

AAA_3008y#01#Q16#01 Eduman testinin sualları

Fənn : 3008Y Qiymətin əmələ gəlməsi

1 Gömrük tarifiinin tətbiq edilməsi nəyə gətirib çıxarır?

- ☐ bütünlikdə yerli məhsulların istehsalçı və istehlakçılarının itkisinə
- ☒ idxal və yerli malların qiymətlərinin artmasına
- ☐ idxal qiymətlərinin artmasına və yerli malların qiymətlərinin aşağı düşməsinə
- ☐ istehlakçı və istehsalçıların rifah səviyyəsinin dəyişməsinə
- ☐ yerli istehsalçıların qazancına və məhsul istehlakçılarının itkisinə

2 FOB və FAS şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- ☐ Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- ☒ Nəqlətmə xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ☐ Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- ☐ Bazar şərtləri ilə
- ☐ Ödəniş şərtləri ilə

3 Qiymətlərin və tariflərin tənzimlənməsinin hüquqi əsaslarına nə daxildir?

- ☐ Məhsulların (işlərin və xidmətlərin) maya dəyərinin tərkibinə daxil olan xərclərin tərkibi haqqında Əsasnamə
- ☐ Gömrük rüsumu haqqında qanun
- ☒ “Tənzimlənen qiymətlər haqqında” qanun
- ☐ Rəqabət məəcəlləsi
- ☐ Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında qanun

4 EX Work termini beynəlxalq təcrübədə nəyi bildirir?

- ☐ sərbəst gəminin göyertəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- ☒ franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- ☐ nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- ☐ fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- ☐ sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)

5 Aşağıdakı qiymət indekslərindən hansı BMT-nin statistikasına daxildir?

- ☐ Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- ☐ Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- ☐ Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- ☒ Bütün variantlar doğrudur
- ☐ Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

6 Sazişlərdə rüsumlar ödənilməklə çatdırılmışdır şərti ilə hansı qiymət növündən istifadə olunur?

- ☐ FOB qiymətləri
- ☐ DDU qiymətləri
- ☐ FAS qiymətləri
- ☒ DDP qiymətləri
- ☐ DE qiymətləri

7 Dünya bazarının tutumu ilə bağlı aşağıda qeyd olunanlardan hansı yanlışıdır?

- ☐ əmtəələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- ☐ öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur
- ☐ milli istehsal həcmnin üstünə idxalı ixracı çıxmaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- ☒ milli istehsal həcmnin üstünə idxal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- ☐ istehsal təyinatlı əmtəələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlığın mümkün göndərilmə həcmələri tədqiq edilir

8 Gömrük rüsumlarının tətbiq edilməsi hansı məqsədləri güdür?

- ☐ xarici iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi
- ☐ daxili bazarın daxili rəqabətdən qorunması
- ☒ dövlət büdcəsinin artması
- ☐ daxili bazarda qiymətlərin aşağı düşməsi
- ☐ xarici bazarların zəbt edilməsi

9 Antidempinq və kompensasiya rüsumları, məhdudlaşdırılması, minimal idxal qiymətləri sistemi, idxalın lisenziyalaşdırılması, idxal və ixrac norması – Bunlar nədir?

- ☐ xarici ticarətin tənzimlənməsinin statik metodları
- ☐ xarici ticarətin tənzimlənməsinin tarif tədbirləri
- ☐ xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsinin inzibati üsulları
- ☐ daxili ticarətin tənzimlənməsinin tarif tədbirləri
- ☒ xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-tarif tədbirləri

10 Dünya təcrübəsində məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- ☐ on
- ☐ beş
- ☐ üç
- ☐ on iki
- ☒ altı

11 Beynəlxalq tarif və fraxtlar nəyi ifadə edir?

- ☐ Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
- ☒ Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini
- ☐ Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
- ☐ Daşıma qiymətlərini
- ☐ Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri

12 Dünya qiymətləri haqqında deyilən fikirlərdən hansı doğrudur?

- ☐ dünya qiymətləri istehsal xərcləri və orta mənfəətin məcmusu əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- ☐ dünya qiymətləri ictimai zəruri xərclərə malik, həmçinin orta mənfəətliliyi özündə əks etdirən əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- ☒ dünya qiymətləri ictimai zəruri xərclərə malik əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- ☐ dünya qiymətləri istehsal-tədavül xərclərini və idxal-ixrac rüsumları əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- ☐ dünya qiymətləri elmi-texniki tərəqqi və yüksək konstruksiya xüsusiyyətlərinə malik əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir

13 Qeyd olunan amillərdən hansı müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğunu müəyyən edir?

- ☐ bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

- ☐ qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
- ☒ Bütün variantlar doğrudur
- ☐ alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
- ☐ hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);

14 Qeyd olunan əlamətlərdən hansı dünya qiymətini xarakterizə edir?

- ☒ İxrac və ya idxal əməliyyatları azad bazar şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.
- ☐ İxrac və ya idxal əməliyyatları elə bir şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.
- ☐ İxrac və ya idxal əməliyyatları azad rəqəbmə malik bazarlarda baş verməlidir
- ☐ Sövdələşmələr yalnız ixrac istiqamətli olmalıdır;
- ☐ Həmin sövdələşmələr kommersiya deyil, xüsusi xarakter daşımalıdır;

15 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətini xarakterizə edən əlamət deyil?

- ☐ Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;
- ☐ Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşımalıdır;
- ☐ Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- ☒ Həmin sövdələşmələr kommersiya deyil, xüsusi xarakter daşımalıdır;
- ☐ Sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır;

16 Aşağıdakı qiymətlərdən hansında satıcı limanda əmtəə daşıyan gəmini boşaltmaya təhvil verdiyi andan onun öhdəliyi bitmiş olur?

- ☐ CIF
- ☒ FOB
- ☐ FAS
- ☐ DEQ
- ☐ CFR

17 Aşağıda göstərilən qiymət növlərinin hansında satıcı göstərilən təyinat limanına əmtəənin təchizatı üçün lazım olan məsrəfləri və fraxtı ödəməlidir.

- ☒ CFR
- ☐ EXW
- ☐ FOB
- ☐ CIF
- ☐ FCA

18 Aşağıda qeyd olunanlardan hansı daxil edilməklə ixrac və idxal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən fərqlənir?

- ☐ Satıcıların və nümayəndələrin komisiyon mükafatlandırılması
- ☐ Qablaşdırmaya çəkilən xərclər, nəqliyyat xərcləri;
- ☐ Alıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri;
- ☒ Sığorta xərcləri və gözlənilməz risklərin örtülməsi üçün zəruri olan ehtiyatlar.
- ☐ Maliyyələşdirmə xərcləri;

19 Qiymətlər çoxluğu hansı amillərlə beynəlxalq ticarətdə müəyyən edilmir?

- ☐ bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
- ☐ qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
- ☐ hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
- ☒ ayrı-ayrı ölkələrin investisiya siyasəti ilə .

- ☐ alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

20 Hansı növ güzəştlər beynəlxalq təcrübədə tətbiq edilmir?

- ☐ əmtəə alqısında nəğd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalıqlığa görə
☐ diler güzəştləri
☐ preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəştlər
☒ kompensasiya güzəştləri
☐ mövsümi güzəştlər;

21 Free carrier termini beynəlxalq təcrübədə nəyi ifadə edir?

- ☐ sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yükləmə limanında)
☐ fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
☐ sərbəst gəminin göyertəsinə (... şərtləndirilmiş yükləmə limanında)
☒ nəqliyyat sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
☐ dəyəri, sığortalama və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)

22 Free along side ship termini beynəlxalq təcrübədə nəyi ifadə edir?

- ☐ franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
☒ sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
☐ nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
☐ sərhəddə kimi ... (şərtləndirilmiş məntəqəyə qədər) çatdırılmışdır
☐ daşınma haqqı və sığortalama... (... sərbəstləndirilmiş təyinat yerinə)...dək ödənilmişdir

23 Aşağıda qeyd olunan hökmlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ Dünya qiymətlərinin formalaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
☐ Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar
☐ Tələb və təklif arasındakı nisbətlərin qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
☒ Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin surətdə güclənməsidir
☐ Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir

24 Hansı qiymət indeksi BMT-nin statistikasına daxil deyildir?

- ☐ Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri.
☐ Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
☐ Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri.
☒ əlvan metallar üzrə idxal qiymətləri indeksləri
☐ Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

25 Aşağıda göstərilənlərdən hansı xüsusi əmək bölgüsünə aid edilir?

- ☒ hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
☐ elmi texniki tərəqqinin nəəliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
☐ lisenziya, patent, “nau-hau” və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
☐ sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
☐ detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

26 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsinin əsas şərtidir:

- ☐ təhlil edilən müddətdə bazarda kəmiyyət ölçü vahidlərində qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi

- ☐ təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
- ☒ təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- ☐ təhlil edilən müddətdə bazarda və ölkələrin iqtisadi mühitində baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
- ☐ faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi

27 Dünya təcrübəsinə əsasən dünya qiyməti verilən hansı əlamət əsasında xarakterizə olunmur:

- ☐ beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- ☒ müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləri sabit olmalıdır
- ☐ sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır
- ☐ sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır
- ☐ sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır

28 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətlərinə aid edilmir?

- ☐ FAC, FOB və CIF qiymətləri
- ☐ birca məzənnəsi, hərrac və torq qiymətləri
- ☐ müqavilə qiymətləri
- ☒ daxili topdansatış qiymətləri
- ☐ iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmə qiymətləri;

29 Qeyd olunanlardan hansı xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiymətinə aid edilir?

- ☐ sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- ☐ sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- ☒ sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- ☐ istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- ☐ sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

30 Verilənlərdən hansı idxal-ixrac güzəştlərinin həcminə təsir göstərmir?

- ☐ əmtəə bazarının konyunkturasi
- ☒ təsbit olunmuş qiymətlər
- ☐ istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi
- ☐ daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət
- ☐ təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti

31 Dünya təcrübəsində iri firmaların faktiki sövdələşmə qiymətləri və təklif qiymətləri haqqında qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- ☒ sövdələşmə bağlanarkən bir qayda olaraq, aşağı düşən qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- ☐ sövdələşmə bağlanarkə, bir qayda olaraq, sabit qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- ☐ ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər plan səviyyəsini göstərir
- ☐ beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir
- ☐ ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir

32 Aşağıdakılardan hansı şərtə görə CFR şərtində verilən öhdəlikləri və daşıma zamanı əmtəənin zədələnmələrdən və ya zay olmadan risklərin dəniz sığortalıanmasını təmin edir?

- ☒ CIF
- ☐ FOB
- ☐ FCA
- ☐ EXW
- ☐ CPT

33 Hansı şərtə görə satıcı əmtəəni idxal ölkəsində razılaşdırılan məntəqəyə çatdırdığı anda özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir?

- ☐ FCA
- ☐ CIF
- ☐ FOB
- ☒ DDP
- ☐ CPT

34 Dünya təcrübəsinə əsasən FOB və FAS şərtlərində qiymətlər aşağıdakılardan hansı ilə fərqləndirilir?

- ☐ Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- ☐ Ödəniş şərtləri ilə
- ☒ Nəqliyyat xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ☐ Bazar şərtləri ilə
- ☐ Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

35 Aşağıdakılardan hansı bazis şərtlərini xarakterizə edir?

- ☐ məhsulun sığortalanması şərti ilə idxal və ixracı nəzərdə tutulur
- ☐ məhsulların gömrük rüsumları tətbiq edilməsi şərti ilə ixracatı nəzərdə tutulur
- ☒ nəqliyyat, yükləmə, boşaltma, məhsulun sığortalanması və əmtəələrin dövlət sərhəddini keçdiyi zaman gömrük sənədləşdirilməsi xərclərinin qiymətdə əks olunması şərtləri nəzərdə tutulur
- ☐ satışla əlaqədar nəqliyyat və gömrük xərclərinin satıcı tərəfindən ödənilməsidir
- ☐ alışla bağlı bütün xərclərin alıcının öz üzərinə götürməsi şərti başa düşülür

36 Yüksək qiymət strategiyası hansı halda müsbət nəticə vermir:

- ☐ yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini də təmin edirsə
- ☐ rəqabət məhduddursa
- ☒ rəqabət kəskindirsə
- ☐ yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda
- ☐ qiymətə az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən cari tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edilirsə

37 Orta qiymətlər strategiyası hansı halda müsbət nəticə verir:

- ☐ yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini təmin edirsə
- ☒ qoyulan kapitalla görə uzunmüddətli və ədalətli mənfəət əldə etməyə şərait yaradırsa
- ☐ rəqabət məhduddursa
- ☐ çox saylı məmulatın nisbətən aşağı qiymətlə satışında əldə edilən gəlir ilkin yüksək qiymətlə müqayisədə əhəmiyyətsizdirsə
- ☐ yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda

38 Qiymət siyasəti təmin etməlidir:

- ☐ müasir texnologiyanın tətbiqini
- ☒ maksimal gəlir imkanlarını
- ☐ alternativ yanaşmaları
- ☐ investisiya qoyuluşunun səmərəliliyini
- ☐ vahid tarif səviyyəsini

39 Qiymət strategiyasının növü deyil-

- ☒ alternativ qiymət strategiyası
- ☐ aşağı qiymət strategiyası

- ☐ yüksək qiymət strategiyası
- ☐ sabit qiymət strategiyası
- ☐ yuvarlaq olmayan qiymət strategiyası

40 Qiymətlərin differensiallaşması:

- ☐ Əmtəə vahidinin təklif qiymətinə bərabər qiymətdir
- ☐ Əmtəə vahidinin hər birinə tələb qiymətinə bərabər qiymətdir və artıq hissə inhisarçı tərəfindən mənimsənilir
- ☐ Həmcins əmtəə vahidinin qiyməti elə müəyyən edilir ki, artıq hissə alıcıda qalır
- ☒ Qiymət ayırı- seçkiliyinin reallaşması üsuludur
- ☐ Tələb qiyməti müəyyən qiymət səviyyəsini ötüb keçən bütün əmtəə vahidləri bəzi Pn qiyməti ilə reallaşdırılır

41 İstehsalçının inhisarçılıq mənbəyidir

- ☐ Sahə təklifində müəssisənin payı
- ☐ Müəssisənin qarşılıqlı fəaliyyəti
- ☐ bazar tələbinin elastikliyi
- ☐ sadalananların heç biri
- ☒ Qiymətlərin maksimumlaşdırılması

42 İnhisarçı müəssisənin bazar davranışını xarakterizə edir

- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ rəqib subyektlərinə zərər vurulması
- ☐ mənfəətin yüksək ölçüsü
- ☐ qiymətlərin yüksəldilməsi
- ☐ İstehsal (satış) həcmnin məqsədli dəyişdirilməsi

43 Hər hansı bir həmcins əmtəənin alıcı və satıcıların məcmusu:

- ☐ inhisarçı rəqabət bazarı
- ☒ xalis rəqabət bazarı
- ☐ oliqopolist bazarı
- ☐ aralıq satıcıları bazarı
- ☐ inhisar bazarı

44 Qiymətin ayırıseçkiliyinin tətbiqi üzrə:

- ☐ istehlakçıların tələbinin ödənilməsi
- ☐ hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi
- ☐ satış həcmnin maksimumlaşdırılması
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ alıcıların sayının artırılması

45 Birinci dərəcəli qiymət ayırı-seçkiliyi əsaslanır

- ☐ hər bir firmanın optimal istehsal həcminə
- ☐ hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- ☐ hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə
- ☒ cavablar doğrudur.
- ☐ hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə

46 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı oliqopolistik bazarı xarakterizə etmir?

- ☐ sahədə firmaların azsaylı olması
- ☐ standart və differensial əmtəələrin istehsalı;

- ☒ qiymət ayrışdırılışı;
- ☐ rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq
- ☐ sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;

47 Məqsədli qiymətlər strategiyasında hansı müsbət nəticə verir:

- ☐ hər hansı bir konkret il ərzində yüksək mənfəət kütləsinin əldə edilməsi
- ☐ kapital qoyuluşunun dəyəri ilə mənfəətin uzlaşması
- ☐ bir neçə il müddətinə qane edici mənfəət kütləsi
- ☒ bütün variantlar doğrudur
- ☐ satış həcmi və qiymətin dəyişməsi halında mənfəət kütləsinin sabit qalması

48 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı hallarda özünü doğruldur (yanlış variantı seçin)-

- ☐ xarici bazara daxil olmaq halında
- ☐ kütləvi bazara çıxarmaq halında
- ☐ daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- ☒ qiyməti kifayət qədər aşağı salmaq mümkün olduqda
- ☐ ümumi satış həcmi artırmaq halında

49 Müəssisənin qiymət siyasətinin işlənməsi prosedurasına daxil deyil-

- ☐ alıcılar
- ☐ dövlət
- ☐ rəqiblər
- ☒ vasitəçilər
- ☐ xərclər

50 Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsinin rəqabət prinsipi hansı prinsiplə sıx əlaqədardır?

- ☐ tarazlıq
- ☒ tələb və təklif
- ☐ uyğunluq
- ☐ gözləmə
- ☐ dəyişkənlik

51 Dəyişkənlik prinsipinin təhlili çərçivəsində əmlakın dəyərini müəyyən edən amil deyil

- ☐ sosial amillər
- ☐ iqtisadi amillər
- ☒ təşkilati amillər
- ☐ ekoloji amillər
- ☐ dövlət tənzimlənməsi amilləri

52 Daşınmaz əmlakın dəyərini müəyyən edən dövlət tənzimlənməsi amilidir?

- ☐ xüsusi hüquqi normalar
- ☐ daşınmaz əmlakın dövriyyəsinin tənzimlənməsi (məhdudlaşdırılması)
- ☐ vergi siyasəti
- ☐ sadalananların heç biri
- ☒ sadalananların hamısı

53 Tarazlıq prinsipi üzrə aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- ☐ tarazlıq prinsipini bəzən balanslılıq (mütənasiblik) prinsipi adlandırırlar
- ☒ tarazlıq prinsipi rəqabət prinsipi ilə sıx əlaqədardır

- ☐ bu prinsipə görə daşınmaz əmlak obyektinin dəyəri onun qoşa elementləri arasındakı tarazlıq dərəcəsi ilə müəyyən edilir.
- ☐ hamısı doğrudur
- ☐ daşınmaz əmlak obyektlərinin əksəriyyəti üçün mühüm qoşa elementlər torpaq və yaxşılaşdırmalardır

54 Aşağıdakılardan hansı doğru deyil? – dəyişkənlik prinsipinə görə

- ☐ bazar şəraitinin dəyişməsi qaçılmaz və daimi prosesdir
- ☐ bazar segmenti nə qədər aktivdirsə, dəyişkənliklər də bir o qədər sürətlidir
- ☒ dəyişkənlik daim baş versə də istənilən qiymətləndirmə 1 il müddətində etibarlıdır
- ☐ qiymətləndirici bazarda cari və gözlənilən dəyişiklikləri uçota almalı və aşkar etməlidir
- ☐ daşınmaz əmlak bazarında ən kəskin dəyişikliklərə qanunvericiliyin dəyişməsi, yeni obyektlərin tikintisi, təbii fəlakətlər və s. səbəb olur

55 Aşağıdakılardan hansı uyğunluq prinsipinin mahiyyətinə uyğundur?

- ☐ daşınmaz əmlak obyektinin dəyəri ətrafdakı tikililərin həmcinsliyindən asılıdır
- ☐ uyğunluq prinsipinin pozulmasını bağ evləri massivlərində müşahidə etmək olar
- ☒ yaxınlıqda ucuz obyektlərin yerləşməsi bahalı daşınmaz əmlak obyektinin dəyərini azaldır
- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ sadalananların hamısı

56 Regionun daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən iqtisadi vəziyyət amili deyil

- ☐ regionun iqtisadi inkişaf göstəriciləri
- ☒ ölkədən kapital ixracı
- ☐ regionda sosial vəziyyət
- ☐ regiona kapital axını
- ☐ regionda əhəlinin məşğulluq səviyyəsi

57 Regionun daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən iqtisadi vəziyyət amilidir -

- ☐ regionda iqtisadi vəziyyət
- ☐ region əhəlisinin məşğulluq səviyyəsi
- ☐ regionun iqtisadi inkişaf perspektivləri
- ☐ sadalananların heç biri
- ☒ sadalananların hamısı

58 Regionun daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən sosial vəziyyət amili deyil -

- ☐ regionda mənzil-kommunal təsərrüfatının səviyyəsi
- ☐ regionda etnik və hərbi münəfişlərin mümkünlüyü
- ☒ ölkənin ticarət balansının vəziyyəti
- ☐ region rəhbərliyinin siyasətinin sabitliyi
- ☐ region əhəlisinin xüsusi və xarici kapitalla münasibəti

59 Regionun daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən sosial vəziyyət amilidir -

- ☐ regionda nəqliyyat infrastrukturunun inkişafı
- ☐ region rəhbərliyinin xüsusi və xarici kapitalla münasibəti
- ☐ regionda ixtisasların mümkünlüyü və intensivliyi
- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ region rəhbərliyinin siyasətinin sabitliyi

60 Daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən regionun təbii şəraiti amili deyil -

- ☒ regionun iqtisadi inkişaf göstəriciləri
- ☐ iri şəhərlərdən və nəqliyyat magistrallardan uzaqlıq
- ☐ turizm və istirahət üçün regionun cəlbediciliyi
- ☐ regionun ekoloji xarakteristikası
- ☐ infrastrukturun inkişaf səviyyəsi

61 Daşınmaz əmlak bazarında tələbin kəmiyyətini müəyyən edən amil hansıdır?

- ☐ fiziki və hüquqi şəxslərin ödəniş qabiliyyətliliyi
- ☐ əhalinin zövqündə dəyişikliklər
- ☐ əhalinin sayı və onun dəyişməsi
- ☐ sadalananların heç biri.
- ☒ sadalananların hamısı

62 Mütləq likvidlik əmsalının azalması göstərir -

- ☒ kredit qabiliyyətinin aşağı düşməsinə
- ☐ özünümaliyyələşdirmə səviyyəsinin yüksəlməsinə
- ☐ vəsaitlərin dövriyyəsinin sürətlənməsinə
- ☐ tədiyyə qabiliyyətinin itirilməsinə
- ☐ kredit qabiliyyətinin yüksəlməsinə

63 Ümumi rentə multiplikatoru necə hesablanır?

- ☒ satış qiyməti/potensial yaxud həqiqi ümumi gəlir;
- ☐ potensial ümumi gəlir/həqiqi ümumi gəlir;
- ☐ xalis əməliyyat gəliri/satış qiyməti;
- ☐ həqiqi ümumi gəlir/satış həcmi
- ☐ həqiqi ümumi gəlir/potensial ümumi gəlir;

64 xalis aktivlərin dəyərinin müəyyən edilməsi məqsədilə adətən balansın hansı maddəsində düzəlişlər edilir?

- ☐ əsas vəsaitlər;
- ☐ kreditor borclar;
- ☐ debitor borclar;
- ☒ pul vəsaitləri.
- ☐ ehtiyatlar;

65 Mütləq likvidlik əmsalının artımı göstərir -

- ☐ kredit qabiliyyətinin aşağı düşməsinə
- ☐ özünümaliyyələşdirmə səviyyəsinin yüksəlməsinə
- ☐ vəsaitlərin dövriyyəsinin sürətlənməsinə
- ☐ tədiyyə qabiliyyətinin itirilməsinə
- ☒ kredit qabiliyyətinin yüksəlməsinə

66 əgər mütləq likvidlik əmsalı 0,99-a bərabər olarsa, müəssisə hesab olunur

- ☒ kredit qabiliyyətli olmayan
- ☐ müflisləşmiş müəssisə
- ☐ kredit qabiliyyətli
- ☐ likvid müəssisə
- ☐ məhdud kredit qabiliyyətli

67 Müəssisənin maliyyə vəziyyəti barədə rəy vermək üçün onun hansı hesabat sənədləri öyrənilməlidir?

- ☐ illik hesabat
- ☒ balans hesabatı
- ☐ reklam prospekti
- ☐ vergilərin haqq-hesabı
- ☐ mənfəət və zərərlər hesabı

68 Qeyri-maddi aktivlərə aiddir -

- ☒ firmanın işgüzar imici
- ☐ kitablar
- ☐ pul köçürmələri
- ☐ heç biri
- ☐ səhmlər

69 əsas fondların hansına amortizasiya ayırmaları hesablanır?

- ☒ torpaq sahələri
- ☐ ötürücü qurğular
- ☐ tikililər
- ☐ istehsal və təsərrüfat inventarı
- ☐ alətlər

70 Müəssisə müflis hesab edilir, əgər -

- ☐ kreditörlərin tələblərini yerinə yetirə bilmirsə
- ☐ kredit qabiliyyətini itirmişdirsə
- ☒ onun öhdəlikləri aktivlərini üstələyirsə
- ☐ istehsal gücü minimum səviyyəyə enmişdirsə
- ☐ məhkəmə onu müflis hesab etmişdirsə

71 Mühasibat məlumatları üzrə muxtariyyət əmsalının artması göstərir

- ☐ maliyyə çətinlikləri dərəcəsinin artmasını
- ☐ maliyyə resurslarından istifadənin səmərəliliyini
- ☒ maliyyə çətinlikləri riskinin azalmasını
- ☐ kredit qabiliyyətinin azalmasını
- ☐ kredit qabiliyyətinin artmasını

72 Sadə səhmlərin sahibləri səhmdar cəmiyyətin gəlirinin hissəsini hansı formada əldə edirlər?

- ☐ faiz
- ☐ kapitalın dəyərinin artması
- ☐ əmək haqqı
- ☐ sadalananların heç biri
- ☒ dividend

73 Obyektdən daha yaxşı və səmərəli istifadənin müəyyən olunmasında nəzərə alınmalıdır

- ☐ bazar şəraiti
- ☐ daşınmaz əmlak bazarında gözlənilən dəyişikliklər
- ☐ mövcud zonalaşdırma normaları
- ☒ sadalananların hamısı

- ☐ daşınmaz əmlakdan cari istifadə üsulu

74 Aşağıdakılardan hansı doğru deyil? – faydalılıq prinsipinə görə

- ☐ daşınmaz əmlak mülkiyyətçisinə faydalı ola bilər onda dəyərə malikdir
☒ faydalılıq mülkiyyətçilər üçün fərdi deyil, ümumi təsəvvürlərə əsaslanır
☐ daşınmaz əmlak mülkiyyətçisinə gəlir gəlirsə onda dəyərə malikdir
☐ daşınmaz əmlak obyektləri müxtəlifliyinə baxmayaraq mülkiyyətçinin tələbatını yerinə yetirmək və gəlir gətirmək qabiliyyətinə görə müqayisə olunandılar
☐ obyektin faydalılığı nə qədər yüksəkdirsə, dəyəri də bir o qədər yüksəkdir

75 Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- ☒ əvəzetmə prinsipinə görə məlumatı alıcı daşınmaz əmlak obyektinə görə ekvivalent faydalılığa malik obyektin alınması xərclərindən yüksək qiymət ödəməz
☐ əvəzetmə prinsipi qiymətləndirilən əmlakın dəyərinin aşağı həddini müəyyən edir
☐ əvəzetmə prinsipi gəlir yanaşmasının əsasını təşkil edir
☐ sadalananların heç biri
☐ sadalananların hamısı

76 Gözləmə prinsipinə görə aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- ☐ daşınmaz əmlakın dəyəri onun keçmiş satış qiymətlərindən deyil istifadəsindən gözlənilən gəlirlərdən asılıdır
☐ gözləmə pozitiv xarakter daşıyır
☒ torpaq sahəsinə yaxın ərazinin abadlığı onun dəyərinə heç bir təsir göstərmir
☐ obyektin dəyəri mülkiyyətçinin gözləmələrindən asılıdır.
☐ gözləmə neqativ xarakter daşıyır

77 İnhisar şəraitində:

- ☐ son hədd gəliri qiymətə bərabərdir
☐ son hədd xərci qiymətdən aşağıdır
☒ son hədd gəliri qiymətdən aşağıdır
☐ son hədd xərci, son hədd gəliri və qiymət bir-birinə bərabərdir
☐ son hədd gəliri qiymətdən yüksəkdir

78 Təbii inhisar şəraitində -

- ☐ istehsal həcmi artdıqca uzunmüddətli dövrdə orta xərclər yüksəlir
☐ o, kortəbii olaraq meydana çıxır, süni olaraq yaradılması haqqında isə konkret firmalar razılığa gəlirlər
☒ istehsal həcmi artdıqca qısamüddətli dövrdə son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabərləşir
☐ istehsal həcmi artdıqca uzunmüddətli dövrdə sabit xərclər azalır
☐ istehsal həcmi artdıqca uzunmüddətli dövrdə sabit xərclər artır

79 Kurno modelində -

- ☒ duopolistlərdən biri digərinin istehsal həcminə bazar tərəfindən verilmiş kəmiyyət kimi baxır
☐ rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən yüksək qiymətlərlə resursları əldə edir
☐ rəqiblərdən hər biri istehsal həcmi haqqında qərar qəbul edərkən hesab edirlər ki, o, məhsulun qiymətində əks olunmayacaqdır
☐ rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən aşağı qiymətlərlə resursları əldə edir
☐ oligopolistlərdən hər biri qərar qəbul edərkən buna digər oligopolistlərin reaksiya vermək imkanını nəzərə alır

80 Aşağıda verilən mülahizələrdən hansı səhvdir

- ☐ inhisarçı həmişə qiyməti son hədd xərcləri kəmiyyətindən yuxarı təyin edir

- ☐ inhisar özündə natamam rəqabətin son halını birləşdirir
- ☒ inhisarçı üçün həmişə son hədd gəliri qiymətdən yuxarıdır
- ☐ hamısı doğrudur
- ☐ bazar üzərində hakimiyyətə malik firmalar tez-tez qiymət ayırı-seçkiliyi təcrübəsinə müraciət edirlər

81 İ üçün son hədd gəliri qiymət üzrə tələb elastikliyi ilə aşağıdakı kimi əlaqədardır

- ☐ $MR=TC(1-1/e)$
- ☒ $MR=P_x(1-1/e)$
- ☐ $MR=P_x e$
- ☐ $MR=P_x MC/e$, burada e – qiymət üzrə tələbin elastiklik əmsalındır
- ☐ $MR=P_x(1-e)$

82 Son hədd xərci qiymətdən yüksək olduqda-

- ☐ istehsal həcmi artır
- ☒ tarazlıq vəziyyəti yaranır
- ☐ inhisarçı zərərlə üzləşir
- ☐ müəssisə izafi mənfəət əldə edir
- ☐ müəssisə iflasa uğrayır

83 Tam rəqabət şəraitində qaçma (bağlama) nöqtəsində qiymət aşağıdakılardan birinin minimumuna bərabər olur:

- ☐ orta ümumi xərclərin
- ☒ son hədd xərclərinin
- ☐ orta sabit xərclərin
- ☐ alternativ xərclərin
- ☐ orta daimi xərclərin

84 əmtəə dəstəsinin faydalılığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi: (yanlış variantı seçin)

- ☐ müstəsna xarakterə malikdir
- ☒ ictimai xarakterə malikdir
- ☐ fərdi xarakterə malikdir
- ☐ müstəsna fərdi xarakter daşıyır
- ☐ subyektiv xarakterə malikdir

85 Qiymətdəyişmə nöqtəyi – nəzərindən istehlak bazarının strukturuna aid edilir:

- ☐ uzunmüddətli istifadə təyinatlı əmtəələr
- ☐ ərzaq malları
- ☐ gündəlik tələbat malları
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ istehlak xidmətləri

86 Nüfuzlu əmtəələr xüsusi növüdür:

- ☒ normal əmtəələrin
- ☐ sənişin daşıma xidmətlərinin
- ☐ ilkin zərurət mallarının
- ☐ xarici istehsal məhsullarının
- ☐ turizm xidmətlərinin

87 İstehlak mallarının alınması motivi deyil

- ☐ arzu
- ☒ istehlak bazarı
- ☐ zərurət
- ☐ istək
- ☐ tələbat

88 Mövcud qiymətlərdən istifadə etməklə hesablanmış daxili gəlir norması ilə müqayisə olunması üçün

- ☒ faiz dərəcələri inflyasiyadan təmizlənməsi və onun real kəmiyyəti hesablanmalıdır
- ☐ nominal gəlirlərin alıcılıq qabiliyyəti uçota alınmalıdır
- ☐ faiz dərəcələri inflyasiyadan təmizlənməsi və onun nominal kəmiyyəti hesablanmalıdır
- ☐ bütün variantlar doğrudur.
- ☐ borcun verilməsi dövründə inflyasiya tempi uçota alınmalıdır

89 daxili gəlir norması müqayisə olunmalıdır –

- ☐ layihənin kommersiya səmərəliliyi ilə
- ☒ investor üçün məqbul gəlir norması ilə
- ☐ layihənin ictimai səmərəliliyi ilə
- ☐ bütün variantlar doğrudur.
- ☐ nominal gəlirlərin alıcılıq qabiliyyəti ilə

90 Faiz dərəcəsinin nominal səviyyəsindən real səviyyəsinə keçirilir –

- ☐ layihənin ilkin texniki-iqtisadi əsaslandırılmasından sonra
- ☐ layihənin ictimai səmərəliliyinin hesablanmasından sonra
- ☐ layihənin ümumi səmərəliliyinin hesablanmasından sonra
- ☐ layihənin kommersiya səmərəliliyi müəyyən edildikdən sonra
- ☒ inflyasiya tərkibinin ölçüsünün müəyyən edilməsindən sonra

91 İnflyasiya hansı layihənin səmərəliliyinə əhəmiyyətli təsir göstərmir?

- ☐ uzunmüddətli investisiya tsiklinə malik
- ☐ bir neçə valyutadan paralel istifadə etməklə reallaşdırılan
- ☐ çoxlu miqdarda borc vəsaitləri tələb edən
- ☐ bütün variantlar doğrudur.
- ☒ nominal gəlirlərin real alıcılıq qabiliyyəti vaxt keçdikcə azalan

92 İnflyasiya mükafatı nəyn əsasında müəyyən edilir?

- ☐ məqbul gəlir normasının indeksləşdirilməsi
- ☐ məcmu pul axının saldosu
- ☒ inflyasiyanın tempi
- ☐ bütün variantlar doğrudur.
- ☐ pul vəsaitləri axınlarının qiymətləndirilməsi

93 Məhsulların və istehlak eidlən resursların proqnoz qiymətidir –

- ☐ məqbul gəlir normasının indeksləşdirilməsi əsasında müəyyən edilən qiymət
- ☐ nominal gəlirləri alıcılıq qabiliyyəti
- ☐ gözlənilən inflyasiyanın uçotu ilə əsaslandırılmış gəlir norması
- ☐ investorun marağına uyğun olan səmərəlilik göstəricisi
- ☒ inflyasiyanın təsvirinin uçotu ilə təshih olunmuş cari qiymət

94 Mövcud qiymətlərdə səmərəlilik göstəricilərin hesablanması məqsədi deyil –

- ☐ layihə ideyasını qiymətləndirilməsi
- ☐ ictimai səmərəliliyin hesablanması
- ☐ layihənin ilkin texniki-iqtisadi qiymətləndirilməsi
- ☒ doğru varinat yoxdur
- ☐ ümumi səmərəliliyin hesablanması

95 Praktiki elan olunmuş nominal bank faiz dərəcələri –

- ☐ borcun verilməsi dövründə inflyasiya tempini uçota almır
- ☐ nominal gəlirlərin real alıcılıq qabiliyyətini mütləq uçota alır
- ☐ nominal gəlirlərin real alıcılıq qabiliyyətini uçota almır
- ☐ nominal gəlirlərin vaxt keçdikcə azalın kredit qabiliyyətini uçota alır.
- ☒ borcun verilməsi dövründə inflyasiya tempini uçota alır.

96 Proqnoz qiymətlərinin təyini aşağıdakılardan hansı üçün obyektiv zəmin deyil?

- ☐ əsas kapitala yönəldilən investisiyanın hesablanması
- ☐ investisiya layihəsinin maliyyə reallaşdırılması şərtinin müəyyən edilməsi
- ☐ borc vəsaitlərin tələbin əsaslandırılması
- ☐ borclara xidmət xərclərinin əsaslandırılması
- ☒ daxili gəlir norması göstəricilərindən birinin interpretasiyası

97 Qiymətin funksiyası deyil -

- ☐ uçot
- ☐ tələb və təklifin balanslaşdırılması
- ☐ bölüşdürücü
- ☐ informasiya
- ☒ məqsədyönlülük

98 Qiymətməhləgəlmənin prinsiplərinə aid deyil -

- ☐ qiymət intizamına nəzarət
- ☐ məqsədyönlülük
- ☐ fəzizəsizlik
- ☐ qiymətlərin elmiliyi
- ☒ stimullaşdırma

99 Firmanın qiymətməhləgəlmə nəzəriyyəsidəki əsas istiqamətlərə aiddir?

- ☐ qiymətlərin əsaslandırılması
- ☒ neoklassik sintez
- ☐ müqayisəli
- ☐ qiymətlərin paritetliyi
- ☐ azad rəqabət

100 Aşağıdakı iqtisadi qanunlardan hansı qiymətməhləgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil etmir?

- ☐ pul tədavülü qanunu
- ☐ tələb qanunu
- ☐ dəyər qanunu
- ☒ son hədd məhsuldarlığı qanunu
- ☐ təklif qanunu

101 Marjinal qiymət nəzəriyyəsinin əsas prinsiplərindən biridir

- ☐ sağlam rəqabət mühitinin yaradılması
- ☒ tələb və təklifə eyni əhəmiyyətli amillər kimi baxılması
- ☐ tələbin həcmnin artırılması
- ☐ inhisarlaşmanın qarşısının alınması
- ☐ təklifin həcmnin artırılması

102 İstehsalçı müəssisənin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☐ istehsal xərcləri
- ☐ xammal, material xərcləri
- ☐ mənfəət
- ☒ ticarət əlavələri

103 Sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- ☐ aksiz vergisi
- ☒ ticarət əlavələri (güzəştləri)
- ☐ mənfəət
- ☐ istehsalçı müəssisənin topdan satış (buraxılış) qiyməti
- ☐ əlavə dəyər vergisi

104 Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- ☐ ƏDV-nin məbləği qədər
- ☐ aksiz vergisinin məbləği qədər
- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər
- ☒ ticarət əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər
- ☐ topdansatış əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər

105 Təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növünə aid deyildir:

- ☐ auksion qiymətləri
- ☐ sənaye məhsulunun qiyməti
- ☐ netto qiymətlər
- ☐ mövsümü qiymətlər
- ☒ cavablar doğrudur

106 Fəaliyyət müddətinə görə qiymət sisteminə daxil olan qiymətin növüdür:

- ☐ müqavilə qiyməti
- ☐ brutto, netto qiymətləri
- ☒ sabit qiymətlər
- ☐ preyskurant qiymətlər
- ☐ kataloq qiymətləri

107 Qiymətin tərkibinə dax il edilən xərclər:

- ☐ son hədd kimi müəyyən edilən xərclər
- ☐ resurslardan istifadənin bütün mümkün üsulların daha səmərəlisindən pul gəlirləri
- ☒ sabit və dəyişən xərclərin cəmi
- ☐ istehsalın mənimlənməsindən başlayaraq bütün xərclərin cəmi
- ☐ məhsul buraxılışının həcmindən asılı olmayan xərclər

108 Verilənlərdən hansı dünya qiymətini xarakterizə edən amildir:

- ☐ Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- ☐ Sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır;
- ☐ Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır;
- ☒ Bütün variantlar doğrudur.
- ☐ Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

109 Aşağıda verilən qiymət növlərindən hansı dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətini həyata keçirərkən nəzərə alınmır?

- ☐ İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri
- ☐ Kontrakt qiymətləri;
- ☐ Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansaş qiymətləri
- ☒ Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili pərakəndəsaş qiymətləri
- ☐ Birjada təyin edilən qiymətlər, hərracların və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

110 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil-

- ☐ istehsal yerində FOB qiyməti
- ☒ sürüşkən qiymətlər
- ☐ bazis məntəqə qiyməti
- ☐ zona qiymətləri
- ☐ franko-anbar-istehlakçı qiyməti

111 Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətoyma modeli deyil.

- ☐ LIBOR modeli
- ☐ kep modeli
- ☐ praym-reyt modeli
- ☒ Fişer modeli
- ☐ «dəyər+» modeli

112 Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri ilə sənaye məhsullarının qiyməti arasındakı nisbətlər tənzimlənir-

- ☐ Linda indeksi ilə
- ☒ paritet qiymət indeksi ilə
- ☐ Laspeyres indeksi ilə
- ☐ Paaşe indeksi ilə
- ☐ istehlak qiymətləri indeksi ilə

113 Aşağıdakılardan hansı aqrar-sənaye sistemi məhsullarının qiymət sisteminə aid deyil?

- ☐ birja qiymətləri
- ☐ müqavilə qiymətləri
- ☐ kontrakt qiymətləri
- ☐ sərbəst qiymətlər
- ☒ transfert qiymətləri

114 əsas qiymət növləri haqqında verilən fikirlərdən hansı dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətinin həyata keçirilməsində nəzərə alınmalıdır?

- ☐ İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri
- ☐ Kontrakt qiymətləri;

- ☐ Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansa satış qiymətləri.
- ☒ Bütün variantlar doğrudur
- ☐ Birjada təyin edilən qiymətlər, hərracların və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

115 Bazar qiymətinin formalaşması anında-

- ☐ tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
- ☐ təklifin həcmi tələbin həcmi üstələyir
- ☐ tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- ☐ təklifin həcmi tələbin həcmindən aşağıdır
- ☒ tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir

116 Dünya bazar qiymətinin növüdür-

- ☐ franko – anbar qiymətləri
- ☒ kontrakt qiymətləri
- ☐ təsbit edilən qiymətlər
- ☐ müqavilə qiymətlər
- ☐ bazis qiymətlər

117 Tikinti maşın və mexanizmlərin istismarı xərclərinə aiddir.

- ☐ tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri
- ☐ cari təmir xərcləri
- ☒ amortizasiya ayrımaları
- ☐ əsaslı təmir xərcləri
- ☐ maşınların və avadanlıqların daşınması xərcləri

118 Qiymətin əmələ gəlməsinə aktiv təsir göstərmir

- ☐ inhisarçılıq
- ☐ dempinq
- ☐ inflyasiya
- ☐ ayrı-seçkilik
- ☒ innovasiya siyasəti

119 Oligopolistlər üçün əsasdır:

- ☐ rəqiblərin reaksiyasının qeyri - müəyyənliyi
- ☐ qiymət strategiyasının seçilməsi
- ☐ alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ qiymət taktikasının dəyişilməsi

120 Aşağıda göstərilən amillərdən hansı dünya bazarında qara metalların qiymətinin formalaşmasına təsir göstərir?

- ☒ Ümumi Bazar ölkələrinin ixrac qiymətləri
- ☐ dünya bazarında mövcud olan inflyasiya amilləri
- ☐ ölkədəki və dünya ölkələri üzrə siyasi amillər
- ☐ dünya bazarını formalaşdıran tələb-təklif amili
- ☐ dünya bazarını formalaşdıran konyuktura amili

121 Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modeli deyil

- ☐ Snob effekti

- ☐ təqlid edənlər
- ☐ Beblen effekti
- ☐ sadalananların heç biri
- ☒ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti

122 əmtəə nə qədər nadirdirsə (yanlış variantı seçin)

- ☐ onun qiyməti bir o qədər yüksəkdir
- ☒ onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər zəifdir
- ☐ onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər yüksəkdir
- ☐ alıcıların əksəriyyəti onun bahalıqına görə laqeydlik göstərəcək
- ☐ alıcı ona bir o qədər yüksək qiymət ödəyəcək

123 əmtəələrin analoqlarla müqayisəsi nə qədər çətindir -

- ☐ alıcılar onun qiymətinə bir o qədər həssasdırlar
- ☐ alıcılar əmtəənin alış həcmi kəskin azaldacaq
- ☒ alıcılar onun qiymətinə bir o qədər zəif həssaslıq göstərəcək
- ☐ əmtəə nadir olduğundan heç nə dəyişməyəcək
- ☐ alıcılar əmtəənin alış həcmi tədricən azaldacaq

124 əgər əmtəənin qiyməti onun keyfiyyətini əks etdirirsə -

- ☐ qiymət keyfiyyətə zəmanətdir
- ☐ keyfiyyət bilavasitə qiymətdə özünü biruzə verir
- ☐ alıcılar qiymətə az həssasdırlar
- ☒ alıcılar qiymətə yüksək həssaslıq göstərir
- ☐ qiymət yeganə keyfiyyət göstəricisidir

125 əmtəə nə qədər uzunmüddət ərzində saxlanıla bilərsə (yanlış variantı seçin)

- ☒ alıcıların onun qiymətinə həssaslığı bir qədər aşağıdır
- ☐ alıcılar optimal əmtəə ehtiyatı yaradacaqlar
- ☐ alıcıların onun qiymətinə həssaslığı bir qədər yüksəkdir
- ☐ hər bir variant qismən mümkündür
- ☐ alıcılar əmtəənin alışını təxirə salırlar

126 Praktiki qiymətmələgəlmədə iqtisadi nəzəriyyənin nəticələrindən istifadə variantları hansılardır?

- ☐ radikal
- ☐ konstruktiv və radikal
- ☐ kompromiss
- ☒ radikal və kompromiss
- ☐ praktik və kompromiss

127 Firmanın idarəetmə konsepsiyasının alətləri hansılardır?

- ☐ xərclərin və qiymətlərin hesablanması
- ☒ xərclər və qiymətlərlə idarəetmə
- ☐ qiymətlərin və qiymətliliyin idarə edilməsi
- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ qiymətlərin və qiymətliliklə nəzarət

128 Aşağıda verilənlərdən hansı yüksək qiymət strategiyası əsasında təmin olunur?

- ☐ artıq pul ödəmələrini

- ☒ yüksək mənfəəti
- ☐ yeni texnologiyanın tətbiqini
- ☐ yüksək xərcləri
- ☐ tələbin yüksəlməsini

129 Göstərilən məqsədlərdən biri üçün aşağı qiymət strategiyası tətbiq edilmir:

- ☐ Iflasa uğramaq
- ☐ Ümumi satış həcmi artırmaq
- ☐ Gəlirlərin səviyyəsi
- ☒ yüksək mənfəət əldə etmək
- ☐ İstehsalı tam gücü ilə işlətmək

130 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı qiymətlər üzrə liderliyi ifadə edir?

- ☒ Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- ☐ Məhsulun keyfiyyəti
- ☐ Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- ☐ Satış həcmi artırılması
- ☐ Azad rəqabət mühiti

131 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dünya əmtəə bazarının konyunkturasının öyrənilməsinə aid deyildir?

- ☐ Material istehsalı sahəsinin göstəriciləri
- ☐ Xarici ticarət göstəriciləri;
- ☐ Daxili əmtəə dövriyyəsinin göstəriciləri;
- ☐ Maliyyə – kredit sahələrinin göstəriciləri.
- ☒ Ölkənin Milli gəlirinin və alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsinin dinamika göstəriciləri.

132 Neçənci ildən etibarən beynəlxalq kommertiya terminləri tətbiq olunmağa başlamışdır?

- ☒ 1936-cı ildən
- ☐ 1965-ci ildən
- ☐ 1940-cı ildən
- ☐ 2000-ci ildən
- ☐ 1990-cı ildən

133 Hansı hallarda aşağı qiymətlər strategiyası tətbiq edilir?

- ☐ xarici bazara daxil olmaq halında
- ☐ kütləvi bazara çıxarmaq halında
- ☐ daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ ümumi satış həcmi artırmaq halında

134 Maya dəyərinin 40Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və əDV-nin 18% olduğunu bilərək onun qiymətdə xüsusi çəkisini tapın:

- ☒ 9 Azn
- ☐ 18 Azn
- ☐ 5,4 Azn
- ☐ 30 Azn
- ☐ 1,8 Azn

135 Korrelyasiya-reqressiya təhlili metodunda hansı tənlik əsasında qiymət məsələsi həll olunur?

- ☒ yekun amillər arasında əlaqələr tənliyi
- ☐ korrelyasiya və reqressiya amilləri arasında xətti tənlik
- ☐ xətti əmsallar tənliyi
- ☐ cüt korrelyasiyanın xətti əmsalları arasında əlaqələr tənliyi
- ☐ korrelyasiya təhlili əsasında müəyyən olunan amillər arasında qeyri-xətti tənlik

136 Korrelyasiya təhlili öyrənilən əlamətlər arasında əlaqə göstəriciləri deyildir:

- ☐ cüt korrelyasiyanın xətti əmsalı
- ☒ məcmu korrelyasiyanın xətti əmsalı
- ☐ xüsusi korrelyasiya əmsalları
- ☐ məcmu çoxluq korrelyasiya əmsalları
- ☐ determinant əmsalı göstəricilərinin hesablanması yolu ilə əlaqədə mövcudluğu

137 Balın orta qiyməti hesablanarkən aşağıdakı göstəricidən istifadə olunur:

- ☐ cüt korrelyasiyanın xətti əmsalı
- ☐ məcmu çoxluq korrelyasiya əmsallar
- ☐ xüsusi korrelyasiya əmsalı
- ☒ baza etalon məmulatın topdan satış qiyməti
- ☐ məmulatın ayrı-ayrı hissələrinin maya dəyəri

138 Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsi deyildir:

- ☐ qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- ☒ inhisarçılıq səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- ☐ tələbin müəyyən edilməsi
- ☐ istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- ☐ rəqiblərin qiymət və əmtəələrinin təhlili

139 Qiymətlərin hesablanması mərhələsi deyildir:

- ☐ qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- ☐ qiymətin əmələ gəlməsi metodunun seçilməsi
- ☐ tələbin müəyyən edilməsi
- ☒ gəlirlərin səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- ☐ istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi

140 Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsidir:

- ☐ mənfəətin təmin olunması
- ☐ əmtəənin nadir üstünlüklərinin aşkara çıxarılması
- ☒ istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- ☐ rentabelliğin müəyyən olunması
- ☐ qiymətin yüksək səviyyəsinin müəyyən olunma

141 Qiymətlərin istehsal xərclərinə görə müəyyən edilməsinin üstünlükləridir:

- ☐ qiymət alıcıların əmtəyə vermək istədiklərindən yuxarı və aşağı ola bilər
- ☐ istehsalçılar bazar segmentləşdirilməsini və alıcıların qiymətə münasibətləri nəzərə alırlar
- ☐ qiymət bazarı təmin etmək məqsədilə dəyişib, istehsal xərclərindən düz asılı olmaya bilər
- ☐ istehsalçılar qiymətdən faydalı kommersiya vasitəsi kimi istifadə etmirlər
- ☒ qiymət avans olunmuş kapitalı ödəməklə məqsədli mənfəəti formalaşdırır

142 Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- ☒ taktiki amil
- ☐ təbii amil
- ☐ iqtisadi amil
- ☐ strateji
- ☐ demoqrafik amil

143 Təklifin dəyişməsinə təsir edən qeyri-qiymət amili:

- ☐ alıcıların zövqü
- ☐ müəyyən məhsul növünə üstünlük verilməsi
- ☐ gəlirlərin səviyyəsi
- ☐ alıcıların sayı
- ☒ digər məhsulların qiymətləri

144 İstehsalın mövcud səviyyəsi həcmində formalaşan tələbat

- ☐ mütləq tələbat
- ☒ həqiqi tələbat
- ☐ cüzi tələbat
- ☐ nisbi tələbat
- ☐ artan tələbat

145 Resursların optimal bölüşdürülməsinə imkan verən qiymət funksiyası

- ☐ uçot
- ☒ informasiya
- ☐ bölgü
- ☐ tələb və təklifin balanslaşdırılması
- ☐ stimullaşdırıcı

146 Maya dəyərinin 20Azn, məhsul üzrə mənfəətin 5 Azn və əDV-nin 18% olduğunu bilərək onun qiymətdə xüsusi çəkisini tapın:

- ☐ 2,7 Azn
- ☐ 15 Azn
- ☐ 7,2 Azn
- ☐ 9 Azn
- ☒ 4,5 Azn

147 Maya dəyərinin 30Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və əDV-nin 18% olduğunu bilərək onun qiymətdə xüsusi çəkisini tapın:

- ☐ 2,7 Azn
- ☒ 7,2 Azn
- ☐ 4,5 Azn
- ☐ 5,4 Azn
- ☐ 1,8 Azn

148 Qiymətməhləgəlmənin xarici amillərinə aid deyil:

- ☐ dövlətin qiyməti tənzimləməsi
- ☐ ölkədə siyasi sabitlik
- ☐ inflyasiyanın həcmi

- ☐ vergi qanunçuluğunun təkmilliliyi
- ☒ xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi

149 Qiymətməhləgətirən amil deyil

- ☐ strateji amil
- ☐ taktiki amil
- ☐ dəyər amili
- ☐ dövlət inhisar tənziqlənməsi amili
- ☒ cavablar doğru deyil

150 Mənfəətin sıfır nöqtəsində qiymət bərabərdir.

- ☐ ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbəti
- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- ☐ maya dəyəri və ƏDV – nın cəminə
- ☒ sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- ☐ ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqi

151 Qiymət elementi olmaqla istehlakçılar tərəfindən ödənilir:

- ☐ Gəlir vergisi
- ☐ əmlak vergisi və torpaq vergisi
- ☐ nəqliyyat vergisi
- ☐ mənfəət vergisi
- ☒ ƏDV və aksiz vergisi

152 əsas xərclərin köhnəlmə xərclərinə aiddir

- ☐ Cari təmir xərcləri
- ☐ Əsas vəsaitlərin daşınmasına çəkilən xərclər
- ☐ Yanacaq xərcləri
- ☐ Tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri
- ☒ Amortizasiya ayırmaları

153 Qiymətlərin tərkib elementi olan vergi növü:

- ☐ Mədən vergisi
- ☐ Nəqliyyat vergisi
- ☐ Əmlak vergisi
- ☒ əlavə dəyər və aksiz vergisi
- ☐ gəlir vergisi

154 Qiymətlərin aşağı səviyyəsini zəruri edən amil:

- ☐ uzunmüddətli mənfəət əldə etməyə çalışmaq
- ☐ rəqabətin olması
- ☒ Əmtəyə tələbin formalaşması
- ☐ Cari tələbin yüksək tələbi
- ☐ Daha çox alıcı kütləsi cəlb etmək

155 Daimi xərclərin tərkibinə daxil edilir:

- ☐ inzibati – təsərrüfat xərcləri
- ☒ telefonun abunə haqları
- ☐ materialların və konstruksiyaların dəyəri

- ☐ fəhlələrin əsas əmək haqqı
- ☐ tikinti və maşın mexanizmlərinin istismar xərcləri

156 İnzibati təsərrüfat xərclərinə aid deyildir

- ☐ obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri
- ☒ cavabdeh doğrudur
- ☐ təşkilatın əmlakının sığortalanması
- ☐ reklamlara çəkilən xərclər
- ☐ fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı

157 Fikirlərdən biri dünya ticarətində qiymətlər indeksini ifadə edir:

- ☐ bu, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləri, xammala və ərzaqlara olan ixrac qiymətlərinin indeksləri, xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir;
- ☐ bu, Dou-Cons, FT, Nikkey, Standart end Pure indeksləridir;
- ☐ istehlak və pərakəndə satış qiymət indeksləri
- ☒ Dou-Cons, sənaye məhsullarına olan xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləridir, Mudi, Reyter indeksləridir;
- ☐ Mudi, FT, Fayneşnl Tayms, Dou-Cons, Nikkey, Reyter indeksləridir;

158 Verilənlərdən birinin əsasında müasir beynəlxalq ticarətdə qiymət dinamikasının proqnozlaşdırılmasını həyata keçirmək mümkündür:

- ☐ bazara çıxarılan məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin dinamikasını öyrənmək əsasında
- ☐ bütün əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
- ☒ konkret əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
- ☐ bazar konyunkturunun dinamikasını öyrənmək əsasında
- ☐ bazarda tələb və təklif arasında nisbətənin dinamikasını öyrənmək əsasında

159 Qeyd olunanlardan hansı dünya qiymətlərinin proqnozlaşdırılması metodlarına aiddir?

- ☐ iqtisadi-riyazi metodlar, ekstrapolyasiya və ekspert qiymətləndirmələr metodları, parametrik metodlar;
- ☐ ekstrapolyasiya metodu, reqressiya analizi metodu, orta xərclər metodu, ekspert qiymətləndirmələr metodları;
- ☒ ekstrapolyasiya, ekspert qiymətləndirmələr, iqtisadi-riyazi metodlar və bu metodların müxtəlif uyğunluğu
- ☐ korelyasiya-reqresiya metodu
- ☐ ekspert qiymətləndirmələr metodları, bal ilə qiymət qoyma metodu, xüsusi göstəricilər metodu, aqreqat metodu

160 Aşağıdakı kriteriyalardan hansı dünya bazarında qiymətlərin proqnozlaşdırılmasında müxtəlif strukturları təyin edir?

- ☒ ölçü, xarakter, kapitalın təmərküzləşməsi və ixtisaslaşma dərəcəsi
- ☐ üfqi və şaquli inteqrasiyasının dərəcəsi.
- ☐ müəyyən inhisar quruluşunun məhsulunun xüsusi çəkisi;
- ☐ diversifikasiya dərəcəsi;
- ☐ firmaların bazarda ekspansiyası;

161 Verilənlərdən hansı qiymətlərin dünya bazarında proqnozlaşdırılması zamanı nəzərə alınan diversifikasiyanın izahıdır?

- ☐ Böyük şirkətlərin əsas sahəyə münasibətdə istehsalın və ya tədavülün növbəti pilləsi kimi çıxış edən digər sahələrdə genişlənməsi.
- ☐ Bir iri şirkətin müəyyən sahəyə aid olan istehsalının xüsusi çəkisinin bir yerə toplanmasıdır;
- ☐ Müəyyən sahədə iri şirkətlərin payının artmasıdır
- ☐ Qiyməti aşağı salmaq cəhdidir.

- ☐ Başqa sahədə olan iri şirkətlərin əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində olmayan həmin şirkətlərin başqa sahələrə daxil olmasıdır;

162 Verilənlərdən biri xarici ticarətin müqavilə qiymətidir:

- ☐ nəşr edilən sorğu qiymətləri
☒ faktiki sövdələşmə qiymətləri
☐ pərakəndə satış qiyməti
☐ preyskurant qiymətləri
☐ proqnoz qiymətləri;

163 Buraxılmış imkanların xərcləri

- ☐ son hədd kimi müəyyən edilən xərclər
☐ sabit və dəyişən xərclərin cəmi
☐ məhsul buraxılışının həcmindən asılı olmayan xərclər
☐ istehsalın mənimsənilməsindən başlayaraq bütün xərclərin cəmi
☒ resurslardan istifadənin bütün mümkün üsulların daha səmərəlisindən pul gəlirləri

164 Gizli xərclər

- ☐ istehsal həcmi dəyişdikdə dəyişməz qalan xərclər
☒ mülkiyyətçiyə məxsus olan resursların (bazarda alınmayan) dəyəri, sahibkarlıq qabiliyyətindən gələn normal mənfəət daxil olmaqla
☐ istehsal həcmində dəyişməsi zamanı dəyişən xərclər
☐ bütün cavablar doğru deyil
☐ mühasibat xərcləri

165 Firmanın ümumi xərcləri bərabərdir-

- ☐ gizli xərclər + dəyişən xərclər
☐ orta dəyişən xərclər * istehsal həcmi
☐ orta ümumi xərclər - orta dəyişən xərclər
☐ orta sabit xərclər * istehsal həcmi
☒ orta ümumi xərclər * istehsal həcmi

166 Aşağıda sadalanan xərclərdən biri gizli xərclərə aiddir

- ☐ fəhlələrin əmək haqqı
☐ avadanlığın amortizasiyası
☒ fəaliyyətsiz avadanlığın təmirinə görə haqq
☐ bütün cavablar doğrudur
☐ firmanın kassasında nağd pula görə faiz

167 Əmək-dəyər nəzəriyyəsinə görə qiymətin formalaşmasının əsası-

- ☐ tələbin həcmidir
☐ ictimai əmək xərcləridir
☐ istehsal dəyəridir
☒ ictimai-zəruri əmək xərcləridir
☐ təklifin həcmidir

168 Rentabellik səviyyəsinin 15% , məhsul üzrə mənfəətin 7.5 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- ☐ 51.125 Azn

- ☐ 8.625 Azn
- ☐ 1.125 Azn
- ☐ 11.25 Azn
- ☒ 50 Azn

169 Rentabellik səviyyəsinin 28% , məhsul üzrə mənfəətin 112 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- ☐ 4 Azn
- ☐ 31.36 Azn
- ☒ 400 Azn
- ☐ 3136Azn
- ☐ 143.36 Azn

170 Franko qiyməti asılıdır –

- ☐ bazar iştirakçılarının sayından
- ☒ təchizat-göndəriş şərtlərindən
- ☐ əmtəənin növündən
- ☐ tələbin həcmindən
- ☐ təklifin həcmindən

171 Tələb qiyməti nədir?

- ☐ əmtəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı minimal qiymət
- ☐ istehlakçıların bazarda əmtəəni reallaşdırdığı maksimal qiymət
- ☒ əmtəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı maksimal qiymət
- ☐ əmtəənin orta bazar qiyməti
- ☐ sövdələşmənin aparıldığı qiymət

172 Təklif qiymətidir-

- ☐ istehsalçının bazarda əmtəəni təklif etdiyi orta qiymət
- ☐ əmtəəni alıcıların satıcıdan almağa hazır olduğu maksimal qiymət
- ☐ istehsalçının bazarda öz əmtəəsini satdığı minimal qiymət
- ☐ satıcının maksimal qiyməti
- ☒ alıcıların bazarda əmtəəni təklif edərkən razı olduğu minimal qiymət

173 Göstərilən metodlardan biri dünya bazarında maşın və avadanlıqların qiymətinin proqnozlaşdırılmasında istifadə olunur:

- ☒ Delfi”
- ☐ Müqayisəli satışlar
- ☐ Sorğu”
- ☐ Parametrik”
- ☐ “Analoqiya”

174 Hansı halda dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri daha yüksəkdir?

- ☐ ticarət-siyasi rejim güclü olduqda
- ☒ istehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- ☐ dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda
- ☐ ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtəənin idxal və ixracının payı artdıqda
- ☐ yerli istehsal məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda

175 xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiyməti

- ☐ sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- ☒ sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- ☐ sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- ☐ sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti
- ☐ istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət

176 Xarici ticarətin müqavilə qiymətləri aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ pərakəndə satış qiyməti
- ☒ kontrakt qiymətləri
- ☐ nəşr edilən sorğu qiymətləri
- ☐ proqnoz qiymətləri
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətləri

177 İxrac qiymətlərinin hesablanması ilkin baza hansıdır?

- ☐ “azad” bazar qiymətləri
- ☐ “qapalı” bazar qiymətləri
- ☒ daxili bazar qiymətləri
- ☐ topdansatış qiymətlər
- ☐ sərbəst qiymətlər

178 Valyuta məzənnəsinin aşağı düşməsi ilə bağlı fikirlərdən hansı doğrudur?

- ☐ həmin ölkələri məcbur edir ki, əlavə pul vəsaitləri sərf etməklə məzənnənin yüksəldilməsini həyata keçirsinlər
- ☐ ölkələrə «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir
- ☒ ixracatçılara «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir
- ☐ digər ölkələrin sahibkarlarına əlavə mənfəət qazanmağa imkan verir
- ☐ ixracatçılara əlavə pul vəsaitlərinin sərf edilməsi kimi ziyan verir

179 Tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə azad valyuta mübadiləsinə nə zaman icazə verilir:

- ☐ milli valyutanın dönərliyində
- ☐ xarici valyutanın dönərliyində
- ☒ tam valyutanın dönərliliyində
- ☐ maliyyə valyutasının dönərliyində
- ☐ əmtəə valyutasının dönərliyində

180 Aşağıdakılardan hansı qiymətlərin müəyyən edilməsinin parametrik metoduna aiddir?

- ☒ bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, bu tədqiqatlar əsasında alınmış qiymət bazarda qiymətlərin formalaşması şərtlərini real əks etdirir
- ☐ bu metodların üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
- ☐ bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
- ☐ bu metodların çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirə bilmir
- ☐ metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir

181 Firmanın rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuş qiymət məcmuəsinə uyğun məhsulların satışı-

- ☐ vergi siyasəti
- ☐ əmtəə siyasəti

- ☐ innovasiya siyasəti
- ☐ satış siyasəti
- ☒ təsbit olunmuş qiymətlər siyasəti

182 Firmanın məhsul satışı üzrə tipik sövdələşmələri üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinin standart qaydalar sistemi-

- ☒ qiymət siyasəti
- ☐ investisiya siyasəti
- ☐ əmtəə siyasəti
- ☐ gömrük siyasəti
- ☐ pul kredit siyasəti

183 Məhsulun istehsal maya dəyəri sex maya dəyərindən yüksəkdir –

- ☐ maşın və avadanlıqların saxlanması xərcləri qədər
- ☒ ümumtəsərrüfat xərcləri qədər
- ☐ kommersiya xərcləri qədər
- ☐ dolay xərclər qədər
- ☐ birbaşa xərclər qədər

184 Aşağıdakılardan hansı qiymətin funksiyasıdır?

- ☐ tədiyə
- ☒ informasiya
- ☐ yığım
- ☐ iqtisadi artım
- ☐ rəqabət

185 Qiymətməlgəlmənin prinsipi deyil:

- ☐ fasiləsizlik
- ☐ məqsədyönlülük
- ☐ elmilik
- ☒ istehsalın səmərəli yerləşdirilməsi
- ☐ qiymətməlgəlmə prosesinin və qiymət intizamına riayət edilməsinə nəzarətin vahidliyi

186 Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- ☐ qiymətin uçot funksiyasında qiymət bütün dəyər göstəricilərinin hesablanması vasitəsi kimi çıxış edir
- ☐ bölüşdürücü funksiya bazar amillərinin təsiri altında qiymətin dəyərdən kənarlaşması ilə əlaqədardır
- ☐ stimullaşdırma funksiyasının mahiyyəti müxtəlif əmtəə istehsalı və istehlakına onun həvəsləndirici və ya ləngidici təsirində ifadə olunur
- ☐ qiymət tələb və təklif arasında uyğunluğun əldə olunmasının çevik alətidir
- ☒ qiymətin uçot funksiyasını yalnız xərclərin ölçülməsinə şamil etmək olar

187 Maşın və mexanizmlərin istismar xərcinə aiddir:

- ☒ birdəfəlik xərclər
- ☐ material xərcləri
- ☐ fəhlələrə verilən əsas əmək haqqı
- ☐ elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar
- ☐ təhlükəsizlik texnikası üzrə xərclər

188 Sair üstəlik xərclərə aid deyil:

- ☐ qeyri-məhsuldar xərclər
- ☐ bank krediti üzrə faizlər
- ☒ nəşriyyat xərcləri
- ☐ sığorta xərcləri
- ☐ elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar

189 Verilmiş fikirlərdən biri dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsinin başlıca şərtidir:

- ☐ proqnozların qiymətləndirilməsi
- ☐ qiymət indekslərinin işlənilib hazırlanması
- ☒ proqnozun işlənilib hazırlanması
- ☐ qiymət indekslərinin orta kəmiyyətinin işlənilib hazırlanması
- ☐ idxal-ixrac qiymətlərinin orta kəmiyyətinin müəyyən edilməsi

190 Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin növü:

- ☐ sərbəst qiymətlər
- ☐ brutto qiymət
- ☒ pilləli qiymətlər
- ☐ tender qiymətlər
- ☐ tikinti məhsulunun qiyməti

191 Təklifin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyildir:

- ☒ region infrastrukturu
- ☐ vergilər və dotasiyalar
- ☐ resursların qiymətləri
- ☐ qiymət dəyişməsində gözlənilir
- ☐ istehsal texnologiyası

192 əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növü hansıdır?

- ☐ sürüşkən qiymətlər
- ☒ preyskurant qiymətləri
- ☐ pərakəndə satış qiymətləri
- ☐ birja qiymətləri
- ☐ cari qiymətlər

193 Birbaşa xərclərin tərkibinə daxil deyildir:

- ☐ fəhlələrin əsas əmək haqqı
- ☒ inzibati – təsərrüfat xərcləri
- ☐ materialların və konstruksiyaların dəyəri
- ☐ tikinti və maşın və mexanizmlərinin istismar xərcləri
- ☐ sair düzünə xərclər

194 Qiymət bu amillərdən asılı deyildir:

- ☐ firmanın məqsədləri
- ☐ rəqabətin olması ehtimalı
- ☐ bazarın seqmentləşdirilməsi imkanı
- ☒ firmanın istehsal gücü
- ☐ keyfiyyətin fərqləri

195 Qiymətləri aşağı salmağa sövq edən amil:

- ☒ bazarda əsas yer tutmağa çalışmaq
- ☐ uzunmüddətli mənfəət əldə etməyə çalışmaq
- ☐ rəqabətin olması
- ☐ cari tələbin yüksək tələbi
- ☐ daha çox alıcı kütləsi cəlb etmək

196 Tələbin elastikliyinə təsir etmir:

- ☐ əvəzedici məhsulların olması
- ☐ məhsulun əldə olunmasının təcili olması
- ☐ vaxt amili
- ☐ məhsuldan istifadə olunması imkanlarının müxtəlifliyi
- ☒ firmanın mikromühiti

197 Firma daxilində iqtisadi münasibətlərdə tətbiq olunan qiymət:

- ☐ buraxılış
- ☐ sənaye topdansaş qiymətlər qiymətlər
- ☐ topdansaş qiymətlər
- ☐ faktiki sövdələşmə
- ☒ transfert qiymətlər

198 Maya dəyərinin 60Azn, məhsul üzrə mənfəətin 15Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ☐ 75%
- ☐ 45%
- ☒ 25%
- ☐ 125%
- ☐ 40%

199 Maya dəyərinin 148Azn, məhsul üzrə mənfəətin 29.6Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ☒ 20%
- ☐ 1.8%
- ☐ 5%
- ☐ 1.9%
- ☐ 1.5%

200 Maya dəyərinin 80Azn, məhsul üzrə mənfəətin 20Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ☐ 40%
- ☒ 25%
- ☐ 400%
- ☐ 1%
- ☐ 100%

201 Qiymətməhləgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil edir

- ☐ pul tədavülü qanunu
- ☐ tələb qanunu
- ☐ dəyər qanunu
- ☒ cavablar doğru deyil

☐ təklif qanunu

202 Qiymətin bölüşdürücü funksiyasıdır:

- ☒ Milli gəlirin bölüşdürülməsi
- ☐ sahələr arasında tarazlıq
- ☐ Tələb və təklifin balanslaşdırılması
- ☐ Xərclərin bölüşdürülməsi
- ☐ Əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi

203 İstehsalçının stimullaşdırıcı amilidir:

- ☐ ƏDV, aksiz vergisi
- ☐ ticarət mühiti
- ☒ qiymət
- ☐ torpaq vergisi
- ☐ topdansatış əlavələri

204 Ümumiyyətlə neçə amil dünya qiymətini formalaşmasına təsir edir?

- ☐ 3
- ☒ 5
- ☐ 6
- ☐ 4
- ☐ 2

205 İnkişaf etmiş ölkələrdə inflyasiya proseslərinin qeyri-bərabərliyi və müxtəlif məhsullarla beynəlxalq əmək bölgüsündə qeyri – bərabər iştirakı nəyi şərtləndirir?

- ☒ qiymətlərin müxtəlif artım templərini şərtləndirir
- ☐ qiymətlərin azalma tempinin qarşının alınmasını şərtləndirir
- ☐ qiymətlərin dəyişmə tempinə nəzarəti şərtləndirir
- ☐ qiymətlərin azalma tempini şərtləndirir
- ☐ qiymətlərin artma tempini şərtləndirir

206 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ qiymət-məhsul və xidmətlərin satışının həyata keçirildiyi iqtisadi vasitədir
- ☐ qiymət əmtəə vahidini və ya kütləsini əldə etmək üçün alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun kəmiyyətidir
- ☒ qiymət-istehlakçının öz tələbini reallaşdırmağın ölçü meyarıdır
- ☐ qiymət-sövdələşmə tərəfləri arasında iqtisadi münasibətləri formalaşdıran mexanizmdir
- ☐ qiymət-əmtəə dəyərinin pulla ifadəsidir

207 Bazar qiymətinin formalaşması haqqında hökmlərdən hansı doğrudur?

- ☐ tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
- ☐ tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- ☐ təklifin həcmi tələbin həcmindən
- ☒ bazarda tarazlıq vəziyyəti mövcuddur
- ☐ tələb qiyməti təklif qiymətinə bərabərdir

208 Dünya bazarında dəyər qanunu nə zaman geniş miqyasda fəaliyyətə başlayır?

- ☐ dünya bazarı yarandığı zaman
- ☐ qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman
- ☐ tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi anında

- ☐ dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
- ☒ dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman

209 Valyuta dönərliliyinin aşağıdakı halları fərqləndirilir.

- ☒ maliyyə valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik.
- ☐ valyutanın sərbəst dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik, maliyyə-valyuta dönərliliyi.
- ☐ milli valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, daxili dönərlilik, tam dönərlilik.
- ☐ daxili və xarici valyuta dönərliliyi
- ☐ sərbəst valyuta dönərliliyi

210 Dünya qiymətlərini xarakterizə edən əlamət deyil-

- ☒ sazişlərin qismən dönərlı valyuta ilə aparılması
- ☐ idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- ☐ iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- ☐ sazişlərin idxal və ya ixrac yönümlü olması
- ☐ sazişlərin kommersiya xarakteri daşması

211 Dünya bazar qiymətlərinin əsasını nı təşkil edir?

- ☒ beynəlmiləl dəyər
- ☐ beynəlxalq dəyər
- ☐ milli dəyər
- ☐ istehlak dəyəri
- ☐ istehsal qiyməti

212 İxrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasiyadan fərqləndirən xərc növü deyil-

- ☐ daşınma xərcləri
- ☐ maliyyələşmə xərcləri
- ☐ tədavül xərcləri
- ☐ reklam xərcləri
- ☒ sığorta xərcləri

213 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyuta sisteminin birinci mərhələsinə aid edilir

- ☐ Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi
- ☒ Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- ☐ Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- ☐ Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi,
- ☐ Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi

214 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyuta sisteminin ikinci mərhələsinə aiddir?

- ☐ «Üzən» valyuta sistemi
- ☐ Qızıl standartı valyuta sistemi
- ☐ Yamayka valyuta sistemi
- ☒ Bretton-Vuds valyuta sistemi

215 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyutasisteminin üçüncü mərhələsinə aid edilir?

- ☒ Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi
- ☐ Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- ☐ Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- ☐ Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi

- ☐ Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi

216 Hansı valyuta dönərliliyi bazar məzənnəsi üzrə digər ölkələrin valyutasının azad alqı-satqısı hesab edilir?

- ☐ xarici valyutanın dönərliliyi
☒ milli valyutanın dönərliliyi
☐ maliyyə valyutasının dönərliliyi
☐ tam valyutanın dönərliliyi
☐ qismən valyutanın dönərliliyi

217 Hansı hallarda tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə azad valyuta mübadiləsinə icazə verilir?

- ☐ milli valyutanın dönərliliyində
☐ xarici valyutanın dönərliliyində
☒ tam valyutanın dönərliliyində
☐ maliyyə valyutasının dönərliliyində
☐ əmtəə valyutasının dönərliliyində

218 Aşağıdakı fikirlərdən hansı valyuta məzənnəsini xarakterizə edir:

- ☐ inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönərli valyutası
☐ valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası
☒ hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri
☐ xarici valyutanın alınması və satılması
☐ dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtəənin dəyəri

219 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir

- ☐ KAF
☒ FAS
☐ FOB
☐ SIF
☐ FOT

220 Krossinq nədir?

- ☐ səhmlərin məzənnəsinin süni olaraq aşağı salınması
☒ səhmlərə yüksək tələbin olması barədə süni təsəvvürün yaradılması
☐ səhmlərin məzənnəsinin süni olaraq artırılması
☐ süni əmtəə qıtlığının yaradılması
☐ tələbin və təklifin balanslaşdırılması

221 Birja əmtəələrini digər əmtəələrdən fərqləndirən əlamət deyil

- ☒ əmtəənin təklifi ona olan tələbdən yüksəkdir
☐ əmtəəyə olan tələb kütləvi xarakter daşıyır
☐ standartlaşma üçün yararlıdır
☐ tələb və təklif asanlıqla pronozlaşdırılır
☐ əmtəələr həmcinsdir

222 Birja əmtəələrinə aid edilmir

- ☐ bitkiçilik məhsulları
☐ energetika məhsulları
☒ heyvandarlıq məhsulları

- ☐ avadanlıqlar
- ☐ əlvan metallar

223 Yüksək inhisar qiymətlərinin aşkar etmək üçün aşağıdakı amilin mövcudluğunu sübut etmək zəruridir -

- ☐ istehsal (satış) həcmnin qəsdən azaldılması
- ☐ mənfəət və xərclərin əsassız yüksək ölçüsü
- ☐ qiymətlərin yüksəldilməsi
- ☒ sadalananların hamısını
- ☐ digər təsərrüfat subyektlərinə zərər vurulması

224 Oligopolistik bazarın xarakterik cəhəti deyil -

- ☒ rəqiblərdən qarşılıqlı asılılığın olmaması
- ☐ sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması
- ☐ differensial əmtəələrin istehsalı
- ☐ standart əmtəələrin istehsalı
- ☐ sahədə firmaların azsaylı olması

225 Bertran modelinin əsasını təşkil edən müddəə hansıdır?

- ☐ firma «qiymət müharibəsinə» meyl edir
- ☐ firma qeyri-qiymət rəqabətinə üstünlük verir
- ☒ firma rəqib qiymətinin təsbit olunduğunu düşünərək öz qiymətini müəyyən edir
- ☐ firma rəqib reaksiyasının passiv olacağını düşünür
- ☐ firma rəqiblə sövdələşməyə səy göstərir

226 Qiymət likvidliyi modelinin növüdür -

- ☒ Barometrik qiymət liderliyi
- ☐ Dinamik qiymət liderliyi
- ☐ Statistik qiymət liderliyi
- ☐ Dempinq qiymət liderliyi
- ☐ Rəqabətli qiymət liderliyi

227 İnhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil –

- ☐ əmtəənin differensiallaşdırılması
- ☒ qiymət ayrı-seçkiliyi
- ☐ çoxlu sayda satıcıların olması
- ☐ qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət
- ☐ qiymət rəqabəti

228 İnhisar rəqabətli müəssisənin istehsal həcminə təsir strategiyası deyil -

- ☐ rəqibin qiymət strategiyasının izlənilməsi
- ☐ parametrlər üzrə differensiallaşma strategiyası
- ☒ qiymətlərdə liderlik
- ☐ reklam taktikasına yenidən baxılması
- ☐ satışın stimullaşdırılması

229 Uzunmüddətli dövrdə inhisar rəqabətli müəssisənin mənfəətinin artırılmasının qeyri-qiymət metodudur -

- ☐ qiymətin differensiallaşdırılması

- ☐ məhsulun istehsal xərclərinin dəyişməsi
- ☒ məhsulun təkmilləşdirilməsi
- ☐ dizayn və qablaşdırma
- ☐ qiymət ayrı seçkiliyi

230 Qiymətin səviyyəsini bazar tarazlıq səviyyəsində aşağı salır:

- ☐ bazarın təmərkürləşməsi
- ☐ dempinq
- ☐ inflyasiya mövcudluğu
- ☒ investisiya siyasəti
- ☐ valyuta məzənnəsi

231 Antiinflyasiya xarakterli ola bilər:

- ☐ antiinflyasiya xarakterli ola bilər
- ☐ antiinhisar xarakterli ola bilər
- ☐ istehsalçıların stimullaşması
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ qiymətlərin dondurulması

232 Qiymətlərin tənzimlənməsi üsuluna aiddir

- ☐ Qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi
- ☐ inhisar qiymətləri üzərində dövlət nəzarəti
- ☐ qiymətlərin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ antiinflyasiya siyasəti ilə tənzimləmə

233 Sərbəst qiymətlər üzrə dövlətin tənzimləmə sahəsində tətbiq etdiyi metoddur

- ☐ dempinqin qadağan olunması
- ☐ protoksionizm siyasəti
- ☐ qiymət ayrı seçkiliyinin qadağan olunması
- ☐ heç biri
- ☒ bazar iştirakçılarına qadağa qoyulması

234 Dempinq nədir:

- ☐ Məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı
- ☐ məhsulun irihəcmli güzəştlərlə satışı
- ☐ məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə və məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı

235 Aşağıdakı hallarda qiymətlərin təsbit edilməsi məqsədyönlüdür

- ☐ qısamüddətli dövrdə
- ☒ Hiper inflyasiya zamanı
- ☐ uzunmüddətli dövrdə
- ☐ bütün variantlar səhvdir
- ☐ mülayim inflyasiya zamanı

236 Qiymətlərin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır:

- ☐ Vergi tənzimlənməsi
- ☐ Qısamüddətli dövr üçün qiymətin birdəfəlik artım əmsalının müəyyən edilməsi
- ☒ Rentabelliyn son səviyyəsinin təsbit edilməsi
- ☐ Bütün cavablar səhvdir
- ☐ təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması

237 Qiymətlərin təsbit edilməsinin əsas məqsədləri:

- ☐ büdcə kəsrinin azalması
- ☐ qiymət strategiyasının seçilməsi
- ☐ məhsul istehsalının artırılması
- ☒ inflyasiya təzahürünün silahlanması
- ☐ bazarlarının tiplərinin təkmilləşdirilməsi

238 Beynəlxalq səviyyədə məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunmasının neçə metodu var?

- ☐ 3
- ☒ 6
- ☐ 5
- ☐ 12
- ☐ 10

239 Beynəlxalq təcrübədə məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunmasının neçə metodu var?

- ☐ 10
- ☐ 5
- ☐ 3
- ☐ 12
- ☒ 6

240 ABŞ-da dövlət tərəfindən qiymətlərin neçə faizinə nəzarət olunur?

- ☒ 5%-10%
- ☐ 15%-20%
- ☐ 10%-15%
- ☐ 25%-30%
- ☐ 20%-25%

241 Aşağıdakılardan hansı ilə beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsi tənzimlənir?

- ☐ əmtəələrin dəyərləri ilə
- ☐ istehlak qiymətləri ilə
- ☒ istehsal qiymətləri ilə
- ☐ müqavilə qiymətləri ilə
- ☐ ixrac qiymətləri ilə

242 Verilənlərdən hansı dövlətin qiyməti birbaşa tənzimlənməsinə aid deyildir?

- ☐ ümumi qiymətlərin dondurulması
- ☐ müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- ☐ qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- ☒ valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- ☐ rentabellik normasının təyin edilməsi

243 Dünya ticarətində sürüşmə düsturu nə ilə müəyyən olunur?

- ☐ Gömrük rüsumunun dərəcəsi.
- ☒ Avadanlığın yekun qiyməti
- ☐ Avadanlığın bazis qiyməti;
- ☐ Qiymətdə material əmək ödənişi xərclərinin payı;
- ☐ Kreditin faiz dərəcəsi;

244 Azərbaycanın iri şəhərlərində əhali istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə)

- ☐ 2 qəpik
- ☒ 4 qəpik
- ☐ 7 qəpik
- ☐ 3 qəpik
- ☐ 6 qəpik

245 Reqlionlarda əhali istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə)

- ☒ 3 qəpik
- ☐ 4 qəpik
- ☐ 2 qəpik
- ☐ 5 qəpik
- ☐ 7 qəpik

246 Elektrik enerjisinin pərakəndə satış tarifləri nə qədərdir?

- ☐ 7,5 qəpik
- ☐ 7,0 qəpik
- ☐ 7,7 qəpik
- ☒ 6,0 qəpik
- ☐ 5,8 qəpik

247 Nəqliyyat tarifləri özündə aşağıdakı tarifləri əks etdirir.

- ☐ sənişin və dəmiryolu nəqliyyatında yükdaşımlar
- ☐ sənişin və ictimai nəqliyyatın bütün növlərində yükdaşımlar
- ☐ sənişin və avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımlar
- ☐ sənişin və yerli aviaxətlə yükdaşımlar
- ☒ sənişin və yükdaşımlarını

248 Hərəkət xərcləri asılıdır:

- ☐ su nəqliyyatı ilə baqajın sənişinlərin və yüklərin daşınmasından
- ☐ yerli avia xətlərdə baqajın və sənişinlərin daşınmasından
- ☐ avtomobil nəqliyyatı baqajı və sənişinlərin daşınmasından
- ☐ sənişinlərin və dəmiryolu nəqliyyatı baqajının daşınmasından
- ☒ daşıma məsafəsindən

249 Nəqliyyat xidmətinin maya dəyərinin hesablanması zamanı aşağıdakı göstəricini uçota almaq lazım deyil:

- ☒ mənfəətin kütləsi
- ☐ 1 ton yükün 1 km məsafəyə daşınmasına çəkilən xərclər
- ☐ 1 ton yükə düşən başlanğıc son əməliyyatlara çəkilən məsrəflər
- ☐ bütün cavablar düzgün deyil

☐ məsafə

250 Məişət xidməti bazarında qiymətə təsir edən amillərə aid deyil :

- ☐ xidmətin sosial əhəmiyyətliyi
- ☐ ilin dövrlərinə uyğun olaraq əhalinin məişət xidmətinə tələbatın mövsumi dəyişməsi
- ☐ sifarişin yerinə yetirilməsinin təsililik dərəcəsi
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ sifarişçiyə xidmətin yaxınlaşma dərəcəsi

251 Hansı növ qiymətlər Qərbi-Avropa ölkələrində qara metallarının ixrac qiymətləridir?

- ☒ Sorğu bazis qiymətləridir;
- ☐ Faktiki sövdələşmə qiymətləridir
- ☐ Dünya bazarına olan böyük təkliflərin qiymətləridir;
- ☐ Böyük müqavilələrin qiymətləridir;

252 Hansı şərtlər daxilində qara metalların sorğu qiymətləri müəyyən edilir?

- ☐ Rüsum daxil olmaqla, Franko-alıcı”
- ☐ KAF təyinat stansiyası”
- ☐ Franko göndərmə stansiyası”
- ☒ FOB – adi keyfiyyətli metala olan Qərb-Avropa ölkələrinin sorğu bazis qiymətlərinin stansiyası.
- ☐ CIF təyinat stansiyası”

253 Dünya təcrübəsinə əsasən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri ixrac ölkələrinin ilkin bazarında qiymətləndirilən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında verilənlər olmur, lakin digər ölkələrin ilkin bazarında oxşar avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olduqda hansı metodla təyin edilir?

- ☐ həm birbaşa həm də hesablama metodu ilə
- ☐ Birbaşa
- ☐ Dolayı, Birbaşa
- ☒ yalnız dolayı metodla
- ☐ Hesablama

254 Aşağıda verilənlərdən hansı neft bazarında birdəfəlik sövdələşmələrin qiymətlərinə aiddir?

- ☐ Məhsul mübadiləsi razılaşmalarının qiymətləridir;
- ☐ İdxalçı-ölkələrdə neftin yenidən emal edilməsində müqavilə qiymətləridir;
- ☐ Neft bircalarında müəyyən edilir;
- ☐ OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləridir.
- ☒ “Azad” bazarda fəaliyyət göstərən və tələb və təklifin əlaqəsinin təsiri nəticəsində yaranan qiymətlərdir;

255 Beynəlxalq təcrübəyə əsasən OPEK-in rəsmi satış qiymətlərinin müəyyən edilməsi haqqında qeyd olunan fikirlərdən hansı doğrudur?

- ☐ Müxtəlif formullarla hesablanır;
- ☐ Həsilat xərcləri və neft bazarının vəziyyətinə əsasən müəyyən edilir;
- ☐ OPEK qiymətlərinin səviyyəsindən asılı olaraq, OPEK-ə daxil olmayan ixracatçılar tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ Tələb və təklifin nisbətindən asılı olaraq müəyyən edilir.
- ☒ OPEK-in qərarlarına müvafiq olaraq OPEK-in üzv ölkələrinin hökumətləri tərəfindən müəyyən edilir;

256 Maşın və avadanlıqlara olan sürüşkən qiymətlər dünya ticarətində adətən nəyi nəzərə alaraq müəyyən edilir?

- ☐ Bağlanan sövdələşmə şərtlərini;
- ☐ Dünya bazar qiymətlərini;
- ☐ Tələb və təklifi;
- ☐ Çatdırılma müddətləri.
- ☒ Maşın və avadanlıqların hazırlanması müddətində baş verən istehsal xərclərində dəyişiklikləri;

257 Aşağıdakılardan biri nəqliyyat tarifi deyil.

- ☐ differensial
- ☐ akkord
- ☐ proporsional
- ☐ tranzit
- ☒ xüsusi

258 Dəmiryol nəqliyyatı müəssisələri üzrə orta tarif dərəcəsi müəyyən etmək üçün aşağıdakı göstərici tələb olunmur:

- ☐ mənfəət kütləsi
- ☐ nəqliyyat məhsulunun həcmi
- ☐ daşınma xərcləri
- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☒ daşınma məsafəsi

259 Azərbaycan Respublikasında qiymətləri və tarifləri tənzimləyən orqan hansıdır?

- ☐ Vergilər Nazirliyi
- ☐ Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
- ☐ Gömrük Komitəsi
- ☐ İctimai Təşkilatlar
- ☒ Tarif Şurası

260 Avtomobil nəqliyyatı üzrə yük tariflərinin differensiasiyası aşağıdakı növlərdən biri üzrə aparılır:

- ☐ işəmuзд
- ☐ müstəsna tariflər üzrə
- ☐ yüklərin xırda göndərişlərlə daşınması üzrə
- ☒ fraxt üzrə
- ☐ vaxtamuzd

261 Tariflə dərəcələrinin qurşaqlar üzrə məcmuusu aşağıdakılardan birini formalaşdırır:

- ☒ tarif sxemini
- ☐ nəqliyyat sxemini
- ☐ dəmiryol sxemini
- ☐ sərnəşin sxemini
- ☐ yük sxemini

262 Yükdaşımalarına çəkilən məsrəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- ☐ başlanğıc yekunlaşdırma əməliyyatlarına çəkilən məsrəflər
- ☒ başlanğıc - yekunlaşdırma əməliyyatlarına və yükün nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- ☐ yüklərin nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- ☐ yükləmə - boşaltma işlərinə çəkilən məsrəflər
- ☐ sərnəşinlərin və baqajın daşınmasına çəkilən məsrəflər

263 Hərəkət əməliyyatlarına aşağıdakı məsrəflər daxil edilmir:

- ☐ yükün hərəkəti üzrə
- ☐ enerji təsərrüfatının məzmunu üzrə
- ☐ rabitə yollarının məzmunu üzrə
- ☒ yükləmə – boşaltma işləri
- ☐ rabitə üzrə

264 Bunlar nəyin formalarıdır: müttəfiq, birbaşa və tranzit.

- ☐ Beynəlxalq fraxt bazarlarının
- ☒ Beynəlxalq dəmiryol tariflərinin
- ☐ Beynəlxalq avtomobil daşımalarının
- ☐ Beynəlxalq hava nəqliyyatı daşınmaları formaları
- ☐ Xətt gəmiçiliyi çərçivəsində beynəlxalq su daşımalarının

265 Qeyri-əhali istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsətiş qiyməti nə qədərdir? (1000m³ üçün əDV ilə)

- ☐ 92,0 manat
- ☐ 89,0 manat
- ☒ 100 manat
- ☐ 93,8 manat
- ☐ 97,0 manat

266 əhali istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsətiş qiyməti nə qədərdir? (1000m³ üçün əDV ilə)

- ☐ 100 manat
- ☐ 41,0 manat
- ☐ 45,0 manat
- ☐ 46,8 manat
- ☒ 47,2 manat

267 Elektrik enerjisinin tranzit ötürülmə tarifləri nə qədərdir?

- ☐ 0,4 qəpik
- ☒ 0,2 qəpik
- ☐ 0,6 qəpik
- ☐ 1,0 qəpik
- ☐ 0,7 qəpik

268 Elektrik enerjisinin topdansaş qiymətləri nə qədərdir? (1 kv/saat üçün (əDV ilə)

- ☒ 4,1; 2,5; 4,5 qəpik
- ☐ 3,8; 2,7; 4,0 qəpik
- ☐ 4,0; 2,3; 4,2 qəpik
- ☐ 4,0; 2,8; 4,7 qəpik
- ☐ 3,9; 2,6; 4,4 qəpik

269 Qeyri-əhali istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə)

- ☐ 18 qəpik
- ☐ 14 qəpik

- ☐ 16 qəpik
- ☐ 17 qəpik
- ☒ 20 qəpik

270 Sudan xammal kimi istifadə edənlər üçün sudan istifadə tarifi nə qədərdir?(1 m³ üçün əDV ilə)

- ☐ 8 manat
- ☐ 14 manat
- ☐ 11 manat
- ☒ 12 manat
- ☐ 9 manat

271 Dünya təcrübəsinə uyğun olaraq dünya qiyməti neçə əlamət əsasında xarakterizə olunur:

- ☐ 4
- ☐ 2
- ☒ 5
- ☐ 3
- ☐ 6

272 Dünya bazarın neçə tipi vardır?

- ☐ 3
- ☐ 5
- ☒ 4
- ☐ 7
- ☐ 6

273 Verilənlərdən hansı şaquli integrasiyaya aiddir?

- ☐ İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur
- ☒ İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- ☐ Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- ☐ Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

274 İxrac qiymətlərinin tərkibinə aşağıdakı xərclər daxil edilmir.

- ☐ nəqliyyat xərcləri
- ☐ sığorta xərcləri
- ☐ vasitəçilərin mükafatlandırılması üçün komissiyon yığımlar
- ☒ satıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri
- ☐ risklərin örtülməsi üçün ehtiyatlar

275 Aşağıdakılardan hansı idxal-ixrac güzəştlərinin həcminə təsir etmir?

- ☐ əmtəə bazarının konyunkturasi
- ☒ təsbit olunmuş qiymətlər
- ☐ istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi
- ☐ daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət
- ☐ təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti

276 Kommersiya düzəlişləri hansı şərtlər hesabına müqavilə qiymətlərinə daxil edilir?

- ☐ ödəmə şərtləri
- ☐ satış üzrə başqa vasitəçiləri olan istehsalçılar hesabına
- ☒ məhsulun çatdırılması şərtləri
- ☐ firmadan əvvəllər alınmış köhnə əmtəənin qaytarılması şərtləri hesabına
- ☐ məhsulun sifariş edilməsi şərtləri

277 Daxili qiymətlərindən fərqli olaraq aşağıdakılardan hansı ixrac qiymətlərinə daxildir?

- ☐ başlangıç maya dəyəri
- ☐ nəqliyyat xərcləri
- ☐ kalkulyasiya edilmiş mənfəət
- ☐ gömrük tarifləri
- ☒ gömrük rüsumları

278 Dünya bazar qiymət növü:

- ☐ Franko – Anbar (satış)
- ☒ KAF
- ☐ tənzimlənməsi
- ☐ Tender – hərrac - satış
- ☐ Bazis

279 Franko - qiyməti nin səviyyəsinə təsir edir:

- ☐ əmtəənin bazar payı
- ☒ əmtəənin nəql etmə xərci
- ☐ əmtəənin növü
- ☐ əmtəəyə olan həcmi
- ☐ rəqabətin kəskinliyi

280 6. Xarici ticarət fəaliyyətinin reallaşdırılmasında dünya bazarında neçə qiymət növündən istifadə olunur?

- ☐ 2
- ☐ 4
- ☐ 3
- ☒ 6
- ☐ 5

281 Verilənlərdən biri ixrac qiymətlərinin hesablanması ilkin baza hesab olunur?

- ☒ daxili bazar qiymətləri
- ☐ sərbəst qiymətlər
- ☐ qapalı” bazar qiymətləri
- ☐ topdansatış qiymətlər
- ☐ azad” bazar qiymətləri

282 Aşağıda göstərilən qanunlardan biri dünya ticarətinin inkişafının hərəkətverici qüvvəsinin əsasıdır:

- ☐ iqtisadi ədalətlik qanunu
- ☒ müqayisəli üstünlük qanunu
- ☐ dəyər qanunu
- ☐ tələb və təklif qanunu
- ☐ pul dövriyyəsi qanunu

283 Aşağıdakı qiymət növlərindən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir?

- ☐ SIF
- ☐ FOB
- ☐ KAF
- ☐ FOT
- ☒ FAS

284 Hansı qiymətlərə əsasən ixracatçı firma idxalçıya əmtəni gəmiyə qədər nəqliyyat xərclərini daxil etməklə satır?

- ☐ SIF və ya FOB ixrac qiymətləri
- ☐ FAC və ya SIF ixrac qiymətləri
- ☒ FAC və ya FOB ixrac qiymətləri
- ☐ CİF və ya SIF ixrac qiymətləri
- ☐ EXW və ya DDU ixrac qiymətləri

285 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı FOB qiymətlərindən əlavə ixracatçı ölkələrin sərhədlərinə qədər daşınması xərclərini də özündə birləşdirir?

- ☐ FAC ixrac qiymətləri
- ☒ SIF idxal qiymətləri
- ☐ EXW ixrac qiymətləri
- ☐ DDP ixrac qiymətləri
- ☐ DDU idxal qiymətləri

286 Hansı qiymətlər göndərmə və satış şərtlərinə görə qiymət növünə aid edilir?

- ☐ FOB idxal qiyməti
- ☐ hərrac qiyməti
- ☒ franko-satış
- ☐ birja qiyməti
- ☐ FAS ixrac qiyməti

287 Bütün nəqliyyat xərclərinin məhsulun alıcısı tərəfindən ödənilməsi hansı beynəlxalq terminə əsaslanır?

- ☐ franko-anbar istehlakçı
- ☐ franko-göndərmə stansiyası
- ☐ franko-təyinat stansiyası
- ☐ franko-liman terminalı
- ☒ franko-təchizatçının anbarı

288 Hansı növ qiymətlər xarici ticarətin müqavilə qiymətləridir?

- ☐ pərakəndə satış qiyməti
- ☐ proqnoz qiymətləri
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətləri
- ☒ kontrakt qiymətləri
- ☐ nəşr edilən sorğu qiymətləri

289 Aşağıdakılardan hansı diversifikasiyanın məzmununu ifadə edir?

- ☒ İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.

- ☐ İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- ☐ Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- ☐ Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

290 Verilənlərdən hansı üfüqi integrasiyaya aiddir?

- ☐ İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- ☐ İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- ☐ Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- ☒ Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

291 Qiymətli kağızların bazar dəyəri hansı amillə müəyyən olunur?

- ☐ istiqrazlar üzrə faizlərin ödənilmə müddəti
- ☐ emitentin fəaliyyətinin qeyri sabitliyi
- ☐ qiymətli kağızların emitentinin fəaliyyətinin gəlirliliyi
- ☒ qiymətli kağızların növü, gəlirin miqdarı, borc faizi, inflyasiya, iqtisadi tsikl fazası, bazar konyunkturu, fond bazarlarının tənzimlənməsi mexanizmi
- ☐ qiymətli kağızlar növü üzrə riskin dərəcəsi

292 Valyuta məzənnəsi dedikdə başa düşülür.

- ☐ valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası
- ☐ dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtənin dəyəri
- ☒ hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri
- ☐ xarici valyutanın alınması və satılması
- ☐ inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dövrəli valyutası

293 Valyuta sövdələşmələrinin aşağıdakı növləri fərqləndirilir

- ☐ «SPOT» sövdələşməsi
- ☒ «Spot» kassa əməliyyatı və «forvard» sövdələşməsi
- ☐ «Forvard» sövdələşməsi
- ☐ «Spot» və «Forvard» sövdələşmələri.
- ☐ Valyutanın alınıb satılması ilə müəyyən müddətdən sonra aparılan kombinasiyalı sövdələşmə

294 Valyuta məzənnələrinin aşağıdakı növləri mövcuddur.

- ☐ sərbəst enib-qalxan valyuta məzənnəsi
- ☒ sərbəst enib-qalxan və möhkəm valyuta məzənnələri
- ☐ möhkəm valyuta məzənnəsi
- ☐ milli və regional valyuta məzənnəsi
- ☐ xüsusi alınma hüququ olan SDR kredit pulları

295 Beynəlxalq valyuta sisteminin neçə növü vardır

- ☐ 5
- ☐ 2
- ☐ 1
- ☐ 4

296 Qızıl standartının tətbiq olunduğu ilk ölkə hansıdır?

- ☐ Almaniya
- ☒ İtaliya
- ☐ Böyük Britaniya
- ☐ Toqo
- ☐ Fransa

297 Verilən şəhərlərdən hansında I Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- ☒ 1867 – Paris
- ☐ 1868- Münhen
- ☐ 1867 – Münhen
- ☐ 1869- Paris
- ☐ 1868-London

298 Neçənci ildə I Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- ☒ 1867
- ☐ 1869
- ☐ 1868
- ☐ 1871
- ☐ 1870

299 II Beynəlxalq Valyuta Konfransı hansı şəhərdə keçirilib?

- ☐ Paris
- ☒ Genuya
- ☐ Münhen
- ☐ Kopenhagen
- ☐ Afina

300 Neçənci ildə II Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- ☐ 1921
- ☐ 1923
- ☒ 1922
- ☐ 1925
- ☐ 1924

301 Hansı şəhərdə IV Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib:?

- ☐ Braziliya
- ☒ Yamayka
- ☐ İtaliya
- ☐ Argentina
- ☐ Almaniya

302 V Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt keçirilib:?

- ☒ 1979
- ☐ 1954
- ☐ 1980
- ☐ 2000

☐ 1990

303 Birjalarda sövdələşmələr haqqında informasiya növü hansıdır?

- ☐ marketinq
- ☐ hüquqi
- ☒ birja
- ☐ metodiki
- ☐ statistik

304 Alqı-satqı prosesi ilə məşğul olan bazarın təşkilati forması necə adlanır?

- ☐ tender
- ☐ alyans
- ☒ birja
- ☐ hərrac
- ☐ yarmarka

305 Tikinti məhsulunun qiymətinin formalaşmasının əsasıdır-

- ☐ smeta maya dəyəri
- ☐ tikinti-quraşdırma xərcləri
- ☐ avadanlığa çəkilən xərc
- ☒ smeta dəyəri
- ☐ bina və qurğuların tikintisinə çəkilən xərclər

306 Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- ☒ amortizasiya xərcləri
- ☐ sair üstəlik xərclər
- ☐ tikinti işlərinə xidmət xərcləri
- ☐ inzibati təsərrüfat xərcləri
- ☐ tikinti-quraşdırma xərcləri

307 Oligopolistik bazar üçün xarakterikdir

- ☐ sahədə firmaların azsaylı olması
- ☐ sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması
- ☐ standart və differensial əmtəələrin istehsalı
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq

308 Qiymət likvidliyi modelinin növü deyil:

- ☐ Statistik qiymət vahidliyi
- ☐ Rəqabətli qiymət liderliyi
- ☐ Dinamik qiymət liderliyi
- ☒ Cavablar doğrudur
- ☐ Dempinq qiymət liderliyi

309 İnhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil:

- ☐ əmtəələrin differensiallaşdırılması
- ☐ qiymət rəqabəti
- ☐ çoxlu sayda satıcıların olması
- ☒ cavablar doğrudur

- ☐ qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət

310 Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranış modeli deyildir

- ☐ qiymət endirimləri
☐ «qaydalar üzrə oyun»
☒ sadalananların hamısı
☐ qiymət liderliyi
☐ koordinasiya edilməyən oliqopoliya

311 Kurno modelinə görə:

- ☒ cavablar doğrudur
☐ satıcılar seçilən istehsal həcmi üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
☐ hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
☐ hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir
☐ istehsalçıların bazar haqqında məlumatları vardır

312 Hansı variantlar doğru deyil? Nəticələr -

- ☐ doğru variant yoxdur
☐ investisiya layihəsində həll edilməli olan qlobal məsələləri əks etdirin
☐ birbaşa investorun nəzərdə tutulan məqsədləri ilə bağlıdır
☐ bütün variantlar doğrudur
☒ layihədə nəzərdə tutulan məqsədlərə nail olunmasına yönəldilir

313 Hansı variant doğru deyil.xərclər

- ☐ dövriyyə kapitalında cəmlənir
☒ investisiya layihəsində həll edilməli olan qlobal məsələləri əks etdirir
☐ gözlənilən nəticələrin əldə olunmasına yönəldilir
☐ əsas kapitalda cəmlənir
☐ layihədə nəzərdə tutulan məqsədlərə nail olunmasına yönəldilir

314 Bu doğru variant deyil. Qeyri-iqtisadi nəticələr -

- ☐ həmişə investisiya hesablamalarından kənarda qiymətləndirilir
☐ dəyər ifadəsində göstərilir
☐ onların iqtisadi qiymətləndirilməsi mümkün deyil
☐ onları investisiyalaşdırma haqqında qərar qəbul edən şəxslər uçota olmalıdır
☒ bütün variantlar doğrudur

315 Səmərə -

- ☐ nəticə və xərclərin fərqidir
☐ layihənin reallaşdırılması nəticəsində investorun əldə etdikləri barədə mühakimə yürütməyə imkan verir
☐ məcmu nəticə və məcmu xərclərin fərqidir
☐ məcmu nəticə və cari xərclərin fərqidir
☒ investorun layihənin reallaşdırılması nəticəsində əldə etdiyi qazanc

316 Cari dövrdə istehlakdan imtinaya görə kompensasiya ifadə olunmalıdır?

- ☐ layihə qərarlarının səmərəliliyi meyarlarında
☒ mənfəətdə
☐ layihə qərarları kompleksində
☐ investorun iqtisadi maraqlarının müqayisəsi meyarlarında

☐ gəlir normasında

317 Cari dövrdə istehlakdan imtinaya görə kompensasiya hansı göstəricidə ifadə olunmalıdır?

- ☐ xalis mənfəətdə
- ☐ ümumi mənfəətdə
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ imtina qiymətində
- ☒ mənfəətlə investisiya vəsaitlərinin müqayisəsində

318 Investorun kapitalının artımı aşağıdakıları təmin etməlidir-

- ☐ investorun mövcud vəsaitlərdən istifadədən imtina etməsini minimum məqbul ölçüdə kompensasiya etməlidir
- ☒ investorun təcili istehlakdan imtina qiymətini kompensasiya etməlidir
- ☐ inflyasiya ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin dəyərsizləşməsinə kompensasiya etməlidir
- ☐ investorun iqtisadi maraqlarını təmin etmələri
- ☐ investisiya risklər ilə bağlı mümkün itgiləri ödəməlidir

319 KEŞ – flou metodologiyasının əsas kateqoriyası hansıdır?

- ☐ real pul axınlarının səmərəliliyi
- ☐ real pul daxilolmalarının səmərəliliyi
- ☒ investorun xalis və ümumi mənfəəti
- ☐ real pul vəsaitlərinin axınları
- ☐ real pul vəsaitlərinin daxilolmaları

320 Pul vəsaitlərinin daxilolmaları və axınları hansı fəaliyyət sferaları üzrə qruplaşdırılır?

- ☐ əməliyyat
- ☒ istehsal
- ☐ maliyyə
- ☐ investisiya-maliyyə
- ☐ investisiya

321 Pul vəsaitlərinin daxilolmaları və axınları onların ilkin mahiyyətinə görə bölünür-

- ☒ məcmu daxilolmalar və axınlar
- ☐ əməliyyat daxilolmalar və axınlar
- ☐ istehsal daxilolmalar və axınlar
- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ investisiya daxilolmalar və axınlar

322 xalis gəlir hansı mərhələdə müəyyən edilir?

- ☐ layihələşdirmə
- ☐ investisiyalaşdırma
- ☐ istehsal
- ☐ istismar
- ☒ layihənin həyat təşkilinin bütün addımlarında

323 İqtisadi səmərəlilik göstəricisi deyil -

- ☐ xalis gəlir
- ☐ daxili gəlir norması
- ☐ xalis diskontlaşdırılmış gəlir
- ☒ bütün variantlar yanlışdır

☐ bütün variantlar doğrudur

324 xalis gəlir ifadə olunur -

- ☐ nəticə və xərcərin nisbəti kimi
- ☐ fəaliyyət sferaları üzrə pul vəsaitləri axınları fərqlərinin səhvi cəmi kimi
- ☐ pul gəlirlərinin və axınlarının fərqi kimi
- ☒ bütün variantlar doğrudur
- ☐ doğru variant yoxdur

325 Pul vəsaitləri axınları qruplaşdırılır -

- ☐ fəaliyyət sferası üzrə
- ☐ aktivlər və passivlər üzrə
- ☐ səmərəliliyin növləri üzrə
- ☒ istehsal amilləri üzrə
- ☐ ilkin mahiyyət forması üzrə

326 Səmərəliliyin müəyyən edilməsində ilkin mərhələdir?

- ☐ pul axınlarının yerdəyişməsi üsulu
- ☒ investora tələblərinin hesablamalara daxil edilməsi üsulu
- ☐ daxili gəlir normasının hesablanması
- ☐ bütün cavablar yanlışdır
- ☐ bütün cavablar doğrudur

327 Aşağıdakılardan hansı səmərəliliyin meyarı deyil?

- ☐ investora tələblərini formalaşdırıcı əlamətlər
- ☒ iqtisadi kateqoriya
- ☐ iqtisadi səmərəlilik göstəricilərini formalaşdırıcı əlamətlər
- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ mühakimə üçün vəsaitlər

328 Mənfəətin təbiətinə daha çox uyğun olan funksiya deyil -

- ☐ fəaliyyətinin ümumiləşdirilmiş nəticəsi funksiyası
- ☐ təkrar istehsal funksiyası
- ☒ bölgü və yenidən bölgü funksiyası
- ☐ uçot funksiyası
- ☐ stimullaşdırıcı funksiya

329 Səmərəliliyin meyarları -

- ☐ investisiya prosesinin iştirakçılarının iqtisadi maraqların əks etdirməlidir
- ☐ cəmiyyət nöqtəyi-nəzərindən bu ümumi mənfəətdir.
- ☐ mülkiyyətçilər nöqtəyi-nəzərindən bu xalis mənfəət olmalıdır.
- ☒ bütün variantlar doğrudur.
- ☐ idarəetmə qərarının qəbulu üçün əsasdır

330 Hansı qiymətlər ixrac və ya idxal qiymətlərindən gömrük rüsumları və vergilər həcmində fərqləndirilir?

- ☐ İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmənin qiymətləri
- ☐ ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən daxili topdansa qiymətləri
- ☐ birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin qiymətləri

- ☐ birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin daxili topdansatış qiymətləri
- ☒ beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri

331 Dünya iqtisadiyyatında və ticarətində inkişaf templərini və struktur irəliləmələri modelləşdirərkən istinad edilir:

- ☐ BMT-nin statistikasına üzrə dünya qiymət indekslərinə
- ☐ Son bir il ərzində istifadə edilən dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- ☐ TEGOVA- nın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- ☐ MDB və AİB-in tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- ☒ YEK və YUNKTAD-ın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına

332 Qiymətlərin qruplaşdırılması hansı sənədin bazasında tətbiq olunur? (bazis şərtləri nəzərə alınmaqla)

- ☐ bu Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş qərarların bazasında tətbiq olunur
- ☐ bu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanları əsasında tətbiq olunur
- ☐ bu Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarları əsasında tətbiq olunur
- ☐ bu hüquqi sənədlərin hamısı bazis şərtlərinin nəzərə alınması
- ☒ bu qaydalar «İnkoterm 2000» sənədinin bazasında tətbiq olunur

333 Oligopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modeli hansıdır?

- ☐ koordinasiya edilməyən oligopoliya
- ☐ məhsulun differensiallaşdırılması
- ☐ müəssisələrin birləşmələri
- ☒ qiymətlərin differensiallaşdırılması
- ☐ qiymət ayrı-seçkiliyi

334 Oligopolistlərin koordinasiya edilmiş qiymətlərə nail olması yolu deyil?

- ☐ gizli sövdələşmələrin aparılması
- ☐ düşünülmüş paralelizm
- ☐ gizli razılaşmanın bağlanması
- ☒ sahəvi tələbin dəyişkənliyi
- ☐ qiymət liderliyi

335 Oligopolistlər üçün əsas çətinlik nədən ibarətdir?

- ☐ qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi
- ☐ qiymət taktikasının dəyişilməsi
- ☐ qiymət strategiyasının seçilməsi
- ☐ alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi
- ☒ rəqiblərin reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi

336 Təbii inhisarlara qarşı dövlət siyasətinin variantları hansılardır?

- ☐ məhsula son hədd gəlirlərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi
- ☒ məhsula son hədd xərclərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi
- ☐ son hədd xərclərdən aşağı qiymətin müəyyən edilməsi
- ☐ məhsula son hədd gəlirləri səviyyəsində qiymətin müəyyən edilməsi
- ☐ hərracların keçirilməsi

337 Uzunmüddətli dövrdə rəqib firmanın tarazlıq şərtinə görə -

- ☐ qayıtmaz xərclər və sabit xərclər minimaldır
- ☒ qiymət uzunmüddətli son hədd xərclərinə bərabərdir
- ☐ buraxılış həcmi bir vahid artırmaqla mənfəəti yüksəltmək olar
- ☐ qiymət uzunmüddətli orta dəyişən xərclərə bərabərdir
- ☐ uzunmüddətli orta sabit xərclər qiymətə bərabərdir

338 Dövlət tərəfindən qiymətlərin təsbit olunması üsulu deyil

- ☒ rentabellik səviyyəsinin təsbit olunması
- ☐ qiymətlərin «dondurulması»
- ☐ preyskurantların tətbiqi
- ☐ dövlət sektorunda qiymətlərə nəzarət
- ☐ inhisar qiymətlərinin təsbit olunması

339 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil

- ☐ pul tədavülü sferası vasitəsilə tənzimləmə
- ☐ gəlir siyasəti ilə tənzimləmə
- ☐ antiinhisar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə
- ☐ istehsal və tədavül prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə
- ☒ antiinflasiya siyasəti ilə tənzimləmə

340 Qiymətlərin tənzimlənməsi üsulu deyildir

- ☐ transfert qiymətləri
- ☐ zəmanətli qiymətlərin qoyulması
- ☐ son hədd qiymətlərin qoyulması
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ pərakəndəsatış qiymətlərinin tənzimlənməsi

341 Hansı dövrlərdə dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili dünya qiymətlərinin dinamika və nisbətində böyük dəyişikliklərə səbəb olmuşdur?

- ☐ 70 - ci illərin sonlarında və 90-cı illərin ortalarında
- ☒ 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin ortalarında
- ☐ 80 - ci illərin ortalarında və 90-cı illərin ortalarında
- ☐ 70 - ci illərin əvvəllərində və 80-ci illərin sonlarında
- ☐ 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin sonlarında

342 Aşağıda göstərilən amillərdən hansı İnkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin daxili bazarlarında qiymətlərin hərəkət səviyyəsinin yüksəldilməsinə, o cümlədən aşağı salınmasına təsir etmir?

- ☐ bir neçə qiymətin nisbi sabitliyi
- ☐ yaranan tərəddüdlərin amplitudu
- ☐ qiymətlərin çoxluğu
- ☒ dünya bazarının konyukturu
- ☐ qismən qiymətlərin hərəkətinin yerli xarakteri

343 Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı olan ölkələrdə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsini düzgün izah edir?

- ☐ iqtisadiyyatda dağıdıcı nəticələrə gətirib çıxarmayan inhisar və rəqabətin bu cür münasibətinin təmin olunması alətidir.
- ☐ inhisarın maraqlarının qorunması tədbiridir;
- ☐ nəzarət tədbiridir
- ☐ qiymətlərin təsbit olunmasıdır

- ☒ qanunverici, inzibati və büdcə-maliyyə tədbirlərinin köməyi ilə, bütünlükdə sistemin sabit inkişafına imkan yaratmaq yolu ilə dövlətin qiymətlərə təsir etmək təşəbbüsüdür;

344 Aşağıdakılardan hansı demping qiymətini xarakterizə edir?

- ☐ daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
☐ daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
☒ daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
☐ daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
☐ daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər

345 Nə zaman qiymətlərin dondurulması səmərəli hesab edilir?

- ☐ qismüddətli dövrdə
☐ mülayim inflyasiya zamanı
☒ yüksək inflyasiya zamanı
☐ uzunmüddətli dövrdə
☐ bütün variantlar doğrudur

346 Proteksionizm siyasətinə aid olan fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☒ beynəlxalq ticarətdə hər bir iştirakçının payını müəyyən edir
☐ daxili bazarı xarici bazarın mümkün mənfəətlərindən qorumaq üçün nəzərdə tutulur
☐ dövlətin iqtisadi siyasət formalarından biridir
☐ xarici ticarətin tənzimlənməsi üçün tədbirlər məcmusudur
☐ Beynəlxalq əmək bölgüsü və dünya ticarətində dövlətin mövqeyini gücləndirmək məqsədi güdür

347 Aşağıdakılardan hansı proteksionizm siyasətinə aid deyil?

- ☐ kompensasiya rüsumları, daxili vergilər və yığımların tətbiqi köməyi ilə həyata keçirilir
☐ gömrük və qeyri-gömrük tarif yaradılması köməyi ilə həyata keçirilir
☐ birbaşa və dolaylı idxal məhdudiyyətlərinin bərqərar edilməsi köməyi ilə həyata keçirilir
☒ əmək beynəlxalq bölgüsündə beynəlxalq ticarətin hər bir üzvünün payının qiymətləndirilməsi köməyi ilə həyata keçirilir
☐ valyuta məhdudiyyətləri tətbiqi köməyi ilə həyata keçirilir

348 Aşağıda göstərilənlərdən hansı beynəlxalq ticarət əmtəələrinin mübadiləsini tənzimləyir:

- ☐ ixrac qiymətləri ilə
☒ istehsal qiymətləri ilə
☐ əmtəələrin dəyərləri ilə
☐ müqavilə qiymətləri ilə
☐ istehlak qiymətləri ilə

349 Qiymətlərin tənzimlənməsi bağlı verilən fikirlərdən hansı doğru deyil?

- ☐ İsveçdə hər il təhvil verilən südün müəyyən həcmi (kvota) nəzərdə tutulur və südü təhvil verənlərə möhkəm qiymət üçün zəmanət verilir.
☐ Norveçdə isə ədalətsiz (çox yüksək) qiymətlərin qoyulması haqqında istənilən razılaşmalar qanunla qadağan edilmişdir.
☐ Yaponiyada dövlətin müvafiq nazirliklər şirkətlərin iştirakı ilə qiymətlərin minimum səviyyəsini müəyyən edirlər.
☒ Bütün variantlar yanlıştır.
☐ İsveçrə hökuməti kənd təsərrüfatı siyasəti çərçivəsində qiymətlərin kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının rentabelliyini təmin edəcək səviyyədə saxlanmasını nəzərdə tutur.

350 Aşağıdakılardan hansı Qərbi Avropa ölkələrində qiymətlərin əmələgəlməsinə təsirin dolayı

metodlarına aid edilmir:

- ☒ qiymətlərin təsbit olunması;
- ☐ vergi sistemi;
- ☐ dövlət tədarükü
- ☐ kredit sisteminin tənzimlənməsi
- ☐ pul tədavülü ;

351 Verilənlərdən hansı qiymətlərin iqtisadi tənzimləmə metoduna aid edilmir:

- ☐ torpaq rentasının tənzimlənməsi;
- ☐ dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti;
- ☐ dövlət xərclərinin tənzimlənməsi
- ☒ dövlət preyskurant qiymətlərinin tətbiq olunması.
- ☐ amortizasiya normalarının qoyulması;

352 Hansı təşkilat dünya ticarətin inkişafına yardım edir?

- ☐ Neft ixracatı ölkələrinin təşkilatı
- ☐ Beynəlxalq Valyuta Fondu
- ☐ Avropa iqtisadi Birliyi
- ☐ Beynəlxalq Yenidənqurma və inkişaf Bankı.
- ☒ Ümumdünya Ticarət Təşkilatı

353 Dünya qiymətlərinin internasional dəyərdən uzaqlaşmasına səbəb olan faktorlara aşağıdakılardan hansı aid edilmir?

- ☐ məhsulun istehlak dəyəri;
- ☐ inflyasiya;
- ☐ beynəlxalq bazarda monopoliya hökmranlığı
- ☒ beynəlxalq əmək bölgüsü
- ☐ valyuta kurslarının qeyri-sabitliyi

354 Bazar şəraitindən asılı olaraq dünya qiymətləri haqqındakı hökmlərdən biri yanlıştır:

- ☐ iri Qərbi Avropa bazarlarının idxal qiymətləridir
- ☒ beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmənin qiymətləridir
- ☐ əsas ixracatçı ölkələrin sərbəst döner valyutasında ifadə olunan ixrac qiymətləridir
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləridir

355 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq ticarət üçün səciyyəvi olan qiymətlər sırasına malikdir:

- ☐ ABŞ-ın statistikasını
- ☐ AİB-in statistikasını
- ☒ BMT-nin statistikasını
- ☐ İVC-nin statistikasını
- ☐ MDB-nin statistikasını

356 Dünya ticarətində BMT-nin statistikasını hansı qiymət indekslərindən istifadə etmir?

- ☐ beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- ☐ xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- ☐ Dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

- ☐ əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri
- ☒ ümumi dünya bazarında məhsullara hesablanan orta qiymət indeksləri

357 Verilənlərdən hansı BMT-nin dərc etdiyi qiymət indekslərinin çatışmazlıqlarına aiddir:

- ☐ xammal və ərzağın ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- ☒ faktiki sövdələşmə şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- ☐ əlvan metallara ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- ☐ beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- ☐ sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir

358 Göstərilən qiymətlərdən hansı müxtəlif ölkələrin hökumətlərarası ticarət müqavilələri əsasında müəyyən edilir?

- ☐ ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ☐ ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətləri
- ☒ kontrakt qiymətləri
- ☐ birjada təyin edilən qiymətlər

359 Aşağıdakı hansı xarici ticarətin tənzimlənməsinin iqtisadi alətləridir?

- ☐ Bərabərləşmiş sərhəd vergi tutulması;
- ☐ İdxal və ixracın qadağan olunması və məhdudlaşdırılması;
- ☒ Gömrük rüsumları və yığımları
- ☐ Daxili istehsalçılara subsidiyaların verilməsi.
- ☐ İdxal və ixracın liseziyalaşdırılması;

360 Dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri hansı hallarda yüksək olar?

- ☒ Müəyyən əmtəənin idxal və ixracını ölkədə onun istehsal və istehlakına ümumi həcmində payı əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda;
- ☐ Ticarət-siyasi recim güclü olduqda;
- ☐ İstehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda;
- ☐ Ölkə istehsalına rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda.
- ☐ Dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda;

361 Aşağıdakılardan hansı dünya bazarı haqqında deyilmiş fikri tamamlayır?

- ☐ milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir
- ☐ bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur
- ☐ milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir
- ☐ dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- ☒ dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir

362 Aşağıdakılardan hansı qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir?

- ☐ Dövlət xərclərinin tənzimlənməsi
- ☐ Dövlət tədarükünün həyata keçirilməsi
- ☒ Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi
- ☐ Valyuta məzənnələrinin tənzimlənməsi.
- ☐ Pul tədavülü və kreditin tənzimlənməsi.

363 Qiymətlərin dəyişməsinə istehlakçının reaksiyası nə vaxt müsbət ola bilər ?

- ☒ dövlət xərcləri

- ☐ yeni qiymət psixoloji cəhətdən cəlbedici deyil
- ☐ qiymətlərin növbəti enməsi gözlənilir
- ☐ istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsinə hiss edir
- ☐ əmtəə dəbdən düşmüşdür

364 Qiymətin dəyişməsinə istehlakçılar nə vaxt müsbət reaksiya göstərir ?

- ☒ əmtəə nadir keyfiyyətlərə malikdir
- ☐ dövlət xərcləri
- ☐ qiymətin dəyişməsi əsaslıdır
- ☐ bütün qeyd olunan hallarda
- ☐ istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsinə hiss edir

365 Alışlara meyillilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- ☐ Beblen effektini izləyənlər
- ☐ təqlid edən alıcılar
- ☒ fərqləndirilmiş alıcılar
- ☐ sadalananaların hamısı
- ☐ “ oyunçular”

366 Alışlara meyillilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- ☐ apatik alıcılar
- ☒ təqlid edən alıcılar
- ☐ qənaətcil alıcılar
- ☐ fərqləndirilmiş alıcılar
- ☐ etik alıcılar

367 Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növü deyil?

- ☒ ehtiyatların paylanması effekti
- ☐ “qiymət-keyfiyyət” effekti
- ☐ nadirlik effekti
- ☐ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- ☐ xərclərin bölüşdürülməsi effekti

368 Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növüdür ?

- ☒ qiymətin ədalətliyi dərəcəsi
- ☐ gəlir effekti
- ☐ Beblen effekti
- ☐ xərclərin ötürülməsi effekti
- ☐ əvəzetmə effekti

369 Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modelidir –

- ☐ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- ☐ son nəticə üzrə əmtəənin qiymətləndirilməsi
- ☒ Beblen effekti
- ☐ sadalananların hər biri
- ☐ ehtiyatların yaradılması effekti

370 Bazar tarazlıq qiymətində

- ☒ tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir

- ☐ tələb təklifdən aşağıdır
- ☐ tələb təklifi üstələyir
- ☐ (tələb) təklif həcmi tələbdən aşağıdır
- ☐ təkalifin həcmi tələbir həcmi üstələyir

371 Təklifin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyildir

- ☐ istehsal texnologiyası
- ☐ resursların qiymətləri
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ qiymət dəyişməsində gözlənilmələr
- ☐ vergilər və dotasiyalar

372 Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiymət determinalı deyil.

- ☐ gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi
- ☐ alıcıların zövqü
- ☐ alıcıların sayı
- ☐ qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- ☒ istehsal resurslarının qiyməti

373 Aşağıdakılardan hansı qeyri-qiymət determinatı deyil:

- ☒ qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- ☐ qiymət dəyişməsinin istehsalçı gözləməsi
- ☐ resursların qiymətləri
- ☐ satıcıların sayı
- ☐ digər əmtəələrin qiymətləri

374 Aşağıdakılardan hansını yüksək qiymət strategiyası təmin edir?

- ☐ tələbin yüksəlməsini
- ☐ yeni texnologiyanın tətbiqini
- ☐ artıq pul ödəmələrini
- ☐ yüksək xərcləri
- ☒ yüksək mənfəəti

375 Dünya təcrübəsinə görə hansı məqsəd üçün aşağı qiymətlər strategiyası tətbiq edilmir?

- ☐ İstehsalı tam gücü ilə işlətmək
- ☐ Gəlirlərin səviyyəsi
- ☐ Iflasa uğramaq
- ☒ yüksək mənfəət əldə etmək
- ☐ Ümumi satış həcmi artırmaq

376 Qiymətin əmələ gəlməsinin subyektiv iqtisadi əsası sayılır:

- ☐ rəqabət
- ☒ məhsul və xidmətlərin faydalılığı
- ☐ ictimai zəruri əmək məsrəfləri
- ☐ istehsal subyektləri
- ☐ xüsusi mülkiyyət

377 Qiymət-dəyərin pulla ifadəsidir tərifinin tərəfdarları kimlərdir?

- ☐ U.Cevons, L.Valras, D.Rikardo

- ☒ D.R.Mank-Kullox, A.Smit, F.Engels
- ☐ L.Valras, K.Mencer, F.Ecuort
- ☐ A.Marşall, K.Marks, V.Pareto
- ☐ P.Makkonelli, L.Bryu, A.Smit

378 əmək-dəyər nəzəriyyəsinin mahiyyəti nədir?

- ☐ qiymət-əməyin məsrəflərinin və istehlak dəyərinin ölçüsüdür
- ☐ qiymətin əsasında son hədd faydalılığı dayanır
- ☐ qiymət tədavi prosesində formalaşır
- ☐ qiymət-istehlakçı faydalılığının ölçüsüdür
- ☒ qiymət istehsal prosesində formalaşır

379 Qiymətin əmələ gəlməsinin metodologiyasına daxil deyildir:

- ☐ qiymətəmələgəlmənin idarə olunması üzrə prinsip və metodlar məcmusu
- ☐ qiymətlərin müəyyən edilməsi metodikasının işlənilib hazırlanması
- ☐ qiymətin əmələgəlməsi konsepsiyasının işlənilib hazırlanması
- ☐ qiymətlərin müxtəlif əlamətə görə təsnifatı
- ☒ qiymətlərin dinamikasına təsir edən amillərin müəyyən edilməsi

380 Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodologiyası nəyi müəyyən etmək üçün lazımdır?

- ☒ qiymət strategiyası
- ☐ qiymət strukturu
- ☐ qiymət intizamı
- ☐ qiymət dinamikası
- ☐ qiymət taktikası

381 Qiymətəmələgəlmənin metodikası hesab olunur:

- ☐ əmtəələrin istehlak faydalılığının müəyyən edilməsi
- ☐ qiymət strategiyasının reallaşdırılması
- ☐ A) marketing prinsipinin müəyyən edilməsi
- ☒ yeni növ məhsullara qiymətlərin müəyyən edilməsi
- ☐ əmtəələrin keyfiyyət parametrlərinin ölçülməsi

382 Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodlarına aid deyil:

- ☐ struktur oxşarlığı metodu
- ☐ ekspert qiymətləndirmə metodu
- ☐ aqreqat metodu
- ☒ müqayisəli üstünlüklər metodu
- ☐ "beyin hücumu" metodu

383 əsas (bazis) metodlar qrupuna aid deyildir:

- ☒ balans metodu
- ☐ korrelyasiya metodu
- ☐ xərc metodu
- ☐ parametrik metod
- ☐ bal metodu

384 Alternativ metodlar qrupuna aid deyildir:

- ☐ istehsal məsrəfləri ilə bazarda tapılmış tarazlığa görə qiymətin müəyyən edilməsi

- ☒ investisiya xərcləri əsasında qiymətin müəyyən olunması
- ☐ istehsal məsrəfləri əsasında müəyyən olunması
- ☐ tələbə əsasən qiymətin müəyyən olunması
- ☐ rəqabətə meyllilik əsasında qiymətin müəyyən olunması

385 Bal metodu ilə qiymətləndirmədə hansı göstəricilərdən istifadə edilmir:

- ☐ yeni məmulatın i-ci parametrinin bal qiymətləndirilməsi
- ☐ yeni məmulatın qiyməti
- ☐ yeni məlumat i-ci parametrinin çəki əmsalı
- ☒ əsas parametrlərin arasında qarşılıqlı əlaqə əmsalı
- ☐ qiymətləndirilən parametrlərin sayı

386 Məhsulun istehsal maya dəyərinə daxildir:

- ☐ birbaşa xərclər
- ☐ kommersiya xərcləri
- ☐ maşın və avadanlıqların saxlanması xərcləri
- ☒ daimi və dəyişən xərclər
- ☐ ümumtəsərrüfat xərclər

387 Qiymətməhləgəlmənin bazar amilləridir

- ☐ inzibati amillər
- ☐ məhsulun keyfiyyətinin artırılması amili
- ☐ istehsal xərcləri amili
- ☐ cavablar doğru deyil
- ☒ konyuktura amili

388 Məhsulun istehsal həcmindən asılı olan xərclər hansılardır?

- ☒ dəyişən və sabit xərclər
- ☐ sabit və artan xərclər
- ☐ dolaylı xərclər
- ☐ dəyişən xərclər
- ☐ alternativ və normativ xərclər

389 Məhsulun tam maya dəyərinə daxildir:

- ☐ nəqliyyat xərcləri
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ qeyri-istehsal xərcləri
- ☐ ümumtəsərrüfat xərcləri
- ☐ birbaşa xərclər

390 Qiymətməhləgətirən amillər

- ☐ qiymətlərə xarici təsir üsullarıdır
- ☐ qiymətlərin səviyyəsinə təsir göstərən obyektiv şəraitdir
- ☐ qiymətin quruluşuna daxili təsir üsullarıdır
- ☐ qiymətlərin dinamikasına təsir göstərən qanunauyğunluqdur
- ☒ cavablar doğrudur

391 Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərinin tərkib elementidir:

- ☐ xammal xərcləri

- ☐ sosial fondlara ödəmələr
- ☐ dölayı vergilər
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ amortizasiya xərcləri

392 Pərakəndə satış qiymətinin elementi deyil:

- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəmi
- ☐ Aksiz vergisinin məbləği
- ☐ ƏDV – nin məbləği
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ ticarət əlavələrinin kəmiyyəti

393 Maya dəyərinin 50Azn, rentabellik səviyyəsinin 15% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- ☐ 3.33 Azn
- ☐ 0.3Azn
- ☐ 0.75 Azn
- ☐ 30 Azn
- ☒ 7.5Azn

394 Maya dəyərinin 100 Azn, rentabellik səviyyəsinin 55% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- ☒ 55 Azn
- ☐ 45 Azn
- ☐ 0.55 azn
- ☐ 1.81 Azn
- ☐ 5,5 Azn

395 Maya dəyərinin 450Azn, rentabellik səviyyəsinin 50% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- ☐ 9 Azn
- ☐ 11 Azn
- ☐ 400 Azn
- ☒ 225 Azn
- ☐ 675 Azn

396 Maya dəyərinin 12Azn, rentabellik səviyyəsinin 25% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- ☒ 3 Azn
- ☐ 48 Azn
- ☐ 9 Azn
- ☐ 15 Azn
- ☐ 2.08Azn

397 əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növüdür :

- ☐ pərakəndə satış qiymətləri
- ☐ cari qiymətlər
- ☐ mövsümi qiymətlər
- ☐ satınalma qiymətləri

☒ cavablar doğru deyil

398 İstehsalı müəssisənin topdansatış qiymətinə daxildir:

- ☐ Əlavə dəyər vergisi
- ☐ maya dəyəri
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ mənfəət
- ☐ Aksiz vergisi

399 əmtəənin topdansatış qiymətinə daxildir

- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ aksiz vergisi
- ☐ mənfəət
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☐ İstehsalçı müəssisənin buraxılış qiyməti

400 Qiymətin stimullaşdırılması funksiyası aşağıdakı istiqamətlərdən hansını nəzərdə tutmur?

- ☐ elmi-texniki tərəqqini
- ☐ enerji resurslarına qənaəti
- ☒ gəlirlərin səmərəli bölgüsünü
- ☐ istehlakın strukturunun dəyişməsinin
- ☐ məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsini

401 Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- ☐ ƏDV
- ☒ mənfəət
- ☐ ticarət əlavələri (güzəştləri)
- ☐ aksiz vergisi
- ☐ topdansatış əlavələri (güzəştləri)

402 Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin (Mt) qiymətdən asılılığı aşağıdakı düsturla hesablanır

- ☐ $Mt = qZ - qP_{dəy}$
- ☐ $Mt = qZ - qP_{dəy} + F$
- ☐ $Mt = qZ + qP_{dəy} - F$
- ☒ $Mt = qZ - qP_{dəy} - F$
- ☐ $Mt = qZ - F$ (q-satış həcmi, Z – qiymət, P_{dəy} – məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclər, F-məcmu sabit xərcləri)

403 Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- ☒ sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- ☐ maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- ☐ ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbətinə
- ☐ ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə

404 Qiymətmələgətirən amil deyil.

- ☒ inflyasiya amili
- ☐ dəyər amili
- ☐ dövlət inhisar tənzimlənməsi amili
- ☐ valyuta-maliyyə amili

☐ konyunktura amili

405 Qiymətin bölüşdürücü funksiyası baş vermir:

- ☐ iqtisadiyyatın sahələri arasında
- ☐ müxtəlif mülkiyyət formaları arasında
- ☒ tələb və təklif arasında
- ☐ regionlar arasında
- ☐ ölkə əhalisinin sosial qrupları arasında

406 Qiymətin funksiyasına aid deyil:

- ☐ stimullaşdırma
- ☐ tələb və təklifin balanslaşdırılması
- ☐ istehsalın səmərəli yerləşdirilməsi
- ☐ uçot
- ☒ yığım

407 Tələbin (Q) gəlirə (R) görə elastikliyi əmsalı (l_r) aşağıdakı kimi hesablanır.

408 Tələbin (Q) qiymətə (P) görə birbaşa elastikliyi əmsalı (l) aşağıdakı kimi hesablanır.

409 Tələbin (Q) qiymətə (P) görə çarpaz elastikliyi əmsalı (l_{xy}) aşağıdakı kimi hesablanır (x və y əmtəələri ifadə edir)

410 Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının (l_r) hansı kəmiyyəti qeyri-elastik tələbə uyğundur?

411 Hansı qiymətlər xarici ticarətin müqavilə qiymətlərinə aiddir?

- ☐ pərakəndə satış qiyməti
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətləri
- ☐ proqnoz qiymətləri
- ☐ nəşr edilən sorğu qiymətləri
- ☒ kontrakt qiymətləri

412 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- ☒ KAF
- ☐ Franko-anbar (satış)
- ☐ tənzimlənən
- ☐ Bazis
- ☐ Tender – hərrac – satış

413 Aşağıda göstərilənlərdən biri sponto güzəştini xarakterizə edir?

- ☐ Sorğu qiymətləri ilə birgə ümumi güzəştdir
- ☐ Məhsulun sınaq partiyalarına olan xüsusi güzəştdir
- ☒ İxrac güzəştidir
- ☐ Nağd hesablaşma hesabına güzəştdir
- ☐ Mövsüm güzəştidir

414 Dünya təcrübəsində FOB və SİF qiymətləri fərqlənilir:

- ☐ ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- ☒ sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ☐ ödəniş şərtləri ilə
- ☐ gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- ☐ bazar şərtləri ilə

415 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı tərəflərin razılığına görə təyin edilir?

- ☐ ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ☐ ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətləri
- ☐ birjada təyin edilən qiymətlər
- ☒ kontrakt qiymətləri

416 Nəqliyyat məsrəflərinin differensiallaşdırılması hansı nəqliyyat vasitəsində özünü biruzə verir:

- ☒ su və avtomobil nəqliyyatında
- ☐ hava və dəniz nəqliyyatında
- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ avtomobil nəqliyyatında
- ☐ dəmiryol nəqliyyatında

417 Hökumətin qərarlarına görə hansı nəqliyyat tarifləri tənzimlənilir:

- ☐ dəniz nəqliyyatı tarifləri
- ☐ dəmiryol nəqliyyatı tarifləri
- ☐ daxili avia xətlərlə sənişinlərin və yüklərin daşınması
- ☐ dəmiryol nəqliyyatında sənişinlərin daşınması tarifləri
- ☒ taksilərlə sənişinlərin daşınması tarifləri

418 Hava nəqliyyatı tariflərinə aid edilmir:

- ☒ hava limanlarında sənişinlərə xidmət tarifləri
- ☐ hava nəqliyyatı ilə poçtların daşınma tarifləri
- ☐ hava nəqliyyatında yüklərin daşınma tarifləri
- ☐ hava gəmilərinə xidmət tarifləri
- ☐ hava limanları rayonlarında hava gəmilərinə xidmətə görə aeronaviqasiya xidməti tarifləri

419 Azərbaycanın iri şəhərlərində əhali istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m3 üçün əDV ilə)

- ☐ 34 qəpik
- ☒ 18 qəpik
- ☐ 23 qəpik
- ☐ 20 qəpik
- ☐ 35 qəpik

420 Aşağıdakılardan hansı Net-bek qiymətlərinin hesablanması bazası kimi çıxış edir?

- ☐ neft məhsullarının qiymətləri
- ☐ OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləri
- ☒ OPEK-in rəsmi satış qiymətləri;
- ☐ neft birjalarında sövdələşmə qiymətləri
- ☐ “azad” bazarda birdəfəlik sövdələşmə qiymətləri

421 Yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə bu amilin təsiri nəzərə alınmır.

- ☐ dünya bazar qiymətləri
- ☐ tələb və təklif balansı
- ☐ xərclər
- ☒ İEOÖ daxili bazar qiymətləri
- ☐ energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri

422 Azərbaycan iri şəhərlərində qeyri-əhali istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m3 üçün əDV ilə)

- ☒ 70 qəpik
- ☐ 62 qəpik
- ☐ 54 qəpik
- ☐ 58 qəpik
- ☐ 67 qəpik

423 Göstərilən amillərdən hansının yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə təsiri nəzərə alınmır?

- ☐ dünya bazar qiymətləri
- ☐ xərclər
- ☐ energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
- ☐ tələb və təklif balansı
- ☒ İEOÖ daxili bazar qiymətləri

424 Sənaye tikinti məhsullarına formalaşan qiymətə aid edilmir-

- ☐ müqavilə qiyməti
- ☐ sürüşkən qiymət
- ☐ smeta qiyməti
- ☒ pərakəndə satış qiymətləri
- ☐ preyskurant qiymət

425 Neft məhsullarının buraxılış qiymətinin riyazi modeli hansıdır?

- ☐ $MS = M_d + P_1 F_1 + V$
- ☐ $MS = Q_t - P_1 F_1 + P_2 F_2 + V$
- ☐ $MS = Q_t + P_2 F_2 - P_1 F_1$
- ☐ $MS = M_d + V - P_1 F_1$
- ☒ $MS = Q_t + P_2 F_2 + V$

426 Neftin qiymətinin hesablanması formulundan istifadə:

- ☒ Bazarda qeyri-sabit vəziyyət şərtləri daxilində minimal riskin mənfəətin "səmərəli" norması ilə uyğunlaşmasını təmin edir
- ☐ OPEK-in üzv-ölkələrinə qiymətlərə təzyiq göstərərək ixracı genişləndirməyə imkan verir
- ☐ İxracatçı və idxalçılar arasında uzunmüddətli münasibətlərin bərpa olunmasına yardım edir
- ☐ Bunlardan heç biri
- ☐ Yuxarıda qeyd olunan 3 amilin hamısını birləşdirməyə imkan verir

427 Bu göstərici bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə etmir.

- ☒ Laspeyres indeksi
- ☐ Linda indeksi
- ☐ təmərküzləşmə indeksi
- ☐ Lerner indeksi
- ☐ Herfindal-Hirşman indeksi

428 Dəmiryol nəqliyyat növlərinə aid deyildir:

- ☐ nəqliyyatda sənişinlərin daşınması tarifləri
- ☒ avtomobil nəqliyyatında sənişinlərin və yüklərin daşınması tarifləri
- ☐ nəqliyyatda baqajların daşınması tarifləri
- ☐ nəqliyyatda yük baqajlarının daşınması
- ☐ nəqliyyatda poçtların daşınması tarifləri

429 Tarif nədir?

- ☐ istehsal – texniki təyinatlı məhsulların qiyməti
- ☒ pullu xidmətlərin qiyməti
- ☐ istehlak mallarının güzəştli qiyməti
- ☐ tikinti məhsullarının qiyməti
- ☐ istehsal amillərinin qiyməti

430 Nəqliyyat xərclərinin differensiallaşdırılması daha yüksəkdir?

- ☐ dəniz nəqliyyatında
- ☐ hava nəqliyyatında
- ☐ boru-kəmərlər
- ☐ çay və hava nəqliyyatında
- ☒ avtomobil nəqliyyatında

431 Dəmiryola nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil:

- ☐ ümumi tariflər
- ☒ akkord tariflər
- ☐ yerli tariflər
- ☐ differensial tariflər
- ☐ müstəsna tariflər

432 Dəmiryolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılır

- ☐ vaqonların tiplərinə görə
- ☐ daşıma məsafəsinə və sürətinə
- ☐ göndərişlərin növlərinə
- ☐ vaqonların yükləmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə
- ☒ boşdayanma vaxtına

433 İstehlak xidmətlərinə qiymətkoymada uçota alınan-sfəsifik məsrəf növü deyil?

- ☐ vaxt məsrəfləri
- ☐ əsəbi – psixi məsrəflər
- ☐ fiziki güc məsrəflərinə
- ☒ satış məsrəfləri
- ☐ sensor məsrəflər

434 Regionlarda əhali istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün əDV ilə) ?

- ☐ 17 qəpik
- ☐ 19 qəpik
- ☒ 14 qəpik
- ☐ 13 qəpik
- ☐ 22 qəpik

435 Aşağıdakılardan biri bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə edən göstəricidir:

- ☐ Linda indeksi
- ☐ Lerner indeksi
- ☐ Xerfindal – Xirşman indeksi
- ☒ Cavablar doğrudur
- ☐ Bazarın astana indeksi

436 Kənd təsərrüfatı sahələrində qiymətləri müəyyən edilməsi metoduna aid deyildir:

- ☐ ümumi dəyərdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərini çıxmaqla;
- ☐ ümumi dəyərdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərini üstələməklə
- ☐ bir məhsulun şərti məhsul kimi qəbul edildiyi və digər növlərin müəyyən olunmuş əmsallarla qiymətləndirilməsi;
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ xərclərin ümumi həcmində qarışıq məhsullar üzrə xərclərin payı

437 Adətən hansı bazarlarda sorğu qiymətləri tətbiq olunmur?

- ☐ neft və neft məhsulları bazarlarda
- ☒ kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- ☐ kimyəvi mallar bazarlarda
- ☐ qara metallar bazarı
- ☐ ayrı-ayrı əlvan metal növləri bazarı

438 Aşağıdakı amillərdən hansının yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə təsiri nəzərə alınmır?

- ☐ xərclər
- ☐ energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
- ☐ tələb və təklif balansı
- ☒ IEOÖ daxili bazar qiymətləri
- ☐ dünya bazar qiymətləri

439 Rabitə xidmətlərinin tariflərinin aşağı salınmasına səbəb olar.

- ☐ Rabitə xidmətinin inkişafı və yeni xidmət növünün təqdim edilməsi
- ☒ Defilyasiya proseslərinin inkişafı
- ☐ Ənənəvi rabitə xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ Beynəlxalq telefon danışqları
- ☐ Rabitə xidmətindən yeni servis xidmətinin göstərilməsi

440 Kənd təsərrüfatında istehsalçıların nominal müdafiə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ əmtəənin daxili qiymətindən xarici qiyməti çıxılır
- ☐ məhsulun xarici qiymətindən vergi və rüsumlar çıxılır
- ☐ məhsulun daxili qiymətinə gömrük rüsumları əlavə edilir
- ☐ məhsulun daxili qiymətinə ixrac əlavələri daxil edilir
- ☒ məhsulun xarici qiyməti daxili qiymətinə bölünür

441 əmlak obyektinin qiymətləndirilməsində qiymətləndirici hansı əsas tələbləri gözləməlidir?

- ☐ qiymətləndirmənin bütün məhdudlaşdırıcı şərtlərini müəyyən etmək
- ☐ əmlakı və onunla bağlı hüquqları düzgün eyniləşdirmək
- ☒ sadalananların hamısını
- ☐ qiymətləndirilən dəyərin növünü müəyyən etmək
- ☐ qiymətləndirmənin məqsədini və onun nəticələrindən nəzərdə tutulan istifadəni uçota almaq

442 Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsinin məhdudlaşdırıcı şərtidir -

- ☐ mülkiyyət hüququnu məhdudlaşdıran şərtlər
- ☐ kreditör və mülkiyyət sahibləri arasında qarşılıqlı münasibətlər
- ☐ istənilən informasiyadan yalnız qanunvericiliklə müəyyən edilən çərçivədə istifadə oluna bilər
- ☐ sadalananların heç biri
- ☒ sadalananların hamısı

443 Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsinin məhdudlaşdırıcı şərti deyil

- ☒ informasiyadan istənilən məqsədlərlə oluna bilər
- ☐ qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən məqsəd üçün etibarlıdır
- ☐ qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən tarixə etibarlıdır
- ☐ daşınmaz əmlak bazarında fəaliyyətin dövlət tənzimlənməsi
- ☐ müəssisənin maliyyə vəziyyəti və biznesin aparılmasının maliyyə şərtləri

444 Daşınmaz əmlak bazarında risklərin yaranma mənbələri hansılardır?

- ☐ obyektin yerləşdiyi ərazi
- ☐ aşınma, köhnəlmə və dağılma
- ☐ kreditlərin verilməsi şərtləri
- ☐ sadalananların heç biri
- ☒ sadalananların hamısı

445 Sistemə amillər hansı amillərlə müəyyən edilir?

- ☐ aktivlərin aşağı likvidliyi
- ☐ daşınmaz əmlak bazarında rəqabət səviyyəsinin dəyişməsi
- ☐ vergi qanunvericiliyinin qeyri-sabitliyi
- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ kapital bazarında faiz dərəcələrinin dəyişməsi

446 Daşınmaz əmlak bazarına xas olan riskləri hansı qruplara bölmək olar?

- ☐ sistematik risklər
- ☐ təsadüfi risklər
- ☐ qeyri-sistematik risklər
- ☐ sadalananların heç biri
- ☒ sadalananların hamısı

447 xərc yanaşmasının əsasında hansı prinsip durur?

- ☐ mərhələ
- ☒ əvəzetmə
- ☐ tarazlıq
- ☐ bölgü
- ☐ rəqabət

448 Aşınmanın hansı forması konstruksiyanın köhnəlməsidir?

- ☐ fiziki
- ☐ xarici
- ☒ funksional
- ☐ heç biri
- ☐ iqtisadi

449 Aşınma hansı kateqoriyaya bölünə bilər?

- ☐ daxili və xarici
- ☐ müşahidə edilən və hesablanan
- ☐ bərpa olunan və bərpa olunmayan
- ☐ sadalananların heç biri
- ☒ sadalananların hamısı

450 Aşağıdakı dəyər növlərindən hansı cari qiymətlərin bazasında, eyni yaxud çox oxşar materiallardan istifadə etməklə obyektin yeni dəqiq oxşarının yaradılması dəyəridir?

- ☐ tam əvəzetmə dəyəri
- ☐ likvid dəyəri
- ☐ bazar dəyəri
- ☐ investisiya dəyəri
- ☒ tam bərpa dəyəri

451 Aşağıdakı mülki hüquq obyektlərindən hansı əmlak anlayışına aid deyil?

- ☐ daşınar əmlak
- ☒ informasiya
- ☐ pullar
- ☐ daşınmaz əmlak
- ☐ qiymətli kağızlar

452 Aşağıdakılardan hansı mübadilə dəyəri anlayışının sinonimidir?

- ☐ xüsusi dəyər
- ☐ likvid dəyəri
- ☐ konkret istifadəçi üçün dəyər
- ☒ bazar dəyəri

☐ sığorta dəyəri

453 Aşağıdakılardan hansı istifadə dəyəri anlayışının sinonimidir?

- ☐ xüsusi dəyər
- ☐ likvid dəyər
- ☒ konkret istifadəçi üçün dəyər
- ☐ bazar dəyəri
- ☐ sığorta dəyəri

454 Qiymətləndirmə yanaşmalarından hansı gözləmə prinsipinə əsaslanır?

- ☐ xərc və gəlir
- ☐ xərc
- ☐ müqayisə
- ☐ xərc və gəlir
- ☒ gəlir

455 Daşınmaz əmlak bazarında tələbin kəmiyyətini müəyyən edən amil deyil -

- ☒ yeni tikintinin həcmi və çəkilən xərclər
- ☐ daşınmaz əmlakla sövdələşmələrin maliyyələşdirilməsi şərtləri
- ☐ əhalinin miqrasiyası
- ☐ əhalinin zövqündə dəyişikliklər
- ☐ əhalinin ödəniş qabiliyyətliliyi

456 Daşınmaz əmlak bazarında təkifin kəmiyyətini müəyyən edən amildir -

- ☐ qeyri-məşğul daşınmaz əmlak obyektlərinin sayı
- ☐ tikinti xərclərinin və daşınmaz əmlak obyektlərinin satış qiymətlərinin nisbəti
- ☐ tikintinin intensivliyi
- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ mənimsənilməmiş torpaq sahələrinin təklifi

457 Daşınmaz əmlak bazarında təkifin kəmiyyətini müəyyən edən amil deyildir -

- ☐ tikinti sənayesinin inkişafı
- ☐ qeyri-məşğul daşınmaz əmlak obyektlərinin sayı
- ☒ əhalinin ödəniş qabiliyyətliliyi
- ☐ mənimsənilməmiş torpaq sahələrinin təklifi
- ☐ tikinti xərclərinin və daşınmaz əmlak obyektlərinin satış qiymətlərinin nisbəti

458 əmlakın qiymətləndirilməsində qiymətləndiricinin gözləməli olduğu əsas tələblərdən deyil -

- ☐ qiymətləndirmə tarixini müəyyən etmək
- ☒ əmlak obyektinin cari təmir xərclərini müəyyən etmək
- ☐ zəruri informasiyanın axtarışı və toplanılması
- ☐ qiymətləndirilən obyektin dəyərinə onunla bağlı olan obyektin təsirini aşkar etmək
- ☐ əmlaka mülkiyyət hüququnun mümkün məhdudlaşdırıcı şərtlərini uçota almaq

459 Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi prinsipləri hansı qruplarda birləşdirilir?

- ☐ mülkiyyətçinin təsəvvürlərinə əsaslanan prinsiplər
- ☐ daha yaxşı və səmərəli istifadə prinsipi
- ☐ bazar mühitinin təsiri ilə şərtlənən prinsiplər
- ☒ sadalananların hamısı

- ☐ obyektin istismarı xüsusiyyətlərinə əsaslanan prinsiplər

460 Mülkiyyətçinin təsəvvürlərinə əsaslanan prinsiplər hansılardır?

- ☐ faydalılıq prinsipi
☐ gözləmə prinsipi
☐ əvəzetmə prinsipi
☐ sadalananların heç biri
☒ sadalananların hamısı

461 Daşınmaz əmlakın istismarı ilə şərtlənən prinsiplərdir?

- ☐ qoyuluş prinsipi
☐ torpaq sahəsinin qalıq məhsuldarlığı prinsipi
☐ tarazlıq prinsipi
☒ sadalananların prinsipi
☐ son hədd gəlirliliyi prinsipi

462 Daşınmaz əmlakın istismarı ilə şərtlənən prinsiplərə aid deyil -

- ☐ tarazlıq prinsipi
☒ faydalılıq prinsipi
☐ son hədd gəlirliliyi prinsipi
☐ qoyuluş prinsipi
☐ qalıq məhsuldarlığı prinsipi

463 Daşınmaz əmlakın bazar mühiti ilə şərtlənən qiymətləndirilməsi prinsipləridir?

- ☐ tələb və təklif prinsipi
☐ rəqabət prinsipi
☐ uyğunluq prinsipi
☒ sadalananların hamısı
☐ qarşılıqlı asılılıq prinsipi

464 Daşınmaz əmlakın bazar mühiti ilə şərtlənən qiymətləndirilməsi prinsipi deyil?

- ☒ tarazlıq prinsipi
☐ uyğunluq prinsipi
☐ dəyişkənlik prinsipi
☐ uyğunluq prinsipi
☐ rəqabət prinsipi

465 Daşınmaz əmlak hansı funksiyaları yerinə yetirə bilər?

- ☐ fərdin şəxsi tələbatını ödəmək
☐ gəlir mənbəyi
☐ istehsal amili
☐ sadalananların heç birini
☒ sadalananların hamısını

466 Daşınmaz əmlak bazarının təhlili hansı məsələlərin həllinə xidmət edir?

- ☐ tikintiyə investisiya qoyuluşunun məqsədəuyğunluğunu müəyyən etmək
☐ ayrı-ayrı daşınmaz əmlak obyektlərinin dəyərini qiymətləndirmək
☐ daha perspektivli bazar seqmentlərini aşkar etmək
☒ sadalananların hamısının

☐ daşınmaz əmlak obyektinin alınmasının maliyyələşdirilməsində kreditorun risk səviyyəsini müəyyən etmək

467 Daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən dövlət tənzimlənməsi amili deyil -

- ☐ Mülki Məcəllə
- ☒ Dövlət Büdcəsinin göstəriciləri
- ☐ Vergi Məcəlləsi
- ☐ iqtisadi qanunvericilik aktları
- ☐ daşınmaz əmlakla sövdələşmələri tənzimləyən normativ aktlar

468 Daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən ümumiqtisadi vəziyyət amili deyil -

- ☐ sənaye istehsalının həcmi
- ☐ ölkəyə kapital axını
- ☒ regiona kapital axını
- ☐ ölkənin ticarət balansının vəziyyəti
- ☐ əhalinin gəlirlərinin strukturu

469 Daşınmaz əmlak bazarına təsir göstərən ümumiqtisadi vəziyyət amilləridir -

- ☐ əhalinin məşğulluq səviyyəsi
- ☐ istehlak qiymətlərinin səviyyəsi
- ☐ maliyyə bazarının vəziyyəti
- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ inflyasiya

470 Mülkiyyətçinin təsəvvürünə əsaslanan prinsip deyil -

- ☐ faydalılıq prinsipi
- ☐ gözləmə prinsipi
- ☐ əvəzetmə prinsipi
- ☐ heç biri
- ☒ tarazlıq prinsipi

471 Səmərəliliyin dəyər göstəricilərini infilyasiyani nəzərə almadan hansı qiymətlərlə hesablamaq olar ?

- ☐ Proqnoz qiymətlərlə.
- ☒ Cari qiymətlərlə
- ☐ Defilyasiya olunmuş qiymətlərdən
- ☐ Funksional qiymətlərlə
- ☐ Pərakəndi satış qiymətlərlə

472 Deflirə qiymətlər necə hesablanır ?

- ☒ Qiymət səviyyəsinin infilyasiya indeksi bazisinə bölünməsi ilə
- ☐ Əmtəə üçün bazis indeksinin işlək qiymətə nisbəti ilə
- ☐ İnflyasiya indeksi bazisinin qiymət səviyyəsinə hasili ilə
- ☐ Proqnoz qiymətlərin ümumi qiymət səviyyəsinə nisbəti ilə
- ☐ Proqnoz qiymətlərin ümumi qiymət səviyyəsinə hasili ilə

473 Qiymət səviyyəsinin infilyasiya indeksi bazisinə bölünməsi yolu ilə hesablanan qiymətlər ;

- ☐ Cari qiymətlər
- ☒ Deflirə qiymətlər
- ☐ Topdansatış qiymətlər

- ☐ Pərakəndə qiymətlər
- ☐ Proqnoz qiymətlər

474 İnflyasiya dinamikasını belə proqnozlaşdırmaq olar ;

- ☐ Bank faiz dərəcələrinə görə
- ☐ Mərkəzi bankın uçot dərəcələrinə görə
- ☐ Valyuta mübadiləsi kursuna görə
- ☐ İnflyasiya gəlir elementlərinə görə
- ☒ İnflyasiya xərc elementlərinə görə

475 Aktivlərin qiymətləndirilməsi dinamikasına aiddir ;

- ☐ Əmtəələrin çeşidi
- ☒ Aktivlərin növü
- ☐ Kreditlərin növü
- ☐ Borcların növü
- ☐ Məsrəflərin çeşidi

476 əmək haqqının qiymətləndirilməsi dinamikasına aiddir ;

- ☐ Aktivlərin növü
- ☐ Aylıq inflyasiya tempi
- ☐ Əmtəələrin çeşidi
- ☐ Borcların növü
- ☒ Məsrəflərin çeşidi

477 Aşağıdakılardan hansı doğrudur ?

- ☐ İnflyasiya nəzərə alınan qiymətlər cari qiymətlərdir
- ☐ Proqnoz qiymətlərdə inflyasiya nəzərə alınır
- ☒ Bank faiz dərəcəsi layihənin maliyyə mənbələrini səciyyələndirir .
- ☐ Proqnoz qiymətlərdə bəzən inflyasiya nəzərə alına bilər
- ☐ Hazır məhsulların topdansa satış qiymətləri mütləq ƏDV –yə cəlb edilməlidir

478 İnvestisiyanın ilkin istiqamətində hansı xərclər göstərilir ?

- ☐ İnvestisiya layihəsi mühitində capital xərcləri
- ☒ İnvestisiya məsrəfləri
- ☐ Bütün material məsrəfləri
- ☐ Cari xərclər
- ☐ Əlavə istehsal xərcləri

479 Aşağıdakılardan hansı yalnışdır ?

- ☐ İnvestisiya layihəsinin reallaşmasında prosesin subyektləri çıxış edir
- ☐ Qənaət-bəxş layihələr dövlət dəstəyi görür
- ☒ Birinci mərhələ səmərəli deyilsə ikinci mərhələyə keçməli
- ☐ Qeyri-qənaət bəxş layihələr dövlət dəstəyi görmür.
- ☐ Layihə reallaşan zaman hər bir qrupun xüsusiyyətlərini nəzərə almaq lazımdır

480 Hansı yalnışdır?

- ☐ Layihənin məğzini müəyyən edən informasiyalara marketinq texniki-texnoloji innovasiyalara və s aiddir ;
- ☐ Cari qiymətlər layihənin işlənilməsi aktına qədər olan qiymətlərdir .
- ☐ Bank faiz dərəcəsi layihənin maliyyə mənbələrini səciyyələndirir

- ☐ Kreditlər uzunmüddətli və qısamüddətli
- ☒ Birbaşa material məsrəflərini qiymət dinamikasını aktivlərin növü əmtəələrin çeşisi və s aiddir

481 Verilənlərdən hansı xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiymətinin göstəricisidir?

- ☐ sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- ☐ sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- ☒ sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- ☐ istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- ☐ sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

482 Qiymətlər çoxluğu beynəlxalq ticarətdə nəyi ifadə edir?

- ☒ beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- ☐ beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə eyni, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- ☐ beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- ☐ beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif və adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- ☐ beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə eynivə adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır

483 əmtəələrə ilkin qiymətin hesablanması mərhələsi deyil

- ☐ rəqib əmtəələrinin qiymətinin təhlili
- ☐ qiymətdəyişmə metodunun seçilməsi
- ☐ tələbin öyrənilməsi
- ☐ xərclərin qiymətləndirilməsi
- ☒ qiymətlərə əlavələrin (güçəştlərin) hesablanması

484 Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- ☐ minimum qiymət səviyyəsi istehsal xərci ilə müəyyən edilir.
- ☐ maksimum qiymət səviyyəsi məhsulun nadir xassələri əsasında müəyyən edilir.
- ☐ orta qiymət səviyyəsi qarşılıqlı əvəzədarların qiymətləri əsasında müəyyən edilir.
- ☐ orta qiymət səviyyəsi rəqib əmtəələrin qiymətləri əsasında müəyyən edilir.
- ☒ minimum qiymət səviyyəsi məhsulun maya dəyəri ilə müəyyən edilir.

485 Aşağıdakılardan hansı qiymətdəyişmənin alternativ metodu deyil?

- ☐ qiymətin istehsal xərclərinə əsasən müəyyən edilməsi.
- ☒ təklifin təhlili metodu əsasında müəyyən edilməsi
- ☐ qiymətin rəqabətə meylliliklə müəyyən edilməsi
- ☐ qiymətin istehsal xərcləri və bazar vəziyyəti arasındakı tarazlığa görə müəyyən edilməsi
- ☐ qiymətin tələbə meylliliklə müəyyən edilməsi

486 Qiymətlərin dinamikası aşağıdakı amillərin təsiri altında formalaşır:

- ☐ daxili və xarici amillər
- ☒ strateji və taktiki amillər
- ☐ əsas və əlavə amillər

- ☐ cavabların heç biri doğru deyildir
- ☐ prinsipial və strateji amillər

487 Qiymətin ikili təbiətinə aiddir:

- ☐ istehsal qiyməti və gətirilmə ictimai xərcləri
- ☐ dəyər və ortalasdırılmış dəyər
- ☐ istehsal qiyməti və dəyər
- ☐ istehsal qiyməti və gətirilmə ictimai xərcləri
- ☒ mübadilə dəyəri və istehlak dəyəri

488 əmtəənin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin mahiyyətini izah etmir:

- ☐ tarazlıq xərcləri
- ☐ son hədd xərcləri
- ☐ ictimai-zəruri xərclər
- ☐ istehlak və tədavül xərcləri
- ☒ istifadə xərcləri

489 Qiymətməhləgəlmə elmi aşağıdakıları öyrənmir:

- ☒ qiymətlərin əmtəənin istehsalı prosesinə və hərəkət mərhələlərinə təsirini
- ☐ qiymətlərin formalaşması prosesini
- ☐ qiymətlərdən istifadəni
- ☐ qiymətməhləgəlmə metodologiyası
- ☐ qiymətlərin hərəkət qanunauyğunluqlarını

490 Qiymətin əsas əlaməti deyil:

- ☐ məhsulların istehsalı və reallaşdırılması, iş və xidmətlərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar ictimai xərcləri əks etdirir
- ☐ tələb və təklif arasında tarazlığa təsir göstərir
- ☐ iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmış səviyyədə mənfəəti təmin edir
- ☐ elastiki dəyişkənlik xassəsinə malikdir
- ☒ işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsinə kömək edir

491 Qiymətməhləgəlmənin prinsipidir:

- ☐ stimullaşdırma
- ☒ məqsədyönlülük
- ☐ yığım
- ☐ qiymətlərin təsbit edilməsi
- ☐ uçot

492 Fasiləsizlik prinsipi onda ifadə olunur ki:

- ☒ əmtəə xammaldan hazır məhsula kimi öz hərəkətində bir neçə mərhələdən keçir
- ☐ bu, mövcud qiymət sisteminin dərin təhlilinə əsaslanır
- ☐ əsas iqtisadi və sosial problemləri dəqiq müəyyən etmək lazım gəlir
- ☐ bu, tələb və təklif qanununun dərk olunması və uçotu zərurətinə əsaslanır
- ☐ bu, qiymətlərin dövlət dövlət tənzimlənməsini həyata keçirən məhsula tətbiq olunur

493 Maya dəyərinin tərkibinə aid edilir

- ☐ istehsal həcmnin dəyişməsi zamanı dəyişən xərclər
- ☐ mühasibat xərcləri

- ☐ mülkiyyətçiyə məxsus olan resursların (bazarda alınmayan) dəyəri, sahibkarlıq qabiliyyətindən gələn normal mənfəət daxil olmaqla
- ☒ A və D bəndləri doğrudur
- ☐ istehsal həcmi dəyişdikdə dəyişməz qalan xərclər

494 Daimi xərclərə aid deyildir

- ☐ qeyri-məhsuldar xərclər (cərimə, ödəmə)
- ☐ bank krediti üzrə ödəmələr
- ☐ amortizasiya xərcləri
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar

495 Avadanlıqların istismar xərcinə aiddir:

- ☐ konstruktor – layihə işləri
- ☐ təhlükəsizlik texnikası üzrə xərclər
- ☐ material və xammal xərcləri
- ☐ fəhlələrə verilən əsas əmək haqqı
- ☒ birdəfəlik xərclər

496 Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərinə aid deyil –

- ☐ amortizasiya xərcləri
- ☐ sosial ehtiyaclara ayırmalar
- ☐ xammal və material xərcləri
- ☐ yanacaq, enerji xərcləri
- ☒ ticarət əlavələri

497 Qiymətmələgətirən amillərə aid deyildir

- ☒ investisiyanın həcmi
- ☐ tədavül xərcləri
- ☐ istehsal xərcləri
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☐ resursların qiymətləri

498 Məhsulun tam maya dəyəri istehsal maya dəyərindən yüksəkdir –

- ☐ birbaşa xərclər qədər
- ☒ qeyri-istehsal xərcləri qədər
- ☐ ümümtəsərrüfat xərcləri qədər
- ☐ alternativ xərclər qədər
- ☐ nəqliyyat xərcləri qədər

499 Parametrik qiymətmələgəlmə metodu tətbiq olunur

- ☐ əmtənin iqtisadi faydalılığı parametrlərdən asılı olmadıqda
- ☐ məhsulun bütün çeşidləri eyni parametrlərə malik olduqda
- ☒ məhsulun parametrlərə görə fərqlənən çeşidləri olduqda
- ☐ əmtənin parametrləri çeşidə uyğun olduqda
- ☐ əmtənin iqtisadi faydalılığı parametrlərdən asılı olmadıqda

500 Parametrik qiymətdoyma medelindən istifadə olunur

- ☒ yeni modifikasiyalı əmtəyə qiymətin əsaslandırılmasından

- ☐ xərclərin uçotu ilə qiymətlərə düzəlişlərin hesablanmasıdan
- ☐ qiymətin ədalətli müəyyən edilməsindən
- ☐ qiymətin strukturunun təhlilindən
- ☐ qiymətin daimi xərclərə görə hesablanmasıdan

501 Qiymətməhləgəlmənin xarici amillərinə aid deyil -

- ☐ bazar mühiti
- ☐ əmtə hərəketi kanalının iştirakçıları
- ☐ istehlakçılar
- ☒ bazarın miqyası və seqmentləşdirmə
- ☐ siyasi sabitlik dərəcəsi

502 Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiymət determinantı deyil

- ☐ istehlakçıların pul gəlirləri
- ☒ qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- ☐ alıcıların zövqü
- ☐ istehsal texnologiyası
- ☐ gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi

503 Aşağıdakılardan hansı təklifin qeyri-qiymət determinantı deyil.

- ☐ resursların qiymətləri
- ☐ vergilər və dotasiyalar
- ☒ istehlakçı zövqü
- ☐ istehsal texnologiyası
- ☐ qiymət dəyişməsinin gözlənilməsi

504 Məhsulun istehsalı həcmindən asılı olan xərc növü hansılardır?

- ☐ alternativ
- ☐ dolayı və birbaşa
- ☐ dəyişən və orta
- ☒ dəyişən
- ☐ sabit və üstəlik

505 Qiymətməhləgəlmənin bazar amilləridir –

- ☐ məhsulun keyfiyyəti
- ☐ istehsaldaxili məsrəflər
- ☐ qeyri-istehsal məsrəfləri
- ☐ istehsal xərcləri
- ☒ istehlak tələbi

506 Ləngitmə əmsalının kəmiyyət dəyişir

- ☐ 0,4 - 0,6 arasında
- ☐ 0,8 – 0,9 arasında
- ☒ 0,5 – 0,8 arasında
- ☐ 0,3 – 0,7 arasında
- ☐ 0,4 – 0,8 arasında

507 Verilənlərdən hansı xarici iqtisadi fəaliyyətdə qiymətlərin təyin edilməsi üçün məlumat mənbələrinə aid edilir?

- ☐ preyskurantlar
- ☐ iqtisadi qəzetlər
- ☐ iqtisadi jurnallar
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ xüsusi bülletenlər

508 İxrac-idxal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən nə ilə fərqlənir?

- ☐ satıcıların və nümayəndələrin komissiyon mükafatlandırılması
- ☒ nəqliyyat xərcləri
- ☐ idxal gömrük xərcləri
- ☐ sığorta xərcləri
- ☐ maliyyələşdirmə xərcləri

509 FOB və SİF qiymətləri bir-birindən fərqlənir-

- ☐ ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- ☐ ödəniş şərtləri ilə
- ☒ sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ☐ bazar şərtləri ilə
- ☐ gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

510 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil:

- ☐ istehsal yerində FOB qiyməti
- ☒ sabit və dəyişən qiymətlər
- ☐ bazis məntəqə qiyməti
- ☐ nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- ☐ Franko – anbar – istehlakçı qiyməti

511 Göstərilən hökmlərdən biri yanlıştır?

- ☐ Dünya qiymətlərinin formalaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
- ☐ Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar
- ☐ Tələb və təklif arasındakı nisbətlərin qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
- ☒ Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin sürətdə güclənməsidir
- ☐ Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir

512 Dünya bazarında dəyər qanunu geniş miqyasda fəaliyyətə nə zaman başlayıb?

- ☒ dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman
- ☐ qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman
- ☐ dünya bazarı yarandığı zaman
- ☐ dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
- ☐ tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi anında

513 Aşağıdakı hökmlərdən biri istehsal beynəlmiləl qiymətinə aiddir?

- ☐ dünya qiymətinin ilkin əsasıdır
- ☐ dünya bazarında formalaşmasının əsasını beynəlmiləl dəyər təşkil edir
- ☐ dünya qiymətlərinin dünya bazarında pulla ifadəsidir
- ☒ beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsini tənzimləyir
- ☐ bəzi hallarda milli istehsal qiymətinə uyğun gəlir

514 Aşağıda göstərilən valyutalardan hansı daxili və beynəlxalq bazarlarda sabit və ya artan məzənnə ilə, yüksək alıcılıq qabiliyyətliliyi ilə xarakterizə olunur:

- ☐ etibarlı valyuta
- ☐ tam dönərli valyuta
- ☐ əmtəə valyutası
- ☐ milli valyuta
- ☒ möhkəm valyuta

515 Qeyd olunanlardan hansı dünya ticarətinin inkişafının əsas qüvvəsidir?

- ☐ Beynəlxalq əmək bölgüsü;
- ☒ Müqayisəli üstünlük prinsipi;
- ☐ Beynəlxalq integrasiya prosesi;
- ☐ Proteksionizm siyasəti.
- ☐ Dünya bazarına dəyər qanununun təsiri;

516 Hansı növ qiymətlər ixrac qiymətlərinin hesablanmasının başlanğıc bazası hesab edilir?

- ☐ daxili bazar qiymətləri
- ☒ müqavilə qiymətləri;
- ☐ qapalı” bazarların qiymətləri
- ☐ transfert qiymətləri.
- ☐ azad” bazarların qiymətləri;

517 Aşağıdakılardan hansı ilə beynəlxalq tarif və fraxtlar ifadə edilir?

- ☐ Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
- ☒ Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini
- ☐ Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
- ☐ Daşıma qiymətlərini
- ☐ Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri

518 Aşağıdakılardan hansı ixrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasiyadan fərqləndirən xərc növünə aid deyil?

- ☐ maliyyələşmə xərcləri
- ☐ tədavül xərcləri
- ☐ reklam xərcləri
- ☐ daşınma xərcləri
- ☒ sığorta xərcləri

519 Hansı qiymət indekslərini BMT-nin statistikasına dünya ticarətində istifadə edir?

- ☐ Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- ☐ Dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- ☐ Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- ☒ Bütün cavablar doğrudur
- ☐ Əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri

520 Beynəlxalq təcrübədə FOB və SIF qiymətləri bir-birindən nə ilə fərqlənir?

- ☐ ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- ☐ ödəniş şərtləri ilə
- ☒ sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər

- ☐ bazar şərtləri ilə
- ☐ gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

521 Aşağıdakılardan hansı ölkənin ixracını müəyyən edir?

- ☐ ölkənin ixrac etdiyi məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi
- ☐ milli istehsalının həcmnin dünya bazarına çıxartdığı məhsulun həcminə nisbəti kimi
- ☒ dünya tələbinin vəziyyəti və həmin ölkənin buna uyğun gəlməsi imkanları ilə
- ☐ dünya qiymətlərinin nisbəti
- ☐ həmin ölkənin dünya bazarına təklifinin tədiyyə qabiliyyətli tələbinin həcminə nisbəti ilə

522 Sponto güzəşti nədir?

- ☐ Mövsüm güzəştidir
- ☐ Nağd hesablaşma hesabına güzəstdir
- ☐ Sorğu qiymətləri ilə birgə ümumi güzəstdir
- ☒ İxrac güzəştidir
- ☐ Məhsulun sınaq partiyalarına olan xüsusi güzəstdir

523 Fraxt nədir?

- ☐ avtomobil nəqliyyatı tarifləri
- ☒ su nəqliyyatı tarifləri
- ☐ dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri
- ☐ dəniz nəqliyyatı tarifləri
- ☐ çay nəqliyyatı tarifləri

524 Göstərilən əlamətlərdən biri dünya qiymətlərini xarakterizə etmir:

- ☐ iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- ☒ sazişlərin qismən dönərli valyuta ilə aparılması
- ☐ sazişlərin kommersiya xarakteri daşması
- ☐ idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- ☐ sazişlərin idxal və ya ixrac yönümlü olması

525 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin növünə aiddir?

- ☐ franko – anbar qiymətləri
- ☒ kontrakt qiymətləri
- ☐ təsbit edilən qiymətlər
- ☐ müqavilə qiymətlər
- ☐ bazis qiymətlər

526 Verilən hökmlərdən hansı müqayisəli üstünlük qanununu yanlış xarakterizə edir?

- ☐ müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir
- ☐ müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- ☐ dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir
- ☐ dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- ☒ dünya istehsalındakı ölkələrin yerini müəyyən edir

527 Verilənlərdən biri beynəlxalq əmək bölgüsünə aiddir?

- ☐ Dövlətlərarası mal və xidmətlərə mübadiləsi;
- ☐ Dünya təsərrüfatının inkişafının qanunauyğun nəticəsi;
- ☒ Ayrı-ayrı dövlətlərin müxtəlif əmtəə və xidmətlərin istehsalında ixtisaslaşması;

- ☐ daxili bazarın müdafiəsi tədbiri
- ☐ dünya ticarətinin inkişafının nəticəsi

528 Adətən qiymətlər sırasından nə zaman istifadə olunur?

- ☐ əmtəələrin çeşid və miqdar nomenklaturasının hesablanması
- ☒ ixrac və ya idxal qiymət indekslərinin hesablanması
- ☐ ayrı-ayrı ölkələrin ümumi qiymət indekslərinin hesablanması
- ☐ tələb və ya təklif qiymət indekslərinin hesablanması
- ☐ ümumi dünya bazarında orta qiymət indekslərinin hesablanması

529 Dünya bazarında dəyər, konyunktura, valyuta-maliyyə, siyasi, dövlət-inhisar tənzimlənməsi hansı amillərə aid edilir?

- ☐ daxili bazarın qiymət əmələgətirici amilləri
- ☐ dünya qiymətlərinin dinamikasını müəyyən edən iqtisadi amillər;
- ☐ inflyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər;
- ☐ deflyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər
- ☒ qiymətlərin dinamikasını müəyyən edən dünya bazasının qiymət əmələgətirici amilləri.

530 Aşağıda müqayisəli üstünlük qanunu haqqında qeyd olunan hökmlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir
- ☐ müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- ☐ dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir
- ☐ dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- ☒ dünya istehsalındakı ölkələrin yerini müəyyən edir

531 İdxal kvotası haqqında göstərilən fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ ayrı-ayrı ölkələr və firmaların inhisarçı sazişləri nəticəsində müəyyən edilir
- ☒ məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi öz əksini tapır
- ☐ dünya bazarında hər bir iştirakçının öz məhsulunun satışında xüsusi çəkisini xarakterizə edir
- ☐ ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun miqdarına görə qoyulan məhdudiyyət kimi çıxış edir
- ☐ ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun çeşidinə görə qoyulan məhdudiyyət kimi çıxış edir

532 Beynəlxalq ticarətdə hansı növ endirimlərdən istifadə olunur?

- ☐ ümumi endirimlər
- ☐ progressiv
- ☐ dövriyyəyə görə endirimlər
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ xüsusi endirimlər

533 Nəqliyyat xidmətlərinin aşağıdakı növlərindən birinə tariflər tənzimlənmir:

- ☐ yüklərin daşınması, dəmiryol nəqliyyatında yükləmə-boşaltma işləri
- ☐ limanlarda yükləmə-boşaltma işləri
- ☐ sərnişinlərin, baqajın, yük baqajının və dəmiryol nəqliyyatlarında poçt daşınmaları
- ☒ bütün cavablar düzgün deyil
- ☐ yerli nəqliyyat müəssisələri tərəfindən göstərilən xidmətlər

534 Mənzil kommunal xidmətlərinə görə əhaliyə müəyyən edilən haqqı hesablamaq üçün aşağıdakı göstəricini bilmək vacib deyil:

- ☐ Mənzilin saxlanması və təmirinə sərf olunan xərclərin səviyyəsi baxımından mənzil-kommunal xidmətlərinə əhalinin ödədiyi haqqın səviyyəsi
- ☐ 1 kv.m mənzil – kommunal xidmətlərinin faktiki dəyəri
- ☐ müvafiq dövr ərzində bir nəfərə görə mənzil-kommunal xidmətlərinin istehsalına müəssisənin mövcud xərcləri
- ☒ telefondan istifadəyə görə abunə haqqı
- ☐ yaşayış sahəsinin sosial norması

535 Aşağıdakılardan hansı doğru deyil:

- ☐ bütün xidmət növlərinə görə tariflər xidmətin keyfiyyətindən asılı olaraq differensiallaşır
- ☐ nəqliyyat xidmətinin keyfiyyəti gedişin rahatlığı və sürətliliyi ilə müəyyən edilir
- ☐ mənzilə görə tariflər olunan rahatlığını nəzərə alır
- ☒ başlanğıc-yekun əməliyyat xərcləri daşınma məsafəsindən asılıdır
- ☐ poçt xidmətinin keyfiyyəti müxbir daşınması sürətindən və onların öz vaxtında çatdırılmasından asılıdır

536 Dəmiryolu tarifləri differensiallaşdırılır:

- ☐ vaqon tiplərinə görə
- ☐ göndəriş növlərinə görə
- ☐ onların iqtisadi təbiətinə görə
- ☒ quru yüklərin və liman qruplarına görə qruplaşma
- ☐ vaqonların yüklənməsindən istifadə dərəcəsinə görə

537 Sərnişin dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri aşağıdakılardan birindən asılı deyil:

- ☐ məsafənin uzaqlığından
- ☐ şəhər kənarı daşımalarından
- ☐ yerli rabitədən
- ☐ bütün cavablar düzgün deyil
- ☒ mənfəət kütləsindən

538 Çay nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması tarifləri aşağıdakı yük növlərindən və göndəriş növlərindən biri üzrə differensasiya olunmur:

- ☐ gəmi
- ☐ yığma
- ☐ konteyner
- ☒ müstəsna
- ☐ xırda

539 Orta daşınma uzunluğu adlanır:

- ☒ tarif qurşağı
- ☐ orta tarif dərəcəsinə
- ☐ iki dərəcəli tariflər
- ☐ bütün cavablar düzgün deyil
- ☐ tarif dərəcəsinə

540 Dəmir yol tarifləri yüklərin daşınma göndəriş növlərinə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- ☐ ümumi, yerli və müstəsna
- ☐ vaqonlar üzrə, ümumi, yerli və müstəsna
- ☒ vaqonlar, konteyner, aztonajlı və xırda göndəriş tarifləri
- ☐ bütün cavablar düzgün deyil
- ☐ yerli, konteyner və aztonajlı

541 Hazırda aşağıdakı tariflərdən biri dövlət tərəfindən tənzimlənir?

- ☐ kommunal xidmətlər
- ☐ rabitə
- ☐ sənişin nəqliyyatı
- ☐ bütün cavablar düzgün deyil
- ☒ məişət xidməti tarifləri

542 Xidmətlərə görə tariflər aşağıdakılardan birini kompensasiya etməlidir:

- ☐ istismar xərcləri
- ☐ fiskal vergilər
- ☐ istifadə olunmuş kapitala görə faizlər
- ☒ bütün variantlar doğrudur
- ☐ avadanlıqların amortizasiyası

543 Avtomobil daşınmalarının maya dəyəri aşağıdakılardan asılı deyil:

- ☐ yol iqlim şəraiti
- ☐ yük axınlarının xarakteri
- ☐ yüklərin növü
- ☐ aparılan yüklər
- ☒ hərəkət heyətinin tipindən

544 Qiymətməhləgəlmə elminin predmeti aşağıdakılardan biridir

- ☐ tələb və təklif arasında qarşılıqlı nisbət
- ☒ qiymətlər nəzəriyyəsi və onların qoyulması təcrübəsi
- ☐ qiymət sistemi və onun təsnifatı
- ☐ qiymətlərin tərkibi və strukturu
- ☐ əmtəə-pul münasibətləri

545 Qiymət haqqında verilən aşağıdakı təriflərdən biri səhvdir

- ☒ qiymət-istehlakçının öz tələbini reallaşdırmağın ölçü meyarıdır
- ☐ qiymət-məhsul və xidmətlərin satışının həyata keçirildiyi iqtisadi vasitədir
- ☐ qiymət-sövdələşmə tərəfləri arasında iqtisadi münasibətləri formalaşdırən mexanizmdir
- ☐ qiymət əmtəə vahidini və ya kütləsini əldə etmək üçün alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun kəmiyyətidir
- ☐ qiymət-əmtəə dəyərinin pulla ifadəsidir

546 Hansı halda rəqib firmanın tarazlıq şərti optimal buraxılış həcmi sayılır?

- ☐ istehsal həcmi bir vahid artırmaqla mənfəəti yüksəltmək olar
- ☐ qiymət uzunmüddətli orta sabit xərclərə bərabərdir
- ☒ qiymət uzunmüddətli son hədd xərclərinə bərabərdir
- ☐ dəyişən xərclər tədricən artır
- ☐ sabit xərclər minimaldır

547 xətti tələb əyrisinə malik inhisarçı üçün ümumi gəlirin artması zamanı son hədd gəlirinin kəmiyyəti

- ☐ müsbətdir və artır
- ☐ sıfır bərabərdir
- ☒ müsbətdir, lakin azalır
- ☐ müsbətdir, lakin sıfır yaxınlaşır

- ☐ mənfidir, lakin sıfıra yaxınlaşır

548 Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- ☒ maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
☐ sair üstəlik xərclər
☐ tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər
☐ inzibati təsərrüfat xərcləri
☐ tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər

549 Bazar qiymətinin formalaşması şəraitində-

- ☐ tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
☐ təklifin həcmi tələbin həcmindən
☐ tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
☐ tələb qiyməti təklif qiymətinə bərabərdir
☒ bazarda tarazlıq vəziyyəti mövcuddur

550 Tənzimlənən qiymətlər aiddir:

- ☐ mövsümi qiymətlər sistemində
☐ sənaye məhsulunun qiyməti sistemində
☐ auksion qiymətləri sistemində
☒ təsbit edilən qiymət sistemində
☐ netto qiymətləri sistemində

551 İnzibati təsərrüfat xərclərinə aiddir:

- ☐ fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı
☐ reklamlara çəkilən xərclər
☐ obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri
☐ təşkilatın əmlakının sığortalanması
☒ poçt – teleqraf, dəftərxana və telefon xərcləri

552 Qiymətməhləgəlmənin prinsiplərinə aid edilir:

- ☐ qiymət intizamına nəzarət
☐ qiymətdə qoyulmuş fasiləsizlik
☐ qiymətlərin məqsədyönlülüyü
☒ cavablar doğrudur
☐ qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması

553 Qiymətin funksiyasıdır

- ☐ uqot funksiyası
☐ stimullaşdırıcı funksiya
☐ bölüşdürücü funksiya
☒ cavablar doğrudur
☐ informasiya funksiyası

554 Qiymətməhləgəlmə nəzəriyyəsinə istiqamətlərdən biridir:

- ☐ qiymətlərin indeksləşdirilməsi
☒ xərc
☐ sosial ədalət
☐ iqtisadi artımın təmin edilməsi

☐ antiinhisarçılıq

555 Qiymətməhləgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil edir:

- ☐ pul tədavülü qanunu
- ☐ tələb qanunu
- ☐ dəyər qanunu
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ təklif qanunu

556 Qiymətməhləgəlmə nəzəriyyəsidəki istiqamətlərdə biridir:

- ☐ qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- ☒ xərc
- ☐ sosial ədalət
- ☐ iqtisadi artımın təmin edilməsi
- ☐ antiinhisarçılıq

557 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin əsasını təşkil edir?

- ☐ istehsal qiyməti;
- ☐ beynəlxalq dəyər;
- ☐ milli dəyər
- ☐ istehlak dəyəri
- ☒ beynəlxalq istehsal qiyməti.

558 Qiymətin əmələ gəlməsi prosesləri dünya bazarında nə ilə tənzimlənir?

- ☐ dünya bazarında rəqabət ilə
- ☒ beynəlxalq dəyərlə;
- ☐ dəyər qanunu ilə;
- ☐ transmilli korporasiyalar siyasəti ilə;
- ☐ pul tədavülü qanunu ilə

559 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin aşağı düşməsinin səbəbidir?

- ☐ texniki tərəqqi
- ☐ istehsal qüvvələrinin inkişafı;
- ☒ beynəlxalq integrasiyanın genişlənməsi;
- ☐ dünya bazarında qiymət əmələ gətirən proseslərin xüsusiyyətləri.
- ☐ dəyər qanunu ilə.

560 Tələb və təklif qanununun təsiri dünya bazarında nə ilə ifadə edilir?

- ☐ dünya bazarında rəqabət faktoru vasitəsilə;
- ☐ beynəlxalq əmək bölgüsü
- ☐ məhsulların istehlak və mübadilə dəyərləri arasındakı münasibət vasitəsilə;
- ☒ istehsalçı və istehlakçılar arasında münasibət vasitəsilə;
- ☐ dünya qiymətlərində istehlak dəyərinin uçuşu vasitəsilə;

561 Göstərilən amillərdən biri dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir etməkdə xüsusi əhəmiyyətə malikdir:

- ☒ dəyər və konyunktura amili
- ☐ dövlət-inhisar tənzimlənməsi və siyasi amil
- ☐ dəyər və valyuta-maliyyə amili

- ☐ valyuta-maliyyə və siyasi amil
- ☐ konyunktura və dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili

562 Göstərilənlərdən hansı dünya bazar qiymətinin əsasını ifadə edir:

- ☐ milli dəyər
- ☐ istehsal qiyməti
- ☐ beynəlxalq dəyər
- ☐ istehlak dəyəri
- ☒ beynəlmiləl dəyər

563 Verilənlərdən biri dünya bazar qiymətlərinin başlıca təsir obyektidir:

- ☐ ictimai-sosial sfera
- ☐ məhsulun istehsal sferası
- ☒ pul-kredit sferası
- ☐ məhsulun mübadilə sferası
- ☐ məhsulun reallaşması sferası

564 Verilənlərdən hansı dünya qiymət əmələgəlməsinin əsasını təşkil edir?

- ☐ tələb və təklif qanunu
- ☐ pul tədavülü qanunu
- ☒ dəyər qanunu
- ☐ ədalətlik qanunu
- ☐ faydalılıq qanunu

565 Verilənlərdən biri xarici ticarətin müqavilə qiymətidir:

- ☐ pərakəndə satış qiyməti
- ☐ proqnoz qiymətləri
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətləri
- ☒ kontrakt qiymətləri
- ☐ nəşr edilən sorğu qiymətləri

566 Hansı amillər dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edir?

- ☐ Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- ☐ Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- ☐ Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- ☒ Bütün variantlar doğrudur
- ☐ Valyuta bazarının vəziyyəti

567 Aşağıdakı amillərdən hansı dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir etmir?

- ☐ Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- ☐ Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- ☐ Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- ☒ Yığım və istehlakın nisbəti
- ☐ Valyuta bazarının vəziyyəti

568 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin əsasını təşkil edir?

- ☐ milli dəyər
- ☐ istehsal qiyməti
- ☐ beynəlxalq dəyər

- ☐ istehlak dəyəri
- ☒ beynəlmiləl dəyər

569 Beynəlxalq təcrübəyə əsasən neçə amil dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir göstərir?

- ☐ 3
- ☐ 6
- ☒ 5
- ☐ 4
- ☐ 2

570 Aşağıdakılardan hansı dünya bazarının qiymətmələgətirici faktorlarına aid edilir?

- ☐ məhsulun həcm tsikli
- ☐ irimiqyaslı buraxılış
- ☐ infrastrukturun formalaşması
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ avadanlıqların universallığı

571 Valyuta məzənnəsinin mahiyyəti

- ☐ inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönərli valyusu
- ☒ Bir ölkənin pul vahidinin digər valyuta ilə qiyməti
- ☐ Birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası
- ☐ Xarici valyutanın alınması
- ☐ dünya bazarlarında salınmış əmtəənin dəyəri

572 Birjalarda qiymət katirovkaları haqqında informasiya mənbəyi

- ☐ statistik məcmunələri
- ☒ birja bülletenləri
- ☐ preyskurantlar
- ☐ metodiki göstərişlər
- ☐ elmi əsərlər

573 Məişət xidməti bazarında qiymətin əmələ gəlməsinə təsir edən amil deyil:

- ☐ xidmətin sosial əhəmiyyətliyi
- ☐ əhalinin məişət xidmətinə tələbatın dəyişməsi
- ☐ sifarişin yerinə yetirilməsinin təciliyyət dərəcəsi
- ☒ xidmətlərin göstərilməsinin mövsümliliyi
- ☐ sifarişçiyə xidmətin yaxınlaşma dərəcəsi

574 İdxal məhsullarına gömrük rüsumlarının qoyulmasına məqsəd nədir?

- ☐ məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək
- ☐ xərcləri minimuma endirmək
- ☐ istehsal həcmi artırmaq
- ☐ mənfəətin yüksəldilməsi
- ☒ xarici məhsulların daxili qiymətlərdən aşağı qiymətlə idxalın məhdudlaşdırılması

575 Satışın həvəsləndirmə formalarının seçilməsinə ən çox təsir edən amil hansıdır?

- ☐ Strateji marketing
- ☐ Marketing strategiyası
- ☐ Qiymət səviyyəsi

- ☐ Bazarın kompleks tədqiqi
- ☒ Müəssisənin maliyyə vəziyyəti

576 Real məhsulun istehlakçıya çatdırılması üçün birjada bağlanan sövdələşmə növü hansıdır?

- ☐ Krossinq
- ☐ Fyuçers
- ☒ Spot
- ☐ Forfeyting
- ☐ Ofset

577 Birja katirovkaları metodlarını əhatə edir

- ☐ Birjada əlavə şərtlər qoyulmaqla qiymətlərin göstərilməsi
- ☒ faktiki sövdələşmə qiymətlərinin tələb və təklif üzrə qeydiyyatı və tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- ☐ Qiymətlər haqqında alıcılara informasiya, vermək
- ☐ Müasir qiymətlərin təyin edilməsi
- ☐ Əmtələrin və ya qiymətli kağızların satılması və alınması

578 Qiymətli kağızların qiymətinə təsir edən amillər

- ☐ Hər bir qiymət üzrə riskin dərəcəsi
- ☐ Qiymətli kağızların fəaliyyətinin gəlirliliyi
- ☐ İstiqrazlar üzrə faizlərin ödənilməsi
- ☒ Qiymətli kağızların növü, gəlirin miqdarı, borc faizinin ölçüsü, inflyasiya səviyyəsi iqtisadi tsikl fazası, bazarın cari konyukturu, fond bazarlarının dövlət tədbirləri vasitəsi ilə tənzimlənməsi
- ☐ Fəaliyyətin qeyri - sabitliyi

579 əmtəə birjalarının fərqləndirilməsinin əsas metodu deyil

- ☐ təklifin qeydiyyatı
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətlərinin qeydiyyatı
- ☒ qiymətlərin təsbiti
- ☐ tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- ☐ tələbin qeydiyyatı

580 Birjalarda real əmtəə üzrə sövdələşmə növləri deyildir.

- ☐ Keş və Forvard sövdələşmələri
- ☐ Keş sövdələşməsi
- ☐ Spot sövdələşməsi
- ☒ Fyuçers sövdələşmələri
- ☐ Forvard sövdələşməsi

581 Birjalarda fyuçers sövdələşmələrinin məqsədlərinə aid deyildir

- ☐ proqnozlaşdırma
- ☐ gələcəkdə baş verən qiymət artımlarından sığorta
- ☐ alver etmək
- ☐ qiymət dəyişmələrindən sığorta
- ☒ komissiya haqlarının və fond yığımlarının əldə olunması

582 Tələb – təklif üzləşdirməsi ilə məşğul olan bazarın təşkilati forması necə adlanır?

- ☐ xecirlənmələr
- ☒ birja

- ☐ monopsoniya
- ☐ tender
- ☐ sərgilər

583 Tenderdə iştirak edən müəssisədə istehsal güclərinin normal yüklənməməsi əmsalı dəyişir.

- ☐ 11-12% arasında
- ☐ 10-30% arasında
- ☐ 13-15 % arasında
- ☒ 10-15 % arasında
- ☐ 17 – 18 % arasında

584 Aşağıda verilən amillərdən biri dünya bazarında neftin qiymətinə təsir edir?

- ☐ hərbi amillər
- ☒ siyasi amillər
- ☐ iqtisadi amillər
- ☐ inflyasiya amilləri
- ☐ hüquqi amillər

585 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı əmtəə birjalarında əmtəələrin qiymətlərini müəyyən edir?

- ☐ kontrakt qiymətləri
- ☐ ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ☒ birjada təyin edilən kotirovkalar
- ☐ idxal-ixrac qiymətləri
- ☐ ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri

586 Aşağıdakılardan biri bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə etməyən göstəricidir

- ☒ Paaşe indeksi
- ☐ Xerfindal – Xirşman indeksi
- ☐ Linda indeksi
- ☐ Bazarın astana indeksi
- ☐ Lerner indeksi

587 Sənaye və kənd təsərrüfatı arasında paritet qiymətlər indeksi (Yp.q.) aşağıdakı kimi hesablanır:

- ☐ $Yp.q. = Ys.m.q. + Yk.t.q.$
- ☒ $Yp.q. = Ys.m.q. : Yk.t.q.$
- ☐ $Yp.q. = Ys.m.q. - Yk.t.q. + vergilər$
- ☐ $Yp.q. = Ys.m.q. - Yk.t.q. / Ys.m.q.$
- ☐ $Yp.q. = Ys.m.q. - Yk.t.q.$

588 Aşağıdakılardan hansı kənd təsərrüfatı sahələrində qiymətlərin müəyyən edilməsi metoduna aid deyildir:

- ☒ ümumi dəyerdə əlavə məhsulun dəyərinin müəyyən edilməsi
- ☐ məhsulun şərti məhsul kimi qəbul edildiyi və digər növlərin müəyyən olunmuş əmsallarla qiymətləndirilməsi
- ☐ ümumi dəyerdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərinin çıxılması
- ☐ xərclərin ümumi həcmində əsas məhsullar üzrə xərclərin müəyyən edilməsi
- ☐ xərclərin ümumi həcmində qarışıq məhsullar üzrə xərclərin xüsusi çəkisinin müəyyənləşdirilməsi

589 Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat tarifi növü deyil-

- ☒ mütərəqqi tariflər

- ☐ mütənasib tariflər
- ☐ differensial tariflər
- ☐ tariflər
- ☐ akkord tariflər

590 Qiymət ayrışdırılışının məqsədi sayılır

- ☒ hər bir istehlakçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi
- ☐ satış həcmi maksimumlaşdırılması
- ☐ istehlakçının həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması
- ☐ hər bir istehsalçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi
- ☐ istehsal həcmi artırılması

591 Tam rəqabət sahələrində tipik firma

- ☐ digər firmalara nisbətən nadir məhsul satır
- ☐ yeni firmaların sahəyə daxil olmasına müəyyən dərəcədə nəzarət edə bilər
- ☒ məhsulun bazar qiymətinə verilmiş qiymət kimi baxır
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ o halda çox məhsul sata bilər ki, qiymət aşağı salınsın

592 Tam rəqabət sahəsi üçün uzunmüddətli bazar təklifinə təsir göstərir

- ☐ hazır məhsula qiymətlər
- ☒ amillərin qiymətləri
- ☐ sahədə firmaların sayı
- ☐ yuxarıda sadalanan bütün amillər
- ☐ sahədə firmaların ölçüsü

593 Tam rəqabət sahəsinin uzunmüddətli tarazlığı o vaxt təmin edilir ki-

- ☐ $P > MC = LAC$
- ☐ $MR > LAC = VC$
- ☒ $P = LAC = MC$
- ☐ $P = MC = LAC$
- ☐ $P = MR$

594 Hansı halda tam rəqabət firması qiymət alıcısı sayılır -

- ☐ məhsulun bazar qiyməti firmanın istehsal haqqındakı qərarına heç bir təsir etmir
- ☐ firma istehsal xərclərinin səviyyəsinə nəzarət etmədən buraxılış həcmi düzəlişlər edirsə
- ☒ firma qiymətə deyil istehsalın həcmi düzəlişlər edirsə
- ☐ firma istehsal xərclərinin səviyyəsinə nəzarət etməklə buraxılış həcmi düzəlişlər edirsə
- ☐ firma yalnız son hədd xərclərinin kəmiyyətinə dair məlumatlar əsasında istehsalın genişləndirilməsi haqqında qərar qəbul edəcəkdir

595 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı doğrudur:

- ☐ eyni tələb və xərclər zamanı inhisarçının buraxılışı və onun qiyməti rəqib sahəyə nisbətən aşağıdır
- ☐ eyni tələb və xərclər zamanı inhisarçının buraxılışı və onun qiyməti rəqib sahəyə nisbətən yüksəkdir
- ☐ rəqib sahəyə nisbətən uzunmüddətli tarazlıq zamanı inhisarçı daha çox məhsul istehsal etməklə resurslardan daha səmərəli istifadə edir
- ☐ eyni tələb və xərclər zamanı rəqib sahə inhisarçıya nisbətən daha yüksək qiymətlə daha az məhsul istehsal edir
- ☒ eyni tələb və xərclər zamanı rəqib sahə inhisarçıya nisbətən daha aşağı qiymətlə daha çox məhsul istehsal edir

596 İnhisar şəraitində son hədd gəliri (MR) necə hesablanır?

- ☐ $MR=P(1+1/l)$
- ☐ $MR=TR_x \cdot 1/l$
- ☐ $MR=P-l$
- ☒ $MR=P(1-1/l)$
- ☐ $MR=TR_x l$

597 Qiymət ayrı-seçkiliyi aid deyil

- ☐ alıcının danışıq aparmaq qabiliyyətinə görə fərqli qiymətlərin təyini
- ☐ məhsulun müxtəlif vaxtlarda fərqli qiymətlərlə satışı
- ☐ məhsulun müxtəlif yerlərdə fərqli qiymətlərlə satışı
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ məhsulun müxtəlif alıcılara fərqli qiymətlərlə satışı

598 Sadələşdirilmiş qiymətmələgəlmə

- ☐ əmtənin vaxt üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- ☐ əmtənin bütün alıcılara differensial – qiymətlərlə satışı
- ☐ həmcins məhsulun fərqli qiymətlərlə satışı
- ☒ məhsulların satış qiymətlərlə satışı
- ☐ əmtənin ərazi üzrə fərqli qiymətlərlə satışı

599 Differensial qiymətlər fərqlənir

- ☐ xidmət səviyyəsinə görə
- ☐ keyfiyyətin əsaslanmasına görə
- ☐ xərclərin əsaslanmasına görə
- ☐ satış fərqliliyinə görə
- ☒ alıcı tələbinin tam ödənilməsinə görə

600 Ucuzlaşdırmanın obyektinə ola bilməz:

- ☐ avtomobillər
- ☐ istehlak malları
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ istehlak avadanlıqları

601 Ucuzlaşdırmanın məqsədlərinə aid deyil:

- ☐ aşağı keyfiyyətli məhsulun satışının stimullaşdırılması
- ☐ çeşid siyasətində buraxılan səhvlərin aradan qaldırılması
- ☐ «geniş çeşid» siyasətinin həyata keçirilməsi
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ mövsümün sonunda qalıq məhsulun satışının sürətləndirilməsi

602 İstehsal – texniki təyinatlı məhsulların satışına təsir göstərən amillərə aid deyil:

- ☐ dillerin xüsusiyyətləri
- ☒ bazarın konyukturası
- ☐ əmtənin xüsusiyyətləri
- ☐ vasitəçilərin xüsusiyyətləri
- ☐ firmanın xüsusiyyətləri

603 Proqnoz qiymətlərdə hesablamalara keçid aşağıdakılardan hansı üzrə aparıla bilməz?

- ☐ bütövlükdə layihı
- ☐ investisiya layihəsi üzrə pul axınlarının ümumi məbləği
- ☐ ümumi pul axını
- ☒ məqbul gəlir norması
- ☐ investisiya layihəsi üzrə pul məsrəflərinin ümumi məbləği

604 Pul axınlarını proqnoz qiymətlərdə yenidən qiymətləndirmək üçün –

- ☐ inflyasiya tempinə görə təshih olunmalıdır
- ☐ pul axını inflyasiyanın ümumi zəncirvari indeksinə görə təshih olunmalıdır
- ☒ pul axını inflyasiyanın ümumi bazis indeksinə görə təshih olunmalıdır
- ☐ bütün variantlar doğrudur.
- ☐ məqbul gəlir normasının indeksləşdirilməsi əsasında təshih olunmalıdır

605 Mövcud qiymətlərdə pul axınlarını proqnoz qiymətlərdə ifadə etmək üçün –

- ☐ mövcud qiymətlərdə pul axını kapitalaşdırma əmsalına bölünür
- ☒ mövcud qiymətlərdə pul axını inflyasiya indeksinə vurulur
- ☐ mövcud qiymətlərdə pul axını inflyasiya indeksinə bölünür
- ☐ mövcud qiymətlərdə pul axını variasiya əmsalına bölünür
- ☐ mövcud qiymətlərdə pul axını diskontlaşdırma əmsalına vurulur

606 Yeni yaradılan dəyərin bir hissəsinin büdcəyə alınması forması:

- ☐ əmlak vergisi
- ☒ əlavə dəyər vergisi
- ☐ ƏDV və aksiz vergisi
- ☐ nəqliyyat vergisi
- ☐ mənfəət vergisi

607 Qiymət əmələ gətirən amillərə aid deyil:

- ☐ maya dəyəri
- ☐ valyuta məzənnəsi
- ☐ konyuktur amillər
- ☒ investisiya siyasəti
- ☐ vergi siyasəti

608 Faydalılığın ölçülməsinə kardinalist yanaşmaya görə:

- ☐ üstünlükvermənin aşkara çıxarılması konsepsiyası əsaslandırılır
- ☒ faydalılığın fasiləsiz ölçülməsi mümkünlüyü nəzərə alınır
- ☐ faydalılığın nisbi ölçülməsi əsaslandırılır
- ☐ tələb və təklifin təhlili aparılmalıdır
- ☐ bazar tarazlığı əldə olunmalıdır

609 Aşağıdakı fikirlərdən biri yanlıştır:

- ☐ qiymətmələgəlmənin faydalılıq istiqamətinə görə qiymət tədavi prosesində baş verir
- ☐ ordinalist konsepsiyada fərqsizlik ayrıləri aparatından istifadə edilir
- ☐ qiymətmələgəlmənin xərc istiqamətinə görə dəyərin formalaşması əsasən istehsal prosesində baş verir
- ☒ qiymətmələgəlmənin subyektiv marjinalizm istiqamətinin əsasında A.Smitin məşhur metodoloji üsulundan istifadə olunur
- ☐ kardinalist konsepsiyada fərdi hissetmələrin təhlili əsas götürülür

610 Qiymətmələgəlmənin nəzəri əsası aşağıdakı variantlardan hansında doğru göstərilib?

- ☐ dəyər qanunu, müqayisəli üstünlüklər qanunu
- ☐ dəyər qanunu, pul tədavülü qanunu, orta mənfəət qanunu
- ☒ dəyəərə qanunu, tələb-təklif qanunu, pul tədavülü qanunu
- ☐ tələb-təklif qanunu, rəqabət üstünlüklərinin artması qanunu orta mənfəət qanunu
- ☐ pul tədavülü qanunu, son məhsuldarlığın azalması qanunu, dəyər qanunu

611 Hansı qiymətlər təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növünə aid edilmir?

- ☐ mövsümi qiymətlər
- ☐ sənaye məhsulunun qiyməti
- ☐ auksion qiymətləri
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ netto qiymətlər

612 Verilənlərdən hansı qiymət liderliyinin əsas şərti hesab edilir?

- ☐ satışın həcmnin artırılması
- ☐ məhsulun istehsalına çəkilən xərclər
- ☐ məhsulun keyfiyyəti
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ marketinq tədqiqatlarının keyfiyyəti

613 Hansı növ qiymətlər dünya bazar qiymətinə aiddir?

- ☐ bazis qiymətlər
- ☐ təsbit edilən qiymətlər
- ☐ franko – anbar qiymətləri
- ☐ müqavilə qiymətlər
- ☒ kontrakt qiymətləri

614 Hansı növ qiymətlər digərləri ilə müqayisədə daha aşağı səviyyəyə malikdir?

- ☒ FAS
- ☐ KAF
- ☐ SIF
- ☐ FOT
- ☐ FOB

615 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı dünya qiymətlərini xarakterizə etmir

- ☐ sazişlərin idxal və ya ixracı ilə əlaqəli olması
- ☐ sazişlərin kommersiya xarakteri daşması
- ☐ iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- ☐ idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- ☒ sazişlərin qismən dövrəli valyuta ilə aparılması

616 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- ☒ iri firmaların təklif qiymətləri
- ☐ pilləli qiymət
- ☐ mövsümi qiymət
- ☐ tender
- ☐ sürüşkən qiyməti

617 Aşağıdakılardan hansı qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlamətiə aiddir?

- ☐ Azad rəqabət mühiti
- ☐ Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- ☒ Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- ☐ Satış həcmının artırılması
- ☐ Məhsulun keyfiyyəti

618 Verilənlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- ☐ kontrakt qiymətləri
- ☐ hesablaşma qiymətləri
- ☐ nəşr olunan qiymətlər
- ☒ bütün cavablar doğrudur
- ☐ birja qiymətləri

619 Nəşr olunan qiymətlər növünə aid edilmir:

- ☐ iri firmaların təklif qiymətləri
- ☐ faktiki sövdələşmə qiymətləri
- ☐ məlumat qiymətləri
- ☐ birja qiymətləri
- ☒ fərdi sifarişlər üzrə qiymətlər

620 Beynəlxalq sazişlərdə göstərilən qiymətlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ sürüşkən qiymətlər
- ☐ saziş qiymətləri
- ☐ möhkəm təsbit edilmiş qiymətlər
- ☒ hamısı
- ☐ sonda təsbit olunan qiymətlər

621 Qiymət nəzəriyyəsi istiqamətində Avstriya məktəbinin irəli sürdüyü əsas nəzəriyyələr hansı variantda tam doğrudur?

- ☐ kompromis, son məhsulun istehlakçı üçün faydalılığı, istehsal xərcləri
- ☐ istehsal xərcləri, son məhsulun istehlakçı üçün faydalılığı, əmtəələrin təklifi
- ☒ son faydalılıq, son məhsulun istehlakçı üçün faydalılığı, əmtəələrə olan tələb
- ☐ məsrəflər, son faydalılıq, bazar tarazlığı
- ☐ əmtəələrə olan tələb, əmtəələrin təklifi, son faydalılıq

622 Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansılardır?

- ☐ satışın həcmının artırılması
- ☒ məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- ☐ məhsulun keyfiyyəti
- ☐ azad rəqabət mühiti
- ☐ marketinq tədqiqatının keyfiyyəti

623 İstehsalçı müəssisənin topdansa satış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- ☐ sabit xərclər
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☒ gömrük rüsumları
- ☐ dəyişən xərclər
- ☐ mənfəət

624 Sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- ☐ aksiz vergisi
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☐ istehsalçı müəssisənin topdan satış (buraxılış) qiyməti
- ☐ mənfəət
- ☒ ticarət əlavələri (güzəştləri)

625 Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- ☒ ticarət əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər
- ☐ aksiz vergisinin məbləği qədər
- ☐ ƏDV-nin məbləği qədər
- ☐ topdansatış əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər
- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər

626 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil.

- ☐ franko-anbar-istehlakçı qiyməti
- ☐ bazis məntəqə qiyməti
- ☐ istehsal yerində FOB qiyməti
- ☐ nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- ☒ təsbit edilən qiymətlər

627 Qiymətin bölüşdürücü funksiyası əlaqədardır.

- ☒ milli gəlirin bölüşdürülməsi və yenidən bölüşdürülməsi
- ☐ tələb və təklifin nisbətlərinin balanslaşdırılması
- ☐ xərclərin ölçülməsi və bölüşdürülməsi
- ☐ əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi.
- ☐ xalq təsərrüfatı sahələri arasında kapital axını

628 Əmtəənin satışı üzrə qiymətlərin müəyyən edilməsi sistemi

- ☐ gömrük siyasəti
- ☐ investisiya siyasəti
- ☒ qiymət siyasəti
- ☐ cavablar doğru deyil
- ☐ pul – kredit siyasəti

629 Dünya qiymətləri əmələ gəlməsi xarakterinə görə neçə növə ayrılır:

- ☐ 5
- ☐ 3
- ☒ 2
- ☐ 6
- ☐ 4

630 Verilənlərdən hansı ilə prefensial qiymətlər müəyyən edilir:

- ☐ beynəlxalq inhisarlar çərçivəsində əmtəə və xidmətlərin mübadiləsi zamanı razılaşmalara görə
- ☐ “Azad” bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- ☒ müəyyən əmtəələrin göndərilməsi haqqında hökumətlərarası razılaşmalara görə
- ☐ Qərbi Avropa dövlətləri arasında integrasiya prosesləri nəticəsində daha üstünlüyə malik olan ölkələrin razılaşmalarına görə
- ☐ “Qapalı” bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə

631 Qeyd olunan qiymətlərdən hansı Qapalı bazar qiymətlərinə aid edilmir:

- ☐ prefensial razılaşma qiymətləri
- ☒ ticarət təşkilatlarının qiymətləri
- ☐ firmadaxili ticarət qiymətləri
- ☐ imtiyazlı razılaşma qiymətləri
- ☐ regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətləri

632 Aşağıdakılardan hansı kapitalist bazarının regional qiymətlərinə aid edilir?

- ☒ onlar “Qapalı” bazar qiymətinə bərabər olur
- ☐ onlar “Azad” bazar qiymətindən yüksək olur
- ☐ onlar “Qapalı” bazar qiymətindən yüksək olur
- ☐ onlar “Azad” bazar qiymətindən aşağı olur
- ☐ onlar “Qapalı” bazar qiymətindən aşağı olur

633 Verilənlərdən biri fəaliyyət müddətinə görə qiymət növünə aid edilir?

- ☐ sərbəst qiymətlər
- ☐ brutto qiymət
- ☒ pilləli qiymətlər
- ☐ tender qiymətlər
- ☐ tikinti məhsulunun qiyməti

634 Hansı qiymətlər əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növünə aid edilir?

- ☒ preyskurant qiymətləri
- ☐ sürüşkən qiymətlər
- ☐ cari qiymətlər
- ☐ pərakəndə satış qiymətləri
- ☐ birja qiymətləri

635 Hansı qiymətlər dünya bazar qiymətinin növüdür?

- ☒ iri firmaların təklif qiymətləri
- ☐ pilləli qiymət
- ☐ mövsümi qiymət
- ☐ tender
- ☐ sürüşkən qiyməti

636 Franko qiyməti aşağıda qeyd olunan hansı amillərdən asılıdır?

- ☐ təklifin həcmindən
- ☐ əmtəənin növündən
- ☐ bazar iştirakçılarının sayından
- ☐ tələbin həcmindən
- ☒ təchizat-göndəriş şərtlərindən

637 İkinci dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır:

- ☐ cavablar doğru deyil.
- ☒ məhsul vahidlərinin qiymət fərqi
- ☐ göndəriş (satış) həcmi artırılmasına
- ☐ istehlakçı gəlirlərinin artırılmasına
- ☐ məhsul çeşidinin çoxaldılmasına

638 Üçüncü dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- ☐ cavablar doğru deyil.
- ☐ tələb artıqlığının mənimsənilməsinə
- ☐ tələb həcmnin və tələb qiymətinin fərqinə
- ☒ alıcıların müxtəlif kateqoriyalara bölünməsinə
- ☐ alıcıların pul gəlirlərinə

639 Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinə aid deyil:

- ☐ elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri
- ☐ dəmiryol daşımaları
- ☐ boru kəmərləri ilə təbii qazın nəql edilməsi
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ neft hasilatı

640 Yüksək qiymət strategiyası təmin edir:

- ☐ artıq pul ödəmələrini
- ☐ yeni texnologiyanın tətbiqini
- ☒ yüksək mənfəəti
- ☐ tələbin yüksəlməsini
- ☐ yüksək xərcləri

641 Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- ☐ strateji
- ☐ iqtisadi amil
- ☐ təbii amil
- ☐ demoqrafik amil
- ☒ taktiki amil

642 Bazarda öz fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin saxlanılması və sabitliyə çalışan firmalara xas olan strategiya:

- ☒ orta qiymət
- ☐ aşağı qiymət
- ☐ məqsədli qiymət
- ☐ dəyişməz qiymət
- ☐ yüksək qiymət

643 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı məqsəd üçün tətbiq edilmir?

- ☐ istehsal həcmnin artırılması
- ☐ ümumi satış həcmi artırmaq
- ☐ istehsalı tam gücü ilə işlətmək
- ☒ inhisar mənfəətinin əldə edilməsi
- ☐ satışın stimullaşdırılması

644 Qiymət strategiyası müsbət nəticə vermir

- ☒ məhsulun qiyməti tez-tez dəyişərsə
- ☐ qiymətlər məqsədli bazara uyğun olduqda
- ☐ istehlakçılara qiymət siyasətini izah etmək çətin olmazsa
- ☐ bazar tədqiqatı apararaq qiymətlər barəsində qərar qəbul olunarsa

- ☐ məhsulların bazarda olma müddəti məhdud deyilsə

645 Geniş mənada konyunktura:

- ☐ təkrar istehsal prosesinə bilavasitə bazar ifadəsində baxır
☐ hər şansı bir ölkənin vəziyyətini xarakterizə edir.
☐ ictimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyini nümayiş etdirir
☒ qarşılıqlı əlaqədə keçid vəziyyətlərinin şəraitini və əlaqələrin məcmusunu ifadə edir
☐ hadisələrin böhranı

646 Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinə aiddir

- ☐ dəmiryol daşımaları
☒ elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri, dəmiryol daşımaları, boru kəmərləri ilə təbii qazın nəqd edilməsi
☐ boru kəmərləri ilə təbii qazın nəqd edilməsi
☐ neft hasilatı
☐ elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri

647 İnhisarçı adətən –

- ☐ xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir
☐ xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir
☐ qiyməti orta xərclərə bərabər olan məhsul istehsal edir
☐ hamısı doğrudur
☒ xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir, xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir

648 kurno modelinə görə –

- ☐ duopolistlərdən hər biri özünü autsayder kimi aparır
☒ duopolistlərdən hər biri özünü lider kimi aparır
☐ satıcılar seçilən istehsal həcmi üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
☐ hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
☐ hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir

649 Oligopolistik model olan Bertran modelində oligopolistlər –

- ☒ rəqib qiymətini əvvəlcədən verilmiş kəmiyyət kimi qəbul edir
☐ rəqib qiymətini və məhsulunu müqayisə edir
☐ rəqibin marketing strategiyasını nəzərə almır
☐ rəqiblə birbaşa sövdələşməyə üstünlük verir
☐ rəqibin qiymət strategiyasını qəbul edir

650 Qiymət strategiyasının iqtisadi məzmununun riyazi ifadəsi hansıdır?

- ☐ qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası
☐ qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları
☐ qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin dinamikası
☐ qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası+ qiymətlərin bazar sığortalanması
☒ qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları + ilkin qiymətlərin dinamikası

651 Qiymət taktikası özündə aşağıdakılardan hansı üzrə qərarları əks etdirir.

- ☐ optimal qiymət səviyyəsinin seçilməsi
☒ qiymətin mərhələli differensiallaşdırılması
☐ qiymətin əmtəənin təyinatına istiqamətləndirilməsi

- ☐ qiymətqoyma bazasının seçilməsi
- ☐ qiymətlərin təhlili və proqnozlaşdırılması

652 Bunlardan hansı yeni və analoqu olmayan məhsullara qiymətqoyma strategiyasıdır?

- ☐ orta qiymətlər strategiyası
- ☐ üstün qiymətlər strategiyası
- ☒ «qaymaqqığıma» strategiyası
- ☐ mükafatlı üstəliklər strategiyası
- ☐ lider qiymətlər strategiyası

653 Verilənlərdən hansı oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modelinə aiddir?

- ☐ koordinasiya edilməyən oliqopoliya
- ☐ müəssisələrin sövdələşmələri;
- ☒ sadalananların hamısı.
- ☐ «qaydalar üzrə oyun»;

654 Verilənlərdən hansı inhisar mənfəətini ifadə edir?

- ☐ sadə mənfəət və onun əmələ gəlməsi şərtləridir
- ☐ inhisarlaşmış iqtisadiyyatda toplaşan orta mənfəətdir;
- ☒ orta mənfəətin çevrilmiş forması və əlavə dəyər formasıdır;
- ☐ vahid müştərək əlavə dəyərdir.
- ☐ əlavə dəyər vergisi və aksizlərdir

655 Qiymətməhləgəlmə prosesinin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır?

- ☐ vergi tənzimlənməsi
- ☐ müəyyən dövr üçün qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- ☐ rentabelliyn son həddinin müəyyən edilməsi
- ☐ bütün inzibati tədbirlər
- ☒ təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması

656 Qiymətlərin sabitləşməsinin əsas şərti

- ☒ büdcə kəsirinin azalması
- ☐ qiymət strategiyası
- ☐ məhsul istehsalının artırılması
- ☐ inflyasiya
- ☐ bazarların tipləri

657 Qiymət ayrı-seçkiliyinin məqsədidir –

- ☐ istehlakçıların rifah səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☒ hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi
- ☐ satış həcmnin maksimumlaşdırılması
- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ alıcıların sayının artırılması

658 Birincidərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır –

- ☐ hər bir firmanın optimal istehsal həcminə
- ☐ hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- ☐ hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə
- ☒ hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə və hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə

☐ hamısı doğrudur

659 İkinci dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- ☐ alıcıların gəlirlərinə
- ☐ göndəriş (satış) həcmində
- ☐ məhsul çeşidinə
- ☐ istehlakçı zövqünə
- ☒ məhsul vahidlərinin qiymət fərqinə

660 Üçüncü dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- ☐ tələb qiymətindəki fərqlərə
- ☐ istehlakçı artıqlığının mənimsənilməsinə
- ☒ alıcıların müxtəlif qruplara (kateqoriyalara) bölünməsinə
- ☐ alıcıların sayına
- ☐ alıcıların gəlirlərinə

661 İstehlakçı artıqlığı nədir?

- ☐ alıcının əmtəəyə görə ödədiyi pulun məbləği
- ☐ əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu minimum qiymət arasındakı fərq
- ☒ əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu maksimum qiymət arasındakı fərq
- ☐ satıcının əmtəə satışından əldə olduğu pulun məbləği
- ☐ tələb qiymətinin dəyişməsi

662 Qiymət liderliyinin əsas şərti hansılardır

- ☐ məhsulun keyfiyyəti
- ☐ marketinq tədqiqatlarının keyfiyyəti
- ☐ məhsul istehsalına çəkilən xərclər
- ☒ cavablar doğru deyil
- ☐ satışın həcmində artırılması

663 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil.

- ☐ istehsal yerində FOB qiyməti
- ☒ təsbit edilən qiymətlər
- ☐ bazis məntəqə qiyməti
- ☐ nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- ☐ franko-anbar-istehlakçı qiyməti

664 Qiymətin bölüşdürücü funksiyası əlaqədardır.

- ☐ xərclərin ölçülməsi və bölüşdürülməsi
- ☐ xalq təsərrüfatı sahələri arasında kapital axını
- ☐ tələb və təklifin nisbətlərinin balanslaşdırılması
- ☐ əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi.
- ☒ milli gəlirin bölüşdürülməsi və yenidən bölüşdürülməsi

665 Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- ☐ aksiz vergisi
- ☒ mənfəət
- ☐ ticarət əlavələri (güzəştləri)
- ☐ ƏDV

- ☐ topdansatış əlavələri (güzəştləri)

666 Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəminə
☐ ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbətində
☐ maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
☐ ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqi
☒ sabit və dəyişən xərclərin cəminə

667 Qiymətməhləgətirən amil deyil.

- ☐ konyunktura amili
☐ dəyər amili
☒ investisiya amili
☐ gəlir amili
☐ vergi amili

668 Aşağıdakılardan hansı səhvdir.

- ☐ qiymət əmtənin dəyərinin pulla ifadəsidir.
☐ tarif pullu xidmətlərin qiymətidir
☐ qiymət alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun miqdarıdır
☒ qiymət (tarif) əmtənin (xidmətin) istehsalı və tədavülü xərclərinin məcmusudur
☐ tarif əmtə və xidmətlərin qiymətlərinin istənilən siyahısıdır

669 Qiymətkoyma metodu deyil

- ☐ normalaşdırılmış göstəricilər metodu
☐ reqressiya təhlili metodu
☐ struktur oxşarlığı metodu
☐ normativ-parametrik metod
☒ həssaslığın təhlili metodu

670 əmtələrə ilkin qiymətin hesablanması mərhələsi deyil

- ☐ rəqib əmtələrinin qiymətinin təhlili
☐ qiymətkoyma metodunun seçilməsi
☐ tələbin öyrənilməsi
☐ xərclərin qiymətləndirilməsi
☒ qiymətlərə əlavələrin (güzəştlərin) hesablanması

671 Qeyd olunan fikirlərdən hansı müasir beynəlxalq bazar üçün xarakterik hesab olunmalıdır?

- ☒ alıcı bazarı” formalaşacaq
☐ “azad bazar” formalaşacaq
☐ satıcı bazarı” formalaşacaq
☐ “rəqabətli bazar” formalaşacaq
☐ “qapalı bazarı” formalaşacaq

672 Aşağıda verilənlərdən biri inkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin bazarı üçün xarakterikdir?

- ☐ qapalı bazarı” formalaşacaq
☐ azad bazarı” formalaşacaq
☐ “satıcı bazarı” formalaşacaq
☐ rəqabətli bazarı” formalaşacaq

☒ alıcı bazarı” formalaşacaq

673 Maya dəyərinin 125Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 25Azn
- ☐ 625Azn
- ☐ 100Azn
- ☐ 150Azn
- ☒ 156Azn

674 Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 21.25Azn
- ☐ 63.75Azn
- ☐ 106.25Azn
- ☐ 29.41Azn
- ☒ 113.33Azn

675 Maya dəyərinin 20Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 15% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 17Azn
- ☐ 3Azn
- ☐ 18.67Azn
- ☐ 133.(33) Azn
- ☒ 23.53Azn

676 Maya dəyərinin 40Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 2 Azn
- ☐ 20 Azn
- ☐ 60 Azn
- ☐ 42 Azn
- ☒ 50 Azn

677 Maya dəyərinin 500Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 400Azn
- ☒ 625Azn
- ☐ 125Azn
- ☐ 600Azn
- ☐ 100Azn

678 Maya dəyərinin 15Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☒ 21.4Azn
- ☐ 19.5Azn
- ☐ 10.5Azn
- ☐ 45.5Azn
- ☐ 4.5Azn

679 Maya dəyərinin 55Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 16.5Azn
- ☐ 53.35Azn
- ☐ 56.65Azn
- ☐ 18.3Azn
- ☒ 78.57Azn

680 Qeyd olunan fikirlərdən hansı doğru deyil?

- ☐ Girov qiymətlərinin səviyyəsinin dəyişməsi kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının tənzimlənməsinə kömək edir.
- ☒ məqsədli qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), girov qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər.
- ☐ girov qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), məqsədli qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər
- ☐ Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin aşağı səviyyəsini müəyyən edir.
- ☐ Girov qiymətlərinin səviyyəsinin dəyişməsi fermerlərin satışdan əldə etdikləri gəlirlərin səviyyəsinin saxlanmasına (istehlakçılar hesabına) kömək edir;

681 Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 60Azn
- ☐ 283Azn
- ☐ 225Azn
- ☐ 25.5Azn
- ☒ 121azn

682 Maya dəyərinin 62Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☒ 82.7Azn
- ☐ 46.5Azn
- ☐ 15.5Azn
- ☐ 37Azn
- ☐ 77.5Azn

683 Qeyd olunanlardan biri beynəlxalq əmək bölgüsünə səbəb olmayıb:

- ☒ dünya istehsalının mərkəzləşməsinə və təmərküzləşməsinə
- ☐ dünya təsərrüfatının mövcudluğuna və inkişafına
- ☐ dünya bazarının formalaşmasına
- ☐ ümumi, xüsusi və fərdi əmək bölgüsünün yaranmasına
- ☐ dünya ölkələrinin ixtisaslaşmasına

684 Verilən fikirlərdən biri dünya bazarının tutumunu yanlış xarakterizə edir?

- ☐ istehsal təyinatlı əmtəələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlığın mümkün göndərilmə həcmi tədqiq edilir
- ☐ milli istehsal həcmi üstünə idxalı ixracı çıxmaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- ☐ əmtəələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- ☒ milli istehsal həcmi üstünə idxal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- ☐ öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur

685 Verilənlərdən hansı fərdi əmək bölgüsünə aid edilir?

- ☐ lisenziya, patent, “nau-hau” və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- ☐ sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- ☐ elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- ☐ hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- ☒ detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

686 Verilənlərdən hansı ümumi əmək bölgüsünə aid edilir?

- ☐ elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- ☐ hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- ☒ sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- ☐ lisenziya, patent, “nau-hau” və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- ☐ detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

687 Faydalılığın ölçülməsində ordinalist yanaşmaya görə:

- ☐ tələb və təklifə eyni əhəmiyyətə malik qiymətmələgətirən amillər kimi baxılır
- ☒ faydalılığın nisbi ölçülməsi əsaslandırılır
- ☐ faydalılığın fasiləsiz ölçülməsi mümkünlüyü nəzərə alınır
- ☐ məcmu məsrəflər dəyişkən əmək məsrəflərinə müncər olunur
- ☐ üstünlükvermənin aşkara çıxarılması konsepsiyası əsaslandırılır

688 Tikinti maşın və mexanizmlərin illik xərclərinə aiddir.

- ☒ amortizasiya ayırmaları
- ☐ yanacaq xərcləri
- ☐ maşınların daşınmasına çəkilən xərclər
- ☐ cari təmir xərcləri
- ☐ tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri

689 Qiymətin funksiyasıdır:

- ☐ informasiya funksiya
- ☐ bölüşdürücü funksiya
- ☐ uçot funksiyası
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ stimullaşdırıcı funksiya

690 Qiymətmələgəlmənin prinsiplərinə aid edilir:

- ☐ qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- ☐ qiymətlərin məqsədyönlülüyü
- ☐ qiymət intizamına nəzarət
- ☒ cavablar doğrudur.
- ☐ qiymətdə fasiləsizlik

691 Göstərilən hallardan birində dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməsinə təsiri daha yüksəkdir?

- ☐ ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtəənin idxal və ixracının payı artdıqda
- ☐ ticarət-siyasi rejim güclü olduqda
- ☒ istehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- ☐ ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtəənin idxal və ixracının payı artdıqda

- ☐ dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda

692 Göstərilən amillərdən hansı dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edir?

- ☐ Valyuta bazarının vəziyyəti
☐ Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
☐ İctimai-zəruri əmək məsrəflərinin dəyişməsi, daha doğrusu, beynəlxalq mübadilə sferasında dövr edən əmtəələrin dəyərinin dəyişməsi
☒ Bütün variantlar doğrudur
☐ Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti

693 Verilən fikirlərdən hansı orta bazar qiymətləri əsasında qiymətlərin müəyyənləşdirilməsidir?

- ☒ Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparan materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır
☐ Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur
☐ Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqindən ibarət olur
☐ Bazarda rəqabət aparan malların qiyməti xərcini ödəmə müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir

694 Aşağıda göstərilən hökmlərdən hansı dünya bazarını izah edir?

- ☐ milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir
☐ bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur
☐ milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir
☐ dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
☒ dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir

695 Göndərmə və satış şərtlərinə görə qiymətin növü

- ☐ FAS ixrac qiyməti
☒ franko-satış
☐ FOB idxal qiyməti
☐ birja qiyməti
☐ hərrac qiyməti

696 Qiymət elementi olan dövlət vergi növü hansıdır?

- ☐ nəqliyyat vergisi
☒ əlavə dəyər vergisi
☐ torpaq vergisi
☐ mədən vergisi
☐ fiziki şəxslərdən gəlir vergisi

697 Dünya bazar qiyməti növü

- ☒ iri firmaların təklif qiymətləri
☐ pilləli qiymət
☐ mövsümi qiymət
☐ tender
☐ sürüşkən qiyməti

698 Aşağıdakı variantlardan biri qiymət nəzəriyyəsində klassik məktəbin nümayəndələrinə tam şəkildə aid edilə bilməz:

- ☐ U.Petti, A.Smit, P.Samuelson
- ☒ U.Cevons, K.Mencer, L.Valras
- ☐ A.Smit, K.Marks, V.Pareto
- ☐ D.Rikardo, A.Marşall, F.Engels
- ☐ D.Rikardo, Mank-Kullax, Y.Slutski

699 Aşağıdakı variantlardan biri firmanın qiymətməlgəlmə nəzəriyyəsinin əsas istiqamətləridir:

- ☐ xərc, son faydalılıq, əmtəələrin təklifi
- ☐ istehlak xərcləri, son faydalılıq, əmtəələrə olan tələb
- ☒ xərc, subyektiv marjinalizm, neoklassik sintez
- ☐ obyektiv marjinalizm, xərc, son məhsulun istehlakçı üçün olan faydalılığı
- ☐ neoklassik sintez, subyektiv marjinalizm, əmtəələrə olan tələb

700 Qiymətməlgəlmənin subyektiv marjinalizm istiqamətinə görə qiymətin əsasında aşağıdakı kateqoriya dayanır:

- ☐ istehsal xərcləri
- ☐ pul tədavülü
- ☐ mübadilə dəyəri
- ☐ istehlak xərcləri
- ☒ son hədd faydalılığı